

PIONIRSKI DOM
CENTER ZA KULTURO MLADIH

LETNO POROČILO

ZA OBDOBJE 1. 1.-31. 12. 2023

Foto: arhiv Pionirskega doma - Centra za kulturo mladih

Vilharjeva cesta 11, 1000 Ljubljana, tel: (01) 23 48 200, faks: (01) 23 48 220
www.pionirski-dom.si, e-pošta: tajnistvo@pionirski-dom.si

Mestna občina
Ljubljana

Letno poročilo so pripravili:

Barbara Murn Vrvišcar, direktorica

David Perović, računovodja

Bjanka Kršmanc, vodja oddelka za izobraževanje in razvoj kulturno-umetniške in jezikovno-kulturne dejavnosti

Vesna Tripković, vodja oddelka za kulturo s sodelavkami in sodelavci

Tadeja Vovk, vodja oddelka za tuje jezike in kulture s sodelavkami in sodelavci

1. Kazalo vsebine

A POSLOVNO POROČILO

UVOD	5
KAZALCI	7
I. FIZIČNI KAZALCI	7
II. FINANČNI KAZALCI	7
III. OPISNI KAZALCI	8
IV. ČLOVEŠKI VIRI	9
KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAMI	
1 UPRIZORITVENA UMETNOST	12
1.1 DEJAVNOSTI: CIRKUS IN KLOVNADA, GLEDALIŠČE, MUZIKAL, PLES	12
1.2 Glasbeno – gibalna predstava za otroke: A ME SLIŠIŠ?!? (delovni naslov DAJ ŽE MIR!)	13
1.3 RAVNOTEŽJE (cirkuška predstava) – koprodukcija	14
2 LIKOVNA UMETNOST	16
3 GLASBENA UMETNOST	18
4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO	19
4.1 MLADI RAZISKOVALCI	19
4.2 FILM	19
4.3 SODELOVANJA PIONIRKEGA DOMA – CENTRA ZA KULTURO MLADIH IZVEN ZAVODA 20	
4.4 IZOBRAŽEVANJA IN PREDAVANJA ZA PEDAGOGE	21
4.5 GLEDALIŠKE SANJE 3 – ZBIRKA DRAMSKIH BESEDIL ZA GLEDALIŠKO VZGOJO	23
4.6 PRIROČNIK ZA RITMIČNI SOLFEGGIO IN TEORIJU GLASBE	24
5 FESTIVALI	25
5.1 OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ	25
5.2 PIONIRSKI IMPRO FEST	27
5.3 LITERARNI NATEČAJ BODI PISATELJ/BODI PISATELJICA	29
5.4 FESTIVAL HOKUS POKUS – ZNANOST IN UMETNOST	30
5.5 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL	31
5.6 MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL ZOOM	32
5.7 KALEJDOSKOP – FESTIVAL SODOBNE ODRSKE UMETNOSTI	34
5.8 GLASBENI FESTIVAL	35
6 KULTURNI DNEVI	36
7 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH	37
8 PIONIRSKI TEATER	38
9 MEDNARODNI PROJEKTI	42

A POSLOVNO POROČILO

UVOD

Poslovno poročilo temelji na sledečih zakonih in podzakonskih aktih:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK (Uradni list št. 96/02, 123/06, 7/07, 53/07, 65/07, 56/08)
- Zakon o zavodih (Uradni list št. 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94, 8/96, 31/00, 36/00, 127/06)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Pionirski dom – Center za kulturo mladih (Uradni list št. 100/07 in 105/08)
- Zakon o javnih financah (Uradni list št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08, 109/08, 49/09)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS št. 40 in 105/12)
- Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS št. 80/2018)
- Aktih zavoda, ki jih je sprejel Svet zavoda in predpisih, za katere je pooblaščenica direktorica zavoda

Izhodišče za pripravo poslovnega poročila predstavljajo dolgoročni in srednjeročni cilji strategije razvoja kulture v Republiki Sloveniji, Mestni občini Ljubljana ter Strategija razvoja Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih za obdobje 2021 – 2025.

Poudarki dolgoročnih ciljev Pionirskega doma:

(Cilji sledijo opredelitvam v Strategiji in Letnem planu Pionirskega doma.)

- Cilj Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih skozi leta ostaja enak: otrokom, mladostnikom in odraslim zagotavljati širok nabor kulturno-umetniških in jezikovno-kulturnih programov na najvišji kakovostni ravni. Izvajamo interaktivne in vključujoče tečaje, ki v središče postavljajo obravnavo celostnega mladostnika. Z zgodnjim vključevanjem mladih v kulturno umetniške sfere sooblikujemo njihovo zdravo osebnost.
- Odprti za nove vsebine, prilagojene potrebam in željam tečajnikom, naše programe razvijamo in jih nadgrajujemo vsako leto.
- Zaposlenim nudimo spodbudno in varno okolje ter podporo pri širitvi posameznikovega spektra znanja, osvajanju veščin napredne pedagogike in andragogike ter psiholoških ved. Kot referenca na področju izobraževanja pedagogov nudimo dodatna znanja tudi zunanjim zainteresiranim javnostim.
- Tesna povezanost z oddelki in zavodi Mestne občine Ljubljana, osnovnimi in srednjimi šolami, sorodnimi fakultetami, organizacijami in društvi doma in po svetu ostajajo naša praksa in plan tudi za prihodnja leta.
- Za socialno najšibkejše (živeči na socialnem robu, osebe z oviranostmi, brezplačna psihosocialna pomoč, ukrajinski mladi glasbeniki) nudimo nekatere tečaje in prostore brezplačno.
- Sodelujemo pri mednarodnih projektih Ustvarjalna Evropa in Erasmus+, kjer kot nosilci ali partnerji projektov mednarodnih sodelovanj aktivno izmenjujemo dobre prakse s področij kulturno-umetniških vsebin.

- Povečujemo finančna sredstva iz naslova tržne dejavnosti naših prostorov; Festivalne dvorane, Art Centra na Komenskega 9 in Dvorane Jenko na Miklošičevi 28.
- Pridobivamo nova in dolgoročno sodelujemo z obstoječimi partnerji, sponzorji in donatorji.
- Ostajamo aktivni založniki lastnih priročnikov in zbornikov.

Za dosego ciljev smo organizirali in izvedli:

- Celoletno praznovanje 60. obletnice delovanja, ki smo ga obeležili s predstavami, prireditvami in pregledno razstavo na Jakopičevem sprehajališču. Izdali smo tudi publikacijo, vezano na razstavo. Več o tem v poglavju Izvajanje komunikacijskega načrta Pionirskega doma.
- 25 celoletnih kulturno-umetniških programov
- 13 jezikovno-kulturnih programov
- časovno krajše programe za otroke in mlade ter odrasle
- 8 festivalov
- 6 tednov poletnih počitniških šol na dveh lokacijah in 2 počitniški šoli med zimskimi šolskimi počitnicami
- kulturne dneve za osnovne in srednje šole
- teden odprtih vrat Pionirskega doma
- številne kulturne dneve za šole
- 3 otroške in mladinske premiere predstav v (ko)produkciji Pionirskega doma: Fantek in punčka, Ravnesje in A me slišiš
- izdali smo glasbeni priročnik
- izdali smo zbirko poezij v več jezikih v sklopu projekta POT-VOT. Z zbirko poezij smo se predstavili tudi na Frankfurtškem knjižnem sejmu
- sodelovali smo na Kulturnem bazarju
- prvo in začetek druge sezone programa Pionirski teater, v sklopu katerega smo ponudili številne predstave in koncerte za otroke in odrasle
- povezovanja v skupne akcije, namenjene kulturni vzgoji in kreativnemu preživljanju prostega časa otrok in mladih na nivoju Mestne občine Ljubljana ter drugih sorodnih organizacij doma in v tujini
- omogočili smo izobraževanja, ki so se jih želeli udeležiti zaposleni
- izvedli smo redna srečanja ožje ekipe in vseh zaposlenih ter zunanjih sodelavk in sodelavcev zavoda
- uspešno izvedbo in zaključek mednarodnega projekta Svoboda, projekta mednarodnega sodelovanja programa Ustvarjalne Evrope
- uspešne candidature in nadaljevanje izvedbe projektov programa Ustvarjalne Evrope in sicer 31 mesecev trajajočega projekta Pesniki sodobnosti – Glasovi prihodnosti ter dvoletnega projekta »Pang – Uprizoritvene umetnosti za naslednjo generacijo. Navodila za boj ob sodnem dnevu.«
- uspešne candidature in nadaljevanje izvedbe dveh dvoletnih projektov programa Erasmus+ z naslovom Jaz sem upanje ter Elpis
- povečali smo prijave na izpite za mednarodno preverjanje znanja iz angleškega in španskega jezika (smo uradni izpitni center za angleščino in španščino)

KAZALCI

I. FIZIČNI KAZALCI

V letu 2023 smo ohranili visoko število vpisanih v celoletne tečaje Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih. Vsako leto beležimo določen delež osipa, ker tečajniki program zaključijo, gredo na študij ali prenehajo z izobraževanjem. Pridobimo pa nove tečajnike, za kar gredo zasluge tudi dobri promociji in prepoznavnosti v javnosti.

V šolskem letu 2022/23 je bilo vpisanih 1.276 otrok, mladih in odraslih.

Zaradi velikega povpraševanja smo poletne počitnice iz petih razširili na šest tednov, ki jih je obiskalo 263 otrok. Izvedli smo tudi dve zimski počitniški šoli (15 otrok).

Število najemov Festivalne dvorane je v letošnjem letu preseglo statistiko prejšnjih let. Z nekaj najnujnejše dodatne nove opreme smo privabili nove stranke in postali še bolj vidni na trgu.

Osem rednih letnih festivalov s področij glasbe, filma, literature, znanosti, gledališča, plesa in umetnosti smo vsebinsko in v formatu posodobili. V sklopu njihove izvedbe smo ponudili tudi izobraževanja za mentorje. V festivale so vpeti mladi ustvarjalci, ki se na zaključnih dogodkih festivalov predstavijo in tako pridobijo tudi izkušnjo nastopanja.

Tesno smo sodelovali na dogodkih Mestne občine Ljubljana, kot so Junij v Ljubljani, Luv Fest, Evropski teden mobilnosti, Igraj se z mano, Čarobni gozd.

Zavod je v letu 2023 obiskovalo 29 otrok, ki so plačali del šolnine ali bili popolnoma oproščeni plačila šolnine. Z oprostivjo plačila smo omogočili obiskovanje dejavnosti osebam s posebnimi potrebami.

Uspešno tržimo dvorano Jenko na Miklošičevi 28, ki se je z našo prenovo v gledališče na trgu uveljavila kot zanimiv prostor za uprizoritveno umetnost. V letu 2023 so se tam zvrstili glasbeni, gledališki in pesniški performansi, še vedno jo uporabljamo za tečaje plesa, izvedli pa smo tudi izobraževanje. Pionirski teater oder dvorane Jenko uporablja kot glavno prizorišče.

II. FINANČNI KAZALCI

V letu 2023 je bilo skupnih prihodkov 2.151.373 EUR, od tega lastnih prihodkov v višini 1.111.373 EUR, delež Mestne občine v višini 1.040.000 EUR.

Gibanja razmerja med lastnimi viri in MOL je prikazan v spodnji razpredelnici:

leto	2017 V (EUR)	2018 V (EUR)	2019 (v EUR)	2020 (v EUR)	2021 (v EUR)	2022 (v EUR)	2023 (v EUR)
Skupaj	1.304.431	1.417.642	1.485.067	1.223.854	1.344.259	1.856.666	2.151.373
lastni vir	663.115	752.135	774.419	424.354	454.259	1.031.666	1.111.373
MOL	641.316	665.507	710.648	799.500	890.000	825.000	1.040.000

Izvedli smo vse načrtovane programe in projekte, ki smo jih napovedali v koledarskem letu 2022/23.

Obnovili smo najbolj dotrajane učilnice in pisarne, zamenjali nekaj radiatorjev, prenovili zunanjo ograjo ob zelenici in investirali v najnujnejšo tehnično opremo. Na vseh treh lokacijah (Vilharjeva

11 in 15, Komenskega 9 in na Miklošičevi 28 smo gospodarno ravnali s porabo in skrbeli za primernost prostorov za lastno uporabo in najeme. Prenavljamo računalniško omrežje in prehajamo »na oblak«.

Dopolnili smo naš vozni park z donacijami podjetij Energetika Ljubljana in VO-KA Snaga.

Uspešni smo bili pri pridobivanju partnerstev ter sponzorskih in donatorskih sredstev.

III. OPISNI KAZALCI

Tako Svet zavoda kot Strokovni svet zavoda sta nam v preteklem letu sporočala, da delamo konstruktivno, profesionalno in v dobrobit zavoda teh vseh njenih uporabnikov.

Ocene zunanjih institucij so prav tako izjemno pozitivne, kar nam daje potrditev in zagon za prihodnje delo.

Dolgoletno kakovostno delo prepoznava tudi Mestni svet MOL, saj smo v letu 2023 postali ponosni nagrajenci Mestne občine Ljubljana za 60 letno delovanje.

Zanimanje gospodarstva za naše tečaje, kamor bi lahko vključili otroke svojih zaposlenih, se večja. Zanimanja za kulturne dneve osnovnih in srednjih šol je veliko, kar je pokazatelj, da se dobra beseda o naših vsebinah širi.

Festivalno dvorano so v letu 2023 najemale nove stranke. Zanimanj za prednovoletne predstave za otroke z obiskom dobrih mož je več kot je prostih terminov.

Veseli nas, da so v letu 2023 naši avtorski festivali dosegli zainteresirane iz vse Slovenije, mednarodni festivali pa različne države sveta. Kot središče za ustvarjanje mladih spodbujajo tako nas zaposlene kot mlade, da zanimanje za kulturno-umetniške vsebine širimo na različna področja ustvarjanja.

Ne nazadnje se je naša prisotnost in posledično prepoznavnost na socialnih omrežjih povečala, kar je zaradi naše ciljne publike mladih, velikega pomena. Več o tem v poglavju Izvajanje komunikacijskega načrta Pionirskega doma.

Skozi celo leto 2023 smo dobivali pobude in prošnje za sodelovanje na različnih prireditvah, festivalih in tekmovanjih tako v okviru Mestne občine Ljubljana kot tudi Slovenije in tujine.

Naše tečajnike smo zato spodbujali in jim dali priložnost, da so se predstavili širši publiki, s tem premagovali strah pred nastopanjem in pridobivali dragocene izkušnje. Področja, kjer so lahko sodelovali, so likovno, filmsko, gledališko, glasbeno, jezikovno, pa tudi v oglasih in promo videih so se preizkusili. Na mednarodnih tekmovanjih v znanju tujih jezikov so naši tečajniki dosegli izjemne rezultate.

V letu 2023 smo v Pionirskem domu nadaljevali s sedaj že uspešnim večletnim pridobivanjem evropskih sredstev iz EU, programov Ustvarjalne Evrope ter Erasmus+. Uspešno smo zaključili mednarodni projekt sodelovanja velikega obsega Svoboda/Liberty, v katerem je bil naš zavod partner v projektu. Hkrati smo tudi uspešno pridobili sredstva za izvajanje dveh mednarodnih projektov v programu Ustvarjalna Evropa, podprogram Kultura in sicer smo nadaljevali z mednarodnim projektom sodelovanja srednjega obsega Pesniki sodobnosti – Glasovi prihodnosti, katerega nosilec in prijavitelj je Pionirski dom ter s projektom manjšega obsega Pang, v katerem Pionirski dom nastopa kot partner projekta. Hkrati pa smo pridobili financiranje sheme Erasmus+ skozi projekta sodelovanja Elpis in I am hope. V obeh projektih sodelujemo kot partnerji v projektu. Pionirski dom skozi našete projekte nadgrajuje svoje bogate umetniško-pedagoške prakse in pokriva naslednja področja delovanja:

- Organizacija in izvedba delavnic neformalnega učenja za študente pedagoških smeri, mladinske delavce in učitelje, z namenom povezovanja raznolikih umetniških dejavnosti, formalnega izobraževanja in različnih civilno-družbenih ter socialnih tem.
- Vzpostavitev in izvedba multidisciplinarnega programa pedagoško-umetniških delavnic s strokovnjaki iz različnih umetniških področij: glasbenega, gledališkega ter likovnega področja.
- Iskanje odgovorov in rešitev na probleme marginalizacije in družbene neenakosti med mladimi Evropske Unije z njihovim vključevanjem v proces umetniškega ustvarjanja na področju uprizoritvenih umetnosti (gledališče in ples).
- Področje založniške dejavnosti in izdaje knjig/priročnikov s področij mednarodne sodobne poezije in pedagoških praks, ter vključevanje različnih umetniških praks, pristopov v formalne pedagoške procese.
- Približevanje sodobne poezije dijakom in dijakinjam, profesoricom ter širši javnosti.
- Opolnomočenje pesnikov in pesnic k bolj suverenim nastopom pesniških branj in predstavitev skozi dosedanje preizkušene dobre umetniško-pedagoške prakse.
- Povezovanje gledališke improvizacije in sodobnega giba ter ustvarjanje gledališke predstave z mladimi in tujimi umetniki.
- Neformalno učenje kot orodje za krepitev duševnega zdravja in splošnega dobrega počutja mladih.

IV. ČLOVEŠKI VIRI

Zaposlovanje in kadrovska rast

Zaposleni – v zavodu je na dan 31. 12. 2023, 28 redno zaposlenih (od tega 2 za 60% delovni čas).

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2023 je bilo 26.

Zaradi obsežnosti programov smo tudi v letu 2023 kadrovske manjke reševali s strokovno usposobljenimi zunanjimi sodelavci in študenti.

7 zaposlenih je starih nad 50 let, od tega so 3 zaposleni v varovani kategoriji (nad 58 let). V letu 2023 smo imeli 1 odpoved iz delovnega razmerja (tehnično področje) in žal tudi eno smrt. Dodatno smo zaposlili 1 sodelavca v tehnični službi.

Odsotnosti zaradi bolniških odsotnosti niso pomembno vplivale na delovanje zavoda in smo tako uspeli izpeljati vse programsko zastavljene cilje.

Poleg redno zaposlenih sodelujemo tudi z 57 zunanjimi pedagogi in umetniki, ki s svojim raznoliki znanjem in drugačnim pristopom ključno prispevajo h kakovosti naših programov. Celoten znesek za njihove honorarje krijemo iz lastnih sredstev.

Izvedeni so bili redni tedenski kolegiji uprave in vodij oddelkov, kjer smo poročali o narejenem delu, planirali za prihodnje tedne, usklajevali programe in obravnavali aktualne dogodke. Tedenski vsebinski in operativni sestanki so potekali tudi na posameznih oddelkih.

Zdravstveni pregledi zaposlenih so bili opravljeni skladno z rednim letnim programom.

Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev

Zaposleni so se v letu 2023 udeležili številnih izobraževanj za pridobitev dodatnih strokovnih znanj. Za zaposlene smo organizirali tudi skupinske delavnice in pogovore s strokovnjaki s področij obravnave mladih in psihologije. Pedagogom nudimo tudi redne supervizije.

Zunanji pedagogi in študenti pridobijo pri nas dragocena znanja in izkušnje. Nekateri pri nas opravijo strokovne prakse, sodelujejo na počitniških šolah in festivalih ter prireditvah in predstavah. Pridobljena znanja jim odpirajo vrata v svet zaposlitve, nam pa prispevajo pozitivno, saj mladi vnesejo novosti tako na didaktičnem, strokovnem kot praktičnem področju dela.

Sodelavci so predavali na strokovnih srečanjih ter objavljali članke v različnih strokovnih in drugih revijah.

V. OCENA VPLIVA POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

60 letna prisotnost Pionirskega doma ne samo v Ljubljani, ampak tudi v širši regiji, pušča trajen pečat pri kulturni vzgoji mladih. Z zgodnjim vključevanjem mladih v naše programe ti pridobijo širok, celovit pogled na jezikovno-kulturno sfero prek meja šolskega sistema. Mladi pridobijo dragocene socialne veščine, ki jih bodo spremljale na poti odraščanja.

Drugačni, inovativni in inkluzivni pristopi naših pedagogov so ključni pri razvijanju potencialov vsakega posameznika. Naš temelj so strokovni pedagogi, ki posameznika obravnavajo celostno in specifično. Imajo tudi veščine ravnanja z osebami z oviranostmi in mentalnimi razvojnimi posebnostmi.

V Ljubljani tako sooblikujemo kakovostno in raznoliko ponudbo kulturnih vsebin za vse starostne skupine in pozitivno vplivamo na t.i. družinski kulturni turizem v Ljubljani. Z EU projekti tkemo tesna mednarodna poznanstva, s tem pa Ljubljana pridobiva prepoznavnost na zemljevidu kulturnih prestolnic.

Kot referenca širimo zavest o celostnem razumevanju mladostnika in njegovega kognitivno emocionalnega razvojnega sveta.

S programom Pionirski teater vstopamo tudi na področje svobodnih kulturnih ustvarjalcev in poskušamo približati kulturo širokemu krogu gledalcev. V ospredju imamo otroke in mlade, zato širimo ponudbo gledaliških predstav.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Število zaposlenih	34	33	32	31	33	28
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	19	18	13	12	14	9
Število vpisanih v dejavnost	1467	1401	1297	1.309	1.368	1.276 (+278 počitniške šole)
Število vpisanih v kulturno - vzgojne programe	911	820	790	814	842	931 (vključene počitniške šole)
Število prireditev	362	394	103	196	216	379
(od tega v Festivalni dvorani)	(184)	(203)	(83)	(82)	(155 v FD)	(160)
(od tega javna služba)	251	304		38 (v FD)	92 v FD	83
Število obiskovalcev	99.400 (46.354)	105.335 (52.455)	11.630 (11.330)	15.604 (3.134)	29.359 (21.765 v FD)	44.091 (38.872)
(od tega javna služba)	83.700	85.100		1.470 (v FD)	12.908	19.751
Sredstva sponzorjev /donatorjev	7.140 €	3.940 €	440 €	200 €	35.049 €	40.635 €
Prihodki	1.417.642 €	1.485.068 €	1.223.854 €	1.344.259 €	1.856.666 €	2.151.373 €
Odhodki	1.415.006 €	1.483.748 €	1.222.212 €	1.341.503 €	1.849.821 €	2.144.517 €
Delež lastnih prihodkov	53,06 %	52,15 %	34,67 %	33,79 %	55,57 %	51,66 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	1	2	1	3	0	0
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	5	7	3	12	2	3
Število tujih koprodukcij	1	2	0	22	0	0
Število kulturno - turističnih dogodkov	4	7	3	3	4	3

Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Z dodatnimi sredstvi, pridobljenimi s strani MOL in različnih sponzorjev/donatorjev/partnerjev, smo investirali v obnovo najbolj dotrajane opreme, posodobili nekaj učilnic, zamenjali in dokupili opremo, zaradi česar je naše delo bolj učinkovito in lažje, hkrati pa smo bolj konkurenčni na trgu. Uredili smo okolico stavb. Sredstva smo namenili tudi za izobraževanja naših zaposlenih, kar žal v prejšnjih letih ni bilo realizirano.

S ciljano komunikacijo smo učinkovito dosegli večjo prepoznavnost na trgu. Povečani stroški so bili namenjeni obeleževanju 60 letnice delovanja Pionirskega doma, kar je bilo načrtovano in predvideno. Poleg posvetitve obletnici smo s tem dosegli še dodatno promocijo. Za širjenje uprizoritvene umetnosti smo financirali v predstave (produkcija in koprodukcija ter Pionirski teater) za otroke in odrasle ter s tem pripomogli k večji vključenosti širše publike v kulturno sfero.

S sredstvi smo ravnali gospodarno. Vse investicije so bile opravljene po preračunu finančnih zmogljivosti.

KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI

1 UPRIZORITVENA UMETNOST

1.1 DEJAVNOSTI: CIRKUS IN KLOVNADA, GLEDALIŠČE, MUZIKAL, PLES

PEDAGOGINJE IN PEDAGOG: Nataša Sultanov, Ravil Sultanov, Bjanka Kršmanc, Urša Strehar Benčina, Vesna Anđelković, Nika Juvan, Alja Kapun Cvetko, Sara Košak, Olivija Grafenauer, Staša Prah, Saša Lončar, Ana Romih

1. Vsebina

Uprizoritvena umetnost v Pionirskem domu temelji na treh programih: cirkus in klovnada, gledališče in ples. Vsi programi temeljijo na skupinskem ustvarjalnem procesu, kjer se mladi udeleženci v sproščenem in varnem okolju urijo v različnih elementih umetniških zvrsti, medsebojnem sodelovanju, razvoju individualnih spretnosti, krepijo medsebojno zaupanje ter lastno samozavest. Vse programe prav tako združujejo končni nastopi, kjer se mladi preizkusijo v nastopanju pred občinstvom, se soočijo s tremo in tako izkusijo različne faze ustvarjalnega procesa. Vse dejavnosti razvijajo ustvarjalnost mladih, zavedanje prostora in odrske orientacije, ozaveščanje lastnih teles ter drugih načinov izražanja, prepoznavanje in ozaveščanje različnih čustvenih stanj ter različne veščine ter načine izražanja specifične za različne umetniške zvrsti. Vsi programi temeljijo tudi tako na estetski kot etični komponenti ustvarjanja ter spodbujajo mlade tudi k spremljanju profesionalnih oblik ustvarjanja.

Vsi programi v juniju pripravijo skupinske zaključne nastope, kjer glavnino občinstva navadno predstavljajo starši, sorodniki in prijatelji udeležencev. Plesne skupine so se predstavile na festivalu sodobnega plesa Kalejdoskop, cirkuška je svoj zaključni nastop izvedla v baletni sobi, gledališke pa so svoje nastope izvedle v gledališki sobi Pionirskega doma ter v prostorih Pionirskega teatra na Miklošičevi. S septembrom so se skupine osnovale na novo – proces se je začel z ustvarjalnim »opisumenjevanjem«, vzpostavljanjem varnega ustvarjalnega prostora, razvijanjem domišljije ter prepoznavanjem predznanj posameznikov, ki so temelj za nadaljnje delo v skupinah.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vse skupine so v juniju uspešno zaključile delo z zaključnimi predstavami in predstavitvami. Glede na to, da se skoraj vse skupine srečujejo enkrat na teden po dve šolski uri (razen nekaterih plesnih skupin, ki imajo vaje dvakrat na teden), so tudi končni produkti temu primerni – gre za krajše nastope, ki so tako produkcijsko kot infrastrukturno manj zahtevni. Glavni pokazatelj učinkovitosti dela uprizoritvenih umetnosti v Pionirskem domu tako niso le nastopi, temveč to, da večina otrok in mladih svoje delo v skupinah nadaljuje več let, da pridobivajo spretnosti, ki jim pomagajo na različnih področjih življenja (ne le pri nastopanju, temveč nasploh pri delovanju v skupinah, komunikaciji ter soočanju z življenjskimi izzivi) ter da so zmožni lastnega izražanja ter obenem sodelovanja z drugimi.

Tudi v jeseni so vsa področja uprizoritvene umetnosti uspešno začela svoje aktivnosti in do decembra razvijala predvsem umetniško "abecedo" – razvoj veščin, spretnosti in orodij, s pomočjo katerih bodo v prvi polovici naslednjega leta pod vodstvom mentoric in mentorjev ustvarili tudi zaključne produkcije.

b) Učinkovitost

Načrtovane programe smo izpeljali v celoti – v cirkusu je svoje delo v letu 2023 pod vodstvom mentorjev Nataše in Ravila Sultanova uspešno zaključila 1 skupina, prav tako je v septembru svoje delo ena skupina začela, s tem, da je večina udeležencev nadaljevala svoje cirkuško ustvarjanje. V gledališču je junija 2023 svoje delo zaključilo 13 skupin (poleg 11 rednih gledaliških

skupin še skupina muzikal in ŠILA skupina), od septembra dalje pa deluje 15 skupin, saj smo dodali skupino Gib in igra pod vodstvom igralka Alje Kapun Cvetko ter skupino Gledališčenje pod vodstvom dramaturginje Staše Prah, ki je namenjena mentoricam gledaliških skupin. Plesno ustvarjanje je lani zaključilo 6 skupin ter skupina Raztegnitis, namenjena odraslim, ki želijo krepiti zavedanje in moč svojega telesa. Tudi v septembru je delo začelo 6 skupin – kljub temu, da nekateri starejši udeleženci ob odhodu na fakulteto navadno zaključijo svoje ustvarjanje v Pionirskem domu, se je odprla nova skupina za začetnike, s čimer se število udeležencev ne spreminja v veliki meri.

c) Dostopnost

Čeprav je glavni val vpisov za novo šolsko leto med junijem in septembrom, ohranjamo možnost priključitve k skupinam in vpisa skozi celo šolsko leto. Skupno število udeležencev na uprizoritveni umetnosti je bilo konec leta 2023 tako 166.

3. Smernice za vnaprej

Tudi vnaprej načrtujemo raznolike programe uprizoritvene umetnosti, kjer mladi lahko spoznavajo različne ustvarjalno-umetniške izraze. Cirkus in klovnada z različnimi intervencijami ter predvsem programi počitniških šol krepijo svoj vpis. Plesna umetnost bo še naprej temeljila na principih sodobne plesne umetnosti, ustvarjalnega giba ter avtentičnega gibalnega izražanja, kjer mladi skozi svoja telesa izražajo svoja občutja ter svoje izkušnje s svetom okrog sebe. Gledališko umetnost krepimo z različnimi mentorskimi pristopi, kjer poleg gledališke improvizacije, ki je bila kar nekaj let glavna metoda dela, z razširitvijo in dodajanjem programov mladim ponujamo tudi raziskovanje fizično-glasovnega gledališča pod vodstvom Alje Kapun Cvetko, kombinacijo klasičnih dramskih pristopov prepletenih s sproščenimi vajami pod vodstvom Vesne Anđelković, program muzikal ter tudi program, ki učiteljicam in mentoricam dramskih skupin na šolah pomaga pri spoznavanju priprave gledališke predstave z mladimi.

Tudi vnaprej se želimo odzivati na potrebe mladih ter širiti ponudbo različnih kvalitetnih programov uprizoritvene umetnosti s temelji v sproščenem ustvarjanju in razvijanju potencialov udeležencev.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Udeleženci dejavnosti uprizoritvenih umetnosti so v prvi vrsti sprejeti v celoti, takšni kot so. Prav sprejemanje, pripadanje skupini in zavedanje, da je medsebojna raznolikost tista, ki krepí posameznike ter omogoča še boljše končne rezultate, je najpomembnejša popotnica, ki jo dobijo mladi udeleženci. V času, kjer je stisk mladih vedno več, so prav prostori sobivanja, prepoznavanja in izražanja čustev, krepitve samopodobe ter iskanja različnih načinov izražanja, rešitev in premagovanja izzivov in težav, tisto, kar mlade najbolj motivira in spodbuja, da nadaljujejo z dejavnostjo, vlagajo vanjo svoj čas in energijo ter se, kot govorijo sami, vsak teden znova veselijo obiskov skupin.

1.2 Glasbeno – gibalna predstava za otroke: A ME SLIŠIŠ?!? (delovni naslov DAJ ŽE MIR!)

1. Vsebina

Predstava, ki je primerna za mlade med 10. in 14. letom, se ukvarja z izjemno pomembnim vprašanjem o prednostih in pasteh uporabe digitalnih orodij za komunikacijo. Z interaktivno glasbeno-gledališko predstavo "A me slišiš?!?" smo si prizadevali za pomoč pri pedagoškem delu in poučevanju mladih o komunikaciji v digitalnem okolju, vrstniškem nasilju ter spodbujanju pozitivne samopodobe.

V predstavi nastopa Anja Strajnar, karizmatična glasbenica in pedagoginja, ter dramski igralec Gregor Podričnik. S komičnimi in dramatičnimi prizori je predstava izpostavila problematiko komunikacije z digitalnimi orodji ter pri mladih izzvala kritično razmišljanje. Tako smo jim omogočili, da se v življenjskih preizkušnjah ne pustijo zavesti vrstniškemu pritiskom, prevzamejo odgovornost za svoja dejanja in besede ter se vedejo bolj solidarno in zrelo.

Predstava je s pretresljivimi prizori pokazala, kako pogosto otroci in odrasli pri digitalni komunikaciji pozabijo, da je na drugi strani sporočila človek, senzibilna oseba. Izpostavila je, da se s takšnim načinom komunikacije izgubijo vsebinski in čustveni poudarki ter celoten spekter neverbalne komunikacije.

Po izjemno uspešni premieri in odličnem odzivu občinstva je bila mladinska, glasbeno-gledališka predstava ponovno na sporedu v okviru dogajanja "Ta veseli dan kulture".

Ustvarjalna ekipa: režija: Yulia Roschina; besedilo: Kim Komljanec; glasba: Juan Zuleta; igrata: Anja Strajnar in Gregor Podričnik; kostumografija: Anjana Pavlič; scenografija: Gregor Smukovič; Predstava je ponovno dokazala svojo izjemno relevantnost in učinkovitost pri poučevanju mladih o ključnih vprašanih digitalne komunikacije, vrstniškega nasilja in spodbujanja pozitivne samopodobe.

1.3 RAVNOTEŽJE (cirkuška predstava) – koprodukcija

1. Vsebina

Gledališko-cirkuška predstava Ravnovesje otrokom približala znanstvene pojme ravnotežja na igriv in ustvarjalen način. Od fizikalnega do družbenega ravnotežja smo se sprehodili po vrvi presenečenj in zabavnih preobrazb treh klovnskih likov, ki so jih upodobili Natalia Sultanova, Ravil Sultanov in Marija Filimonenko, kot režijski svetovalec se je ekipi pridružil Ivan Peternelj. Za glasbeno spremljavo v živo je poskrbela Lola Mlačnik, za vizualno podobo pa Lara Mastnak. Delo je potekalo v skladu s prijavo. V ustvarjalnem procesu smo poglobili in razširili prvotni koncept. Prišlo je do sprememb v zasedbi. Povečali smo število umetniških izvajalcev, kar se je pozitivno odrazilo na umetniški ravni predstave.

Predstavo smo premierno uprizorili v mesecu marcu, v Festivalni dvorani. Po premieri smo izvedli tudi več ponovitev (Festivalna dvorana, Kongresni trg, Murska Sobota,...).

Odmevnost v medijih:

- Sigledal: <https://veza.sigledal.org/uprizoritev/ravnovesje>
- Pionirski dom: <https://www.pionirski-dom.si/ponudba/ravnovesje>
- ZKTŠ Murska Sobota: <https://www.zkts-ms.si/kultura/ravnovesje-zavod-bufeto>

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Predstava je bila med občinstvom zelo lepo sprejeta. V letu 2024 načrtujemo več ponovitev. Za predstavo smo tudi pripravili pedagoško gradivo, kot pripravo na ogled, pogovor po predstavi in delavnico ravnotežja, ki jo lahko izvedemo za obiskovalce po ogledu predstave.

b) Učinkovitost

Predstava ja bila izvedena v produkciji dveh koproducentov (Pionirski dom in Zavod Bufeto). Ustvarili smo umetniško delo, ki je zdaj pripravljeno za predstavitev šolski publiki na domačem odru v Festivalni dvorani, pa tudi za gostovanja v kulturnih domovih po Sloveniji in v tujini.

c) Dostopnost

Predstava je primerna za otroke od 3. leta dalje, družinsko publiko in mlade.

3. Smernice za vnaprej

Predstavo bomo ponujali v sklopu rednih programov Pionirskega doma, ter tržili po Sloveniji

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

Gledališko-cirkuška predstava skozi odrsko dogajanje prikaže različne vrste ravnovesja: fizikalno ravnotežje in družbeno ravnovesje, uravnoteženost narave in človekovega mesta v njej ter notranje ravnovesje, h kateremu stremljiva posameznik.

V predstavi vsa ta različna in komplicirana ravnotežja lovijo trije klovni. Že to je poseben izziv, saj klovni danes nimajo več nujno rdečega nosa. Vseeno pa nas radi potegnejo za nos. Klovni ima

lahko nešteto različnih podob, in v vsaki od njej išče svoje ravnotežje, ki pa je nenehno ogroženo. Klovn, na primer, nosi prevelike čevlje in ti mu zagotovo ne pomagajo pri samozavestni hoji. Obenem pa mu ne preprečujejo, da bi ravnotežje lovil. Saj čevlji niso sidra, s katerimi bi se zasidral v tla! Klovn rad tvega. Čeprav včasih nerodno ali nekoliko nezbrano. Zato pa toliko bolj odprto sprejema presenečenje in pozdravlja začudenje. Tudi kadar se spotakne, se zamaje ali pade, klovnu ne zmanjka tal pod nogami. Nikdar se ne zamaje njegova vera v predstavo, nikoli ne pade njegov zanos. Klovn je neustrašen. Računa namreč na podporo in sočutje občinstva, s katerima bo našel moč in pogum, da bo vstal in še enkrat poskusil najti izgubljeno ravnovesje.

Cirkus skozi številne umetniške spretnosti, akrobatske veščine, žonglerstvo, lovljenje ravnotežja na vrvi ali žogi in nujnim usklajenim delovanjem sodelujočih spodbuja enakomeren razvoj možganskih hemisfer. Vaje za telesno ravnotežje pripomorejo tudi k čustvenemu in vedenjskemu ravnovesju ter ravnovesju med člani skupine.

Na osebni ravni vsak otrok, oziroma gledalec pridobi:

- spoznavanje vrst ravnovesja,
- preuči razliko med ravnotežjem, uravnoteženostjo, ravnovesjem ipd.,
- gledalcu prikažemo uporabo fizikalnih zakonov in pojavov v praksi – v cirkusu,
- osveščamo otroke o družbenem ravnovesju, ravnovesju med ljudmi, med človekom in naravo, v naravi.

2 LIKOVNA UMETNOST

PEDAGOGINJE IN PEDAGOGI: Iztok Amon, Rosalia M. Arnšek, Boris Beja, Eva Kuhar Jeraj, Nina Koželj, Helena Tahir, Satya Pene

1. Vsebina

Izvedene likovne dejavnosti:

- risanje in slikanje za otroke,
- risanje in slikanje za mladostnike,
- kiparstvo in oblikovanje za otroke,
- likovni tečaj za osebe s posebnimi potrebami,
- slikarstvo odrasli,
- kiparstvo odrasli,
- priprave na sprejemne izpite,
- likovno-umetniški kulturni dnevi za osnovne šole,
- likovno-jezikovni kulturni dnevi za osnovne šole,
- festival kulturne vzgoje Bobri,
- likovna počitniška šola in varstvo,
- likovni festival Likfest,
- zasnova festivala Artfest (Barvna karta Ljubljana),
- grafika za otroke in mlade,
- grafika za odrasle,
- letna razstava Artcentra,
- publicistična in kataložna dejavnost Artcentra,
- kreativna dejavnost Artcentra (scenografija, oblikovanje kipcev/nagrad festivala, promocijski material in vizualna podoba, 60. letnica Pionirskega doma),
- mentorstva za bodoče pedagoge/-inje.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Zasnova in izvedba programov udejanjajo cilje in poslanstvo zavoda – kvalitetno pedagoško, vzgojno, kulturno storitev in varno kreativno, umetniško okolje. Značilnost in diferenciator programa ostaja individualna razvojna naravnost za udeležence, kjer upoštevamo interes, predznanje vsakogar, ki želi ustvarjati. Pri uspešnosti omenjamo tudi konstantno in vselej uspešno pripravo mladih na sprejemne izpite za programe, kjer je potrebna deklarirana likovna nadarjenost. Programi imajo skupne značilnosti prenosa likovne, umetniške izkušnje v življenje – analitično, strukturno opazovanje, kritiški pogled, razvoj domišljije in motoričnih spretnosti in koordinacije, razvoj prostorske predstave in spomina.

b) Učinkovitost

Večje število skupin in optimalno število udeležencev/-k tečaja je najboljši način, da lahko nudimo udeležencem najkvalitetnejšo storitev in stabiliziramo razmerje prihodkov in odhodkov enote zavoda. V celoletne programe je vpisanih 230 udeležencev/-k, v krajših pa storitve Artcentra koristi vsaj 500 otrok letno (festivali, kulturni dnevi, razstave, počitniško varstvo).

c) Dostopnost

V ateljih Artcentra gre za komplementarno dejavnost formalnemu izobraževanju na eni in konkurenčnost prostočasnim dejavnostim na drugi strani. Dejavnosti, ki jih izvedemo imajo na zgornje pozitiven posredni vpliv, kjer posameznik aktivno sodeluje, doživi pomemben socializacijski vidik, saj lahko izrazi in materializira svoje lastne želje, je slišan, usmerjan, v interakciji ipd. Ocenjujemo, da kvalitetno preživljanje prostega časa ter vzgoja na področju umetnosti in kulture ter rokovanje z materiali in socialne veščine pridobivajo na vrednosti v kontekstu identifikacije potreb posameznika danes.

3. Smernice za vnaprej

Zasnovati je potrebno pedagoške in umetniške smernice dejavnosti Artcentra, ki sodijo v sklop storitev, ki jih ponuja zavod in MOL (interna konsolidacija pedagoških, etičnih načel), optimizirati dostop in komunikacijo do programov (eksterno sporočanje in komuniciranje storitev). Preverjena umetniška in pedagoška dejavnost omogočata naravni kreativni razvoj otroka v nasprotju z pogosto za kulturno vzgojo neprimerno sodobno umetniško izkušnjo. Pri pedagoškem delu gre za poslanstvo, kjer je potrebno skrbeti za trajni in skladen kreativni razvoj in napredovanje pedagogov-inj z vidika osebnosti in delovnega mesta.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Za opredelitev prednosti kreativnega udejstvovanja otrok mora pedagog ali kulturnik poznati lastne prednosti in omejitve, saj je samopoznavanje predpogoj za razumevanje individualne narave drugega. Enostavno rečeno, za tak proces so potrebne osebne lastnosti – odprtost, skrb za individualno naravo otroka, empatija, zmernost, suverenost. Program je prilagojen posameznemu otroku, kar je glavna prednost ustvarjanja v manjših skupinah. Pri ustvarjalnem pedagoškem procesu se stalno srečujemo s posebnimi do izjemnimi individualnimi potrebami otrok in udeležencev tečajev in programov. V delavnicah pedagogi pogosto preverjamo orodja in materiale, s katerimi rokujejo tudi udeleženci, manj poudarjamo novosti same po sebi. Skrbimo za legitimno in praktično materializacije zamisli otrok, mladostnikov in odraslih v preverjenih materialih, metodah z morebitnimi inovativnimi kombinacijami in nenazadnje omogočamo prehajanje med vsemi programi. Primer kiparstva, ki pogosto uporablja medij gline in tehnologijo keramike zahteva od ustvarjalcev programov pripravo, dodelavo, skrb za sušenje, tehnični postopek žganja in postprodukcije – ekstenzivni postopki, ki na podlagi poznavanje naravnih pogojev in omejitev omogočajo raziskovanje, intenzivno eksperimentalnost. Primer, ki se dotika svobode pri izbiri motivov lahko ponazorimo ob t.i. študijskem risanju po opazovanju modela, ki pa ga nadgrajujemo z individualnimi spodbudami pedagoga in individualnimi kreativnimi intervencijami ustvarjalca. Med pomembnimi cilji za udeležence/-ke vseh dejavnosti lahko izpostavimo: aktualizacija čustvenih in osebnostnih potreb, občutek izpolnjenosti in samouresničitve v ustvarjalnem prostoru in času.

3 GLASBENA UMETNOST

PEDAGOGINJE IN PEDAGOGI: Andrej Pekarovič, Eva Moškon, Lara Mihalič, Kristjan Hren, Otmar Taber, Vito Marenče, Gregor Cvetko, Iztok Repovž, Primož Fleischman, Pia Skušek, Brina Vogeltnik, Jaka Hawlina, Klemen Bračko, Ana Vipotnik, Kaja Caf

1. Vsebina

V sklopu poučevanja inštrumentov smo programe izvajali enkrat tedensko, individualno. Udeleženci programa se učijo igranja inštrumenta, razumevanja glasbe (ritem, tonalitete, lestvice...) in izvajanja glasbe. Tečajniki so se lahko predstavili na polletnih in letnih glasbenih produkcijah; omogočena jim je bila vključitev in nastopanje v projektih skupnega muziciranja (Rock akademija, Mali oder, studijsko snemanje avtorskih pesmi); lahko so nastopali znotraj drugih dejavnosti Pionirskega doma (podelitev jezikovnih certifikatov, literarni natečaj, svečana prireditev ob 60. letnici delovanja Pionirskega doma, tekmovanje na glasbenem festivalu in izobraževanje v programu Moja avtorska pesem); ponujena jim je bila možnost vključitve pri sodelovanju v interaktivno glasbeno – gledališki predstavi.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Realizirali smo vse zastavljene cilje in projekte. Tečajniki so napredovali v svojem znanju, tehniki, kreativnosti in umetniškem izražanju.

b) Učinkovitost

Ocenjujemo, da smo učinkovito izpeljali zastavljene cilje glede na finančen vložek.

c) Dostopnost

Programi imajo pri vpisu starostno omejitev 8+. Prevladuje starostna skupina mladostnikov med 10 in 18 let. Vpis v glasbene programe se je letos povečal in imamo v vseh programih skupaj 200 učencev.

3. Smernice za vnaprej

Zavzemanje za glasbena sodelovanja na glasbeni dejavnosti v in izven Pionirskega doma (npr. ustanovitev novih glasbenih zasedb, pisanje novih avtorskih pesem, priprava zanimivih koncertnih programov, tudi tematskih, prijave na različne glasbene festivale, mednarodna sodelovanja); Uspešna realizacija novih programov, v katerem bodo tečajniki imeli še več priložnosti za usvajanje znanja, samozavesti in podpore pri avtorskem udejstvovanju; Vzpodbujanje sodelovanja z drugimi dejavnostmi Pionirskega doma; Ohranjanje odrskega življenja v sklopu dogodkov Pionirskega doma ter pridobivanje nastopov »izven«; Izpeljava različnih aplikativnih predavanj za naše tečajnike; Več sprostivnih aktivnosti, ki bi jih tečajniki lahko obiskovali tudi na glasbeni dejavnosti (npr. v povezavi z gledališko improvizacijo, gibom, skupinsko vokalno animacijo), ki bi čustveno občutljivi skupini kot so najstniki pripomogle k razvoju zdrave samopodobe in bi blagodejno vplivale na različne sposobnosti odrskega izražanja.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-tega

Verjamemo, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi na osebnostnem področju. Udeleženci programa pridobijo znanje do te stopnje, da se lahko samostojno učijo skladbe in jih ustvarjajo. Gradijo na zdravi samopodobi, se osvobajajo odvisnosti od najstniških ali drugih zunanjih potrditev, se učijo dati vrednost samemu sebi, razvijajo čustveno inteligenco in lasten interpret, se opogumljajo v iskanju lastne edinstvenosti in izražanju le-te, se učijo glasbenega sodelovanja in dobrih medosebnih odnosov.

4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO

4.1 MLADI RAZISKOVALCI

PEDAGOGINJA: Mojca Čampa

1. Vsebina

S skupinami smo se v začetku leta seznanili z delovanjem človeškega telesa – kako delujejo naše oči in druga čutila. Seznanili smo se z delovanjem organov v telesu, njihovimi vlogami in zgradbo. Pot raziskovanja smo nadaljevali skozi zgodovino, od nastanka prvih živih bitij do raziskovanja fosilov, dinozavrov, notranjosti Zemlje in naravnih pojavov. Raziskovanje smo dopolnili z obiskom razstave v Cankarjev domu – V vrtincu sprememb, kjer smo spoznavali kako se je razvijalo življenje. V učilnici smo imeli predstavitev načina izvajanja prve pomoči, kjer so otroci preizkusili umetno dihanje na lutki, oskrbo ran in opeklin. Sodelovali smo s Filozofsko fakulteto, preko programa Humanistika, to si ti, kjer nam je izvajalka Jera Ivanc predstavila mite in legende. S starejšimi skupinami smo preučevali plovnost in gostoto različnih materialov ter se učili kako berejo slepi. Raziskovali smo preteklost, kaj sta odkrila Galileo Galilei in Arhimed. Spoznavali smo vedo o arhitekturi, kakšna so bila prva bivališča in kaj preučuje geografija. Obravnavali smo geografske značilnosti pokrajin ter kako le-te vplivajo na poselitev. Na Ljubljanskem gradu smo doživeli pravo grajsko pustolovščino. Spoznali smo delovanje električnega kroga in kakšne teorije zarote so se pojavile tekom zadnjih let. S tehniko animiranega filma smo sestavili scenarij in posneli film. Obiskali smo Slovensko kinoteko in se seznanili z zgodovino slovenskega filma.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil uspešno zastavljen, cilji so bili realizirani. Ob soustvarjanju programa skupaj z drugimi ustanovami omogočamo udeležencem razširitev spektra znanj in možnost poglobljenega seznanjanja s tematikami.

b) Učinkovitost

Z nabavo pripomočkov in didaktičnih materialov smo olajšali način prikaza in predstavitev posamezne tematike (skelet človeškega telesa, modeli atomov,...)

c) Dostopnost

Dejavnost pripravljamo za otroke od 4. do 12. leta starosti.

3. Smernice za vnaprej

V sodelovanju z Lekom bomo opremili znanstveno-raziskovalni laboratorij, ki bo omogočal pristnejše spoznavanje kemije in izvedbo poskusov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Na delavnicah spodbujamo medsebojno sodelovanje in ustvarjamo vezi, ki se plečejo več let. Novi tečajniki prinesejo v skupino nov, svež veter, saj imajo drugačna zanimanja in znanja. Spodbujamo, da svoje znanje delijo in razširijo ter morda za področje navdušijo tudi druge tečajnike.

4.2 FILM

PEDAGOG: Sandi Skok

1. Vsebina

Na filmskih delavnicah se otroci spoznavajo z vsemi prvinami filma – od pisanja scenarija, igre, snemanja in montaže.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji so bili v večini doseženi. Program se je zaradi specifičnih potreb skupine in želja posameznikov sproti prilagajal.

b) Učinkovitost

Oprema, ki smo jo pridobili v zadnjih dveh šolskih letih, nam omogoča kvalitetno delo.

c) Dostopnost

V šolskem letu 2022/23 je bilo na filmske delavnice vpisanih pet učencev in učenk. 2 deklici in 3 dečki. Dva sta na delavnicah prvič.

3. Smernice za vnaprej

Vnaprej bom poskušal še bolj razvijati avtorski pristop do filmske ustvarjalnosti. Več časa želim posvetiti ogledu in analizi filmov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženec filmskih delavnic od programa dobi predvsem nov pogled na filmsko umetnost. Poleg tega pa se je v zadnjih treh šolskih letih razvilo nekaj prijateljstev.

4.3 SODELOVANJA PIONIRSKEGA DOMA – CENTRA ZA KULTURO MLADIH IZVEN ZAVODA

1. Vsebina

V mesecu marcu smo na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu predstavili filmski festival ZOOM.

V aprilu smo pri urah Mladih raziskovalcev gostili Petro Žvab Rožič in Tristana Rometa, iz Naravoslovnotehniške fakultete, ki sta v okviru projekta »Humanistika, to si ti« pripravila delavnico Žival v človeku. V maju smo na dejavnosti Mladi raziskovalci gostili Jero Ivanc, ki je v okviru istega projekta pripravila delavnico o Grški mitologiji.

Konec maja smo na festivalu Igraj se z mano pripravili impro nastop.

V mesecu juniju smo soustvarjali festival Znanstival, ki ga vsakoletno prireja Hiša eksperimentov.

V avgustu smo pripravili delavnico izdelovanja mikroskopa na dogodku Biti mlad, ki je potekal pod okriljem Mladih zmajev na Vojkovi.

V septembru smo z otroškimi delavnicami risanja s kredami dopolnili program Kasaških dirk v Stožicah.

V mesecu novembru smo pripravili delavnice igranega in animiranega filma, kot spremljevalni program Ljubljanskega filmskega festivala LIFF v Cankarjevem domu.

Ob počastitvi rojstva Franceta Prešerna smo na Prešernovem trgu pripravili plesno – glasbeni performans z recitalom Prešernovih pesmi.

V mesecu decembru smo v paviljonu na Kongresnem trgu ponovno pripravili projekt Čarobni gozd, ki združuje ustvarjalne delavnice in kulturni program (gledališke, cirkuške, akrobatske in glasbene dogodke).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V Pionirskem domu se povezujemo z zavodi, šolami in ustanovami, ki delujejo v neposredni okolici ter širimo prepoznavnost naših dejavnosti. Glede na obiskanost dogodkov in doseganje ciljnih skupin ocenjujemo, da delo opravljamo dobro in zastavljene cilje dosegamo.

b) Učinkovitost

Število obiskovalcev na dogodkih se povečuje, kar pripisujemo uspešnejšemu sodelovanju s partnerji.

c) Dostopnost

Obiskanost dogodkov, ki so organizirani v sodelovanju z drugimi ustanovami, je v večji meri pogojena s promocijo, ki jo pripravi organizator dogodka. Med bolj obiskane sodi Junij v Ljubljani, Čarobni gozd in Znanstival.

3. Smernice za vnaprej

Aktivno povezovanje z ustanovami, s katerimi smo sodelovali do sedaj, nameravamo ohranjati. Z zavodi in društvi, ki določena področja kulturne vzgoje pokrivajo in poznajo bolje, pa nameravamo skozi lastne projekte vzpostaviti intenzivnejša sodelovanja. Pripravljamo tudi sodelovanje s Filozofsko fakulteto.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Tečajniki s sodelovanjem na dogodkih pridobijo možnost javnega nastopanja, predstavitev širšemu občinstvu in urjenje odpravljanja treme. Delavnice, ki jih pripravljamo so tematsko naravnane in prilagojene ciljni publiki. Udeležba na dogodkih izven zavoda omogoča širjenje prepoznavnosti zavoda.

4.4 IZOBRAŽEVANJA IN PREDAVANJA ZA PEDAGOGE

1. Vsebina

Ker v Pionirskem domu v okviru naših zdaj že tradicionalnih festivalov za mlade sodelujemo s številnimi pedagoginjami in pedagogi, mentoricami in mentorji, ki poleg svojega osnovnega pedagoškega poslanstva, našim otrokom v šolah omogočajo varna okolja in spodbude za umetniška ustvarjanja in izražanja, smo v Pionirskem domu vzeli za enega izmed svojih poslanstev tudi podporo in krepitev njihovih prizadevanj. Kot center za kulturo mladih je Pionirski dom postal dom bogatih pedagoških praks, ki jih je vredno deliti in z njimi, krepiti že tako bogata pedagoška znanja osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev in učiteljic. Rezultat so številna kvalitetna, strokovna in dobro obiskana izobraževanja Pionirskega doma na likovnem, znanstveno-umetniškem, filmskem, gledališkem in literarnem področju.

Literarni natečaj Bodi pisatelj/pisateljica

Za mentorje smo v februarju pripravili izobraževalno delavnico, na kateri smo se ukvarjali z vsemi področji natečaja, od poezije do proze. Poudarek delavnic je bil na predajanju znanja mladim literatom, sodelujoči so pridobili nova znanja in orodja za ustvarjanje inovativnih del ter usvojili tehnike pisanja. Delavnice so vodili pesnica in založnica Anja Zag Golob, Andrej Blatnik, preučevalec knjižnih študij in ustvarjalec knjižnih vsebin, dr. Aljoša Harlamov in Simona Semenič, pisateljica, pedagoginja in dramaturginja. Delavnice se je udeležilo 15 profesorice.

Učenci so se lahko po zaključni prireditvi Literarnega natečaja v mesecu maju udeležili delavnic improscenaristike, kreativnega pisanja in poezije. Izobraževalno delavnico za mentorje je vodila pesnica Stanka Hrastelj.

Filmski festival ZOOM

V mesecu marcu smo organizirali dvodnevno izobraževanje za pedagoge in pedagoginje na temo animiranega filma. Mentorji izobraževanja so bili Igor Prassel, Špela Čadež in Andreja Goetz. V prvem delu izobraževanja so se udeleženci seznanili z zgodovino in razvojem animiranega filma, ki se je pričel z razvojem optičnih igrač. Ogledali smo si filme, ki jih je ustvarila Špela Čadež in o njih govorili z ustvarjalko. Z njeno pomočjo so se udeleženci seznanili s pisanjem scenarija za kratke forme, se v pisanju preizkusili in s pomočjo različnih tehnik animiranja v drugem delu filmček tudi posneli. Izobraževanj se je udeležilo 19 mentorjev in mentorice.

Izobraževanja za gledališke pedagoge

V okviru Katis izobraževanj smo za učitelje in učiteljice na temo gledališča in gledališke improvizacije izvedli izobraževanje IMPROVIZACIJA – UMETNOST OMEJITEV. Izobraževanje

je bilo namenjeno opolnomočenju učiteljev ter predstavitvi metode gledališke improvizacije pri delu z različnimi ciljnimi skupinami, s poudarkom na delu z mladimi. Slušateljev je bilo 22.

Izobraževanja s področja likovne umetnosti v okviru festivala Likfest

Likovni festival LIKfest že od svojih začetkov skrbi za tesno vez, tudi preko izobraževanja s pedagogi, ki likovni festival z nami ustvarjajo. Zavedamo se vseh stisk likovnih pedagogov, predvsem časovnih, ko je likovnemu in ustvarjalnemu pouku namenjenih vse manj ur časa. S tega naslova smo veseli vsakega, ki se udeležuje naših izobraževanj.

V šolskem letu 22/23 je likovni festival potekal pod naslovom VIZUALIZACIJA BESEDE. Z naslovom sem se navezal na vsesplošno rabo medpredmetnega povezovanja in želel s pravljico, ki sem jo napisal, povabiti likovne pedagoge, da bi sodelovali z učitelji slovenščine in zgodovine, lahko tudi tehničnega pouka.

Z letošnjo selektorico zaključne razstave Nušo Jurjevič, ilustratorsko in pedagoginjo sva zasnovala dvojno delavnico, v kateri sva želela udeležencem izobraževanja predstaviti dva pristopa vizualiziranja naše vsebine, besedila, ki jim je bil prav tako posredovan ob prijavah. V poletnih mesecih sem bil vključen v poletne počitniške šole in tam v tehniki risbe, slike, grafike in keramike predstavil štiri likovna področja, v katerih lahko vizualizirajo besedo. Nuša kot ilustratorica je udeležencem predstavila svoj način ustvarjanja in dela z mladimi. Delavnica je potekala štiri ure, v katerih smo prišli do zaključenih izdelkov, ki so jih lahko pedagogi vnesli v svoje likovno, delovno okolje. Izobraževanja se je udeležilo 8 slušateljev.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost

Vsa izobraževanja so bila izvedena izjemno kakovostno, kar se je odražalo tudi pri evalvacijskih anketah, ki so pokazale zelo visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev. Udeleženci programov izobraževanj poudarjajo predvsem pomen praktičnih delavnic, novih konkretnih praktičnih znanj in izkušenj, ki jih lahko takoj uporabijo pri pouku v šoli.

b) Učinkovitost

Kotizacije za izobraževanja so izjemno nizke, saj si jih želimo omogočiti širokemu krogu pedagoških delavcev in delavk.

c) Dostopnost

Izobraževanja smo poskušali terminsko prilagoditi udeležencem, zato smo jih kar nekaj (filmsko, kreativno pisanje, likovno ustvarjanje) umestili v čas festivala, ko so mentorji tako ali drugače že prisotni v Pionirskem domu. Poleg tega se trudimo omogočiti izobraževanja v času, ko le-ta ne ovirajo rednega pouka pedagogov in pedagoginj.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo izobraževanja časovno podaljšali in jih ponudili tudi večkrat letno – kontinuirano tekom leta. Na ta način bodo mentorji, ki sodelujejo na naših festivalih, že na začetku leta dobili vpogled in smernice za ustvarjalne procese, ki ob koncu rezultirajo izdelek, s katerim se predstavijo na festivalih (slike, risbe, filmi, literarni prispevki, gledališke predstave, znanstveni poskusi).

Z izobraževanji za pedagoge in pedagoginje bomo tudi v naslednje letu nadaljevali, jih dopolnjevali in nadgrajevali, saj je zanimanje veliko, rezultati pa izjemni. Širitev dobrih praks in pristopov pedagogov in pedagoginj Pionirskega doma in drugih sodelujočih strokovnjakov in strokovnjakinj v šolski prostor povečuje in krepi preplet izobraževalnega in kulturnega sektorja ter ustvarja pogoje za širši pedagoški in ustvarjalni proces z enim samim skupnim ciljem: omogočiti mladim bogata in trajna znanja in izkušnje.

4.5 GLEDALIŠKE SANJE 3 – ZBIRKA DRAMSKIH BESEDIL ZA GLEDALIŠKO VZGOJO

1. Vsebina

Zbirka dramskih besedil "Gledališke sanje 3" je bila natisnjena in bo kasneje predstavljena javnosti v sklopu 20. Otroškega festivala gledaliških sanj v letu 2023, ki ga organizira Pionirski dom. Namenjena je ohranitvi in uporabi dramskih besedil, ki so kakovostna in primerna za gledališko vzgojo. V knjigi so zbrana štiri dela gledaliških mentoric in profesionalnih dramskih ustvarjalcev. S tretjo izdajo zbirke smo želeli razširiti izbor sodobne dramatike ter jo približati mlajši publiki. Besedila so prispevali mentorici nagrajenih gledaliških skupin v sklopu OFGS, Nika Brgant z dramskim delom "Dinozavrija" in Metka Frelih z delom "Kje je lešnik?", ter profesionalna gledališka ustvarjalca, Tadej Pišek z delom "Nina in solza sreče" ter Staša Prah z delom "Mojca Rockaculja"; slednja je tudi nastala v produkciji Pionirskega doma. V knjigo je vsako leto vključen tudi zmagovalec in/ali dobitnik posebne omembe dramskega natečaja "Dramo zganjt", ki ga organizira Pionirski dom. Izdaja v šolskem letu 2022/23 je predstavila delo Nike Zavrl, "Lala mesto: Uročeno kraljestvo", ki ga je strokovna komisija (Urša Strehar Benčina, Staša Prah, Maša Pfeifer, Maja Gal Štromar) ocenila kot kakovostno. Dodatek k zbirki letos predstavlja pedagoški dodatek gledališke ustvarjalke in režiserke Ane Duša, ki se posveča podajanju znanja pridobljenega po večletnih izkušnjah pri delu z mladimi in predstavlja koristne uvide za mentorje in mentorice gledaliških skupin. Ana Duša v svojem pedagoškem priročniku predstavi ključna vodila v zvezi z režijo gledaliških predstav za otroke in mladostnike, pri čemer svoje znanje podaja na strokoven, a poljuden način.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt je bil uspešno izveden s primernim izborom besedil, ki so bila celostna, koherentna, slogovno in vsebinsko raznolika. Besedila so primerna za osnovnošolske otroke in mladostnike, kar je bilo ključno za doseg zastavljenega cilja. Z izborom besedil smo omogočili ponudbo literarno in dramsko kakovostnih del, kar je še posebej pomembno v kontekstu omejenega prostora za tovrstne izdaje v slovenskem literarnem prostoru. Oblikovno so besedila zasnovana tako, da omogočajo preprosto branje kot literarna dela ali uporabo pri gledališki vzgoji.

b) Učinkovitost

Sredstva so bila uporabljena učinkovito za uredniško in oblikovalsko delo, lektorski pregled ter tisk knjige. Vse faze projekta so bile skrbno izvedene, pri čemer je bila pazljivo izbrana ponudba za tisk, ki je omogočila visoko kakovost končnega izdelka.

c) Dostopnost

Zbirka bo predstavljena na zaključni prireditvi Otroškega festivala gledaliških sanj in promovirana za šolske knjižnice, kar bo omogočilo široko dostopnost gledaliških besedil otrokom in odraslim ter spodbudilo branje in izvedbo gledaliških predstav.

4. Smernice za vnaprej

Pričakujemo, da bo zbirka po tretji izdaji pridobila na prepoznavnosti in kakovosti. Načrtujemo kontinuirano izdajo zbirke, ki bo še naprej širila izbor dramskih del za otroke in mladostnike ter omogočila boljše doseganje ciljev gledališke vzgoje. Poleg tega se bomo trudili za promocijo pedagoškega dodatka ter za sodelovanje s ključnimi strokovnjaki s področja gledališke umetnosti. Naš cilj ostaja zapolnjevanje vrzeli v sodobni dramatiki za otroke in mladostnike ter spodbujanje širjenja gledališke kulture med najmlajšimi.

4.6 PRIROČNIK ZA RITMIČNI SOLFEGGIO IN TEORIJO GLASBE

1. Vsebina

V Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih smo ponosno predstavili prvi glasbeni priročnik, ki je rezultat dolgoletnega pedagoškega dela našega cenjenega sodelavca Boštjana Franetiča. Boštjan Franetič, izkušen kitarist z zaključenim študijem jazz kitare na deželni konservatoriju v Celovcu, je svoje znanje nadgrajeval pri priznanih glasbenikih, kot so Igor Lunder, Vedad Hadživdić in Peter Micić. Poleg tega se je udeležil številnih jazzovskih seminarjev in delavnic doma in v tujini, kot so Jazzinty v Novem mestu, Mednarodna jazz glasbena in plesna akademija v Mariboru ter Ljetna glazbena šola Pučišča na otoku Brač.

2. Opis priročnika

Strokovni priročnik za ritmični solfeggio in teorijo glasbe je namenjen pouku glasbe na vseh nivojih. Avtor je pri izdaji poudaril: »Priročnik sem zasnoval kot zbirko ritmičnih vaj in strnjene zapisa osnov glasbene teorije, s čimer sem želel predstaviti tri temeljne gradnike glasbe oz. glasbene umetnosti, ritem, melodijo in harmonijo.« Priročnik je rezultat dolgoletnega bogatega pedagoškega dela in izkušenj avtorja ter predstavlja pomemben prispevek k glasbenemu poučevanju.

3. Prednosti in namen priročnika

Priročnik za ritmični solfeggio in teorijo glasbe je edinstven in pomemben prispevek k področju glasbenega poučevanja. S svojim celovitim pristopom, ki zajema ritmične vaje in osnove glasbene teorije, omogoča učiteljem in mentorjem kreativno uporabo pri poučevanju. Cilj priročnika je spodbuditi kreativno energijo ter omogočiti individualno prilagajanje glede na potrebe učencev in učiteljev.

Z izdajo glasbenega priročnika avtor Boštjan Franetič ni le obogatil založniško dejavnost Pionirskega doma, ampak je prispeval tudi k razvoju glasbenega poučevanja na vseh nivojih. Priročnik je dragocen vir znanja in inspiracije za učitelje, mentorje in pedagoge ter bo nedvomno koristil pri poučevanju glasbe in razvoju glasbenih sposobnosti pri mladih glasbenikih.

5 FESTIVALI

5.1 OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ

VODJA PROJEKTA: Bjanka Kršmanc

1. Vsebina

Otroški festival gledaliških sanj je že 20. leto zapored ponudil priložnost in spodbudo osnovnošolskim skupinam za gledališko in kulturno-umetniško ustvarjanje, povezovanje in sodelovanje. V Festivalni dvorani Pionirskega doma so se od 5. do 7. aprila in od 11. do 13. aprila 2023 odvijali dnevi gledaliških predstav, 14. april 2023 pa je bil namenjen improviziranemu odrskemu ustvarjanju pod naslovom Impro dan.

Na dnevih gledaliških predstav smo se družili ljubitelji raznolikih gledaliških zvrsti in uživali v odrskih kreacijah osnovnošolskih gledaliških skupin. Predstavilo se je 33 gledaliških uprizoritev različnih vseslovenskih osnovnih šol in društev. Vse uprizoritve so potekale pod budnim očesom žirije, ki je spremljala vse predstave in na dnevnih srečanjih z mentorji in mentoricami ponudila povratne informacije in nasvete za nadaljnje delo.

Člani strokovne žirije festivala so bili:

- predsednica strokovne žirije, dramaturginja Staša Prah,
- članica strokovne žirije, gledališka igralka Iva Babić,
- član strokovne žirije, režiser Aljoša Živadinov Zupančič.

V petek, 14. aprila 2023 pa je v okviru Otroškega festivala gledaliških sanj potekal dan gledališke improvizacije – Impro dan, namenjen osnovnošolski improvizirani gledališki produkciji. Ker v Pionirskem domu že vrsto let razvijamo in spodbujamo uporabo gledališke improvizacije kot pedagoško metodo za razvijanje različnih gledaliških, socialnih in individualnih veščin mladih, smo to nadgradili s praznikom gledališke improvizacije. Gostili smo številne impro uprizoritve 11 skupin mladih ustvarjalcev, ki jih družijo želja po nastopanju, po gledališki improvizaciji, po skupnem ustvarjanju, po ogledu uprizoritev svojih sovrstnikov, po zabavnem in aktivnem gledališkem druženju.

Ohranili smo lansko nadgradnjo festivala in sicer otroško žirijo. Otroška žirija je bila sestavljena iz mladih nadobudnih članov in članic gledaliških skupin Pionirskega doma, ki so zastopali glas mladih gledaliških žirantov. Mladi so tako postali še bolj aktivno vključeni v izvedbo festivala. Skozi sklop dodatnih skupnih izobraževanj smo skozi leto oblikovali skupino angažiranih mladih gledaliških žirantov, ki so enakovredno sodelovali pri Otroškem festivalu gledaliških sanj kot ocenjevalci oz. člani žirije.

Festival je 16. aprila 2023 sklenila zaključna prireditev pod vodstvom Teje Bitenc in Urha Mlakarja, kjer so najbolj izstopajoče in kvalitetne predstave ter najbolj nadarjeni mladi ustvarjalci prejeli nagrade iz rok priznanih slovenskih gledaliških ustvarjalcev. Zaključna prireditev Otroškega festivala gledaliških sanj je poseben dogodek v čast in poklon vsem sodelujočim mladim gledališkim ustvarjalcem in ustvarjalkam, mentorjem in mentoricam ter umetnosti na sploh. Skupaj smo slavili mladostniško ustvarjalnost in tiste, ki so najpomembnejši: mlade in njihove mentorje in mentorice.

Podeljene so bile nagrade v sledečih kategorijah:

- najobetavnejši igralci in igralko festivala,
- Sanjko za najboljšo sceno, kostum in glasbo,
- Sanjko za najbolj izvirno predstavo,
- Sanjko za najboljšo predstavo I. in II. triade,
- Sanjko za najboljšo predstavo III. triade,
- Sanjko za najboljšo predstavo po izboru otroške žirije.

Zaključni nagradi festivala sta zmagovalni predstavi prejeli iz rok Klemna Janežiča in Tjaše Železnik.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Letošnje leto je bilo prvo pokoronsko, ko je festival potekal pod prejšnjimi pogoji. Še vedno pa se je poznalo dejstvo, da šole niso imele toliko gledaliških vaj in posledično toliko gledaliških predstav kot smo bili vajeni pred korono.

Kljub temu je bilo število presenetljivo, saj smo gostili 33 gledaliških predstav in 11 improvizacijskih skupin, torej 45 raznolikih osnovnošolskih odrskih skupin.

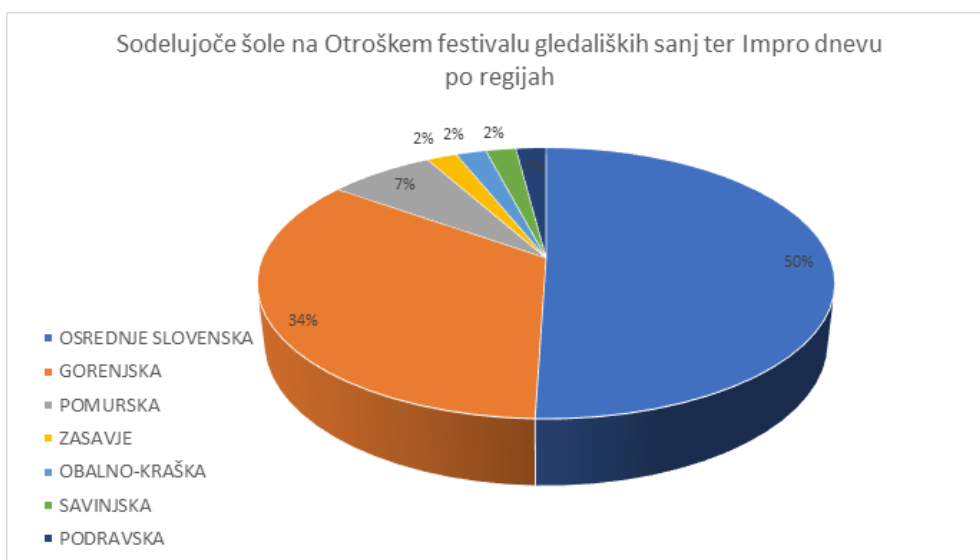
b) Učinkovitost

To so predstave, ki so nastale v tem šolskem letu, ker se številne učiteljice zavedajo pomembnosti vključevanja kulturno-umetniške vzgoje v razvoj mladega posameznika. Festival nima selekcije. Na festivalskih dneh se predstavijo prav vse osnovnošolske gledališke skupine, ki se prijavijo. Tako festival spodbuja izražanje, ustvarjanje, vrednost kulturno-umetniškega izražanja otrok in mladih, poudarjamo pomen in moč uprizarjanja vrstnikov za vrstnike, ustvarjamo skupnost kulturno osveščenih, aktivnih in povezanih mladih posameznikov. Mladi dobijo izkušnjo nastopanja na profesionalnem odru, možnost, da se njihove zgodbe sliši, izkušnje, da je kulturno-umetniško ustvarjanje ne samo pomembno, temveč nujno potrebno.

c) Dostopnost

Glavni cilj festivala ostaja omogočiti vsem gledališkim skupinam nastop na velikem odru Festivalne dvorane ter jim s tem izkazati veliko mero spoštovanja in priznanja za svoje ustvarjalno delo. Festival prav tako ostaja brez selekcije, saj si želimo prav vsem skupinam ponuditi možnost oplemenitene odrske izkušnje. Poleg doživetja nastopa na pravem odru, pa festival prinaša tudi sproščeno druženje med skupinami, spodbuja ogled nastopov drugih skupin in šol ter med seboj povezuje različne skupine ter mentorje. Tudi letos smo s festivalom omogočali čim širšo dostopnost do kulturnih dobrin, saj smo na brezplačni ogled predstav povabili osnovne šole in vrtce iz bližnje in širše okolice.

Z dogodki mladi za mlade krepimo vrednost in pomembnost vrstniškega ustvarjanja. Mladi se tako na eni strani predstavijo svojim vrstnikom, ter na drugi, ob ogledu drugih predstav, dobijo sveže ideje, navdih in spodbudo za vnaprej. Mladi postanejo vzorniki svojim vrstnikom in spodbuda, da tudi oni lahko, da so pomembni. Dandanes pa je razvoj mladega občinstva še pomembnejši, saj je priložnost omogočiti mladim, ki so bili mesece odrezani od kakršnega koli odrskega ustvarjanja, sooblikovanja, druženja, izkušnjo, da so lahko aktivni sodelujoči mladi gledalci, neprecenljiva. In to nam je skupaj tudi tokrat odlično uspelo.

Regija	udeležba v %	št. predstav
OSREDNJE SLOVENSKA	50 %	22
GORENJSKA	34 %	15
POMURSKA	7 %	3
ZASAVJE	2 %	1
OBALNO-KRAŠKA	2 %	1
SAVINJSKA	2 %	1
PODRAVSKA	a. %	1

3. Smernice za vnaprej

Že več let se kaže potreba po sistematičnem in kontinuiranem izobraževanju osnovnošolskih mentoric in mentorjev gledaliških skupin. Skozi pretekla leta smo to vrzel pokrivali preko organiziranja in izvajanja delavnic, financiranih preko mednarodnih projektov sodelovanj-programov Ustvarjalna Evropa in Erasmus+ ter preko Katis strokovnega izpopolnjevanja za učitelje. Za šolsko leto 2023/24 pa smo zaradi izkazanega interesa in potreb učiteljic/mentorice gledaliških skupin ponudili redni program izobraževanja, ki poteka enkrat tedensko po 2 pedagoški uri s pričetkom v mesecu septembru 2023. Program vodi dolgoletna predsednica strokovne žirije Otroškega festivala gledaliških sanj, dramaturginja Staša Prah. Program se naslanja in za izhodišče jemlje Dramaturški priročnik za pedagoge Gledališčenje, katerega avtorica je Staša Prah in ki je izšel v okviru knjižne zbirke Gledališke sanje. Zanimivo bo spremljati predstave 21. Otroškega festivala gledaliških sanj, katerih mentorice in mentorji bodo pridobivali nova znanja in izkušnje na omenjenem izobraževanju oz. izpopolnjevanju, in videti ali bo prišlo do kakšnih sprememb, novih idej, svežih pogledov, predvsem pa novih perspektiv in obogatene načina dela.

5.2 PIONIRSKI IMPRO FEST

VODJA PROJEKTA: Urša Strehar Benčina

1. Vsebina

Tudi v letu 2023 je Improfest potekal v Festivalni dvorani in sicer v torek, sredo in četrtek, 17., 18. in 19. januarja 2023. Vse tri predstave je moderiral Urh Mlakar, bivši udeleženec gledališke dejavnosti v Pionirskem domu, ki je predstavljal most med občinstvom in nastopajočimi. Vsak dan se je predstavilo več različnih skupin Pionirskega doma pod vodstvom različnih mentorice, vse pa je združevalo to, da so mladi nastopajoči nastopali spontano, brez vnaprej pripravljenega besedila. Vsaka skupina je imela približno 15 minut za improviziran nastop, ki je temeljil na impro disciplinah. Gradniki Improfesta so namreč kratki prizori, imenovani impro discipline, ki imajo svoja določena pravila, vsebina pa je vsakič drugačna glede na predlog, ki ga poda občinstvo (včasih je to lokacija/prostor, kjer se dogaja prizor, včasih določijo vloge, problem, žanr, ali katero drugo izhodišče glede na potrebe impro discipline).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Na Improfestu je nastopalo 12 skupin, kar dokazuje, da skupine rade izkoristijo možnost nastopa ter se z improviziranimi prizori predstavijo širšemu občinstvu. Ker gre za edinstven način uprizarjanja različnih zgodb in situacij, kjer mladi sproti ustvarjajo scenarij/besedilo, mizansceno, karakterje in odnose med njimi ter vse ostale elemente gledališkega ustvarjanja, je uspešnost programa predvsem v tem, da mladi znotraj svojega nastopa dobro sodelujejo med sabo, da se po morebitnih spodrslijajih hitro poberejo, da se odzivajo, znajdejo ter obvladujejo prostor na odru. Tudi letošnji Improfest je bil v tem pogledu zelo uspešen, saj so sploh tisti mladi, ki se programa gledališča v Pionirskem domu udeležujejo več let zapored, že pokazali tudi širše razumevanje improviziranega ustvarjanja, ki je skladno z gledališkim uprizarjanjem nasploh – ustvarjanje večplastnih likov in odnosov, zanimivih zgodb, dinamične uporabe prostora in telesa, prepoznavanje in vzpostavljanje dramskega trikotnika, prepoznavanje notranje igre v prizoru ter

igranje z različnimi gledališkimi elementi. Prav tako je pomemben aspekt Improfesta vzgoja občinstev, saj mladi spremljajo nastope drugih skupin in s tem spoznajo tudi discipline, sloge in načine igranja, ki jih morda še ne poznajo. Prav tako je pomembno, da gledališko zvrst, ki je zaradi svoje zahtevnosti in inherentne nepopolnosti (gre za proces in produkt hkrati) manj znana pa tudi manj priljubljena oblika gledališke umetnosti, ki pa ima ogromen pedagoški potencial in ravno zaradi tega ostaja pomemben temelj gledališkega ustvarjanja v Pionirskem domu.

a) Učinkovitost

Ker improvizacijsko gledališče temelji na tradiciji "Revnega gledališča" Jerzyja Grotowskega, kjer je oder osiromašen scenografije ter druge opreme, igralci pa vse morebitne rekvizite, kostume ter druge odrske pripomočke nadomeščajo s svojimi telesi, je finančno zelo dostopen. Za svoje delovanje Improfest potrebuje pripravljeno dvorano in tehnika ter moderatorja, ki prireditev povezuje, drugih večjih zahtev pa prireditev nima. Dostop na Improfest ostaja brezplačen, saj je nastop namenjen predvsem gledalcem, ki so povezani z mladimi udeleženci gledališkega studia - torej njihovim staršem, sorodnikom, prijateljem, ipd. S tem želimo ustvariti kar najboljše podpore pogoje za nastop, ki je lahko zelo zahteven, saj zahteva veliko poguma in zaupanja vase ter v skupino.

b) Dostopnost

Na Improfestu je bilo v letošnjem šolskem letu prisotnih 12 skupin pod vodstvom mentoric Bjanke Kršmanc, Vesne Anđelković, Tanje Matijašević, Olivije Grafenauer in Urše Strehar Benčina. Skupine so obsegale od 4 do 12 nastopajočih, v treh dneh pa si je prireditev ogledalo približno 200 obiskovalk in obiskovalcev. Starost nastopajočih se je gibala med 5 in 20 let.

3. Smernice za vnaprej

Improfest bo tudi v prihodnje ostajal platforma za improvizirane polletne nastope, srečevanje skupin in predstavitev improviziranega ustvarjanja staršem in prijateljem. Nastop v večji dvorani je kljub velikemu izzivu, super, saj se mladi s tem urijo v glasnem govoru, medsebojnem sodelovanju in soočanju s tremo. Še vedno pa se vsako leto sprašujemo, če ne bi morda za nastop uporabili manjše dvorane (npr. Plesnega centra Jenko na Mikošičevi 28, ki je bil v sklopu Pionirskega teatra letos lepo opremljen z lučmi, odrom ter zavesami) ter Improfest za kak dan podaljšali. Obe varianti imata namreč svoje prednosti in slabosti, tako da se bomo z mentoricami to dogovorile na jesenskem sestanku. Čeprav ta forma kratkih, med seboj nepovezanih prizorov dobro deluje, se bomo pogovarjale tudi o različnih načinih izvedbe, ki bi lahko Improfest še nadgradili - predvsem se je letos na enem izmed drugih impro nastopov v sklopu mednarodnega projekta sodelovanja PANG - Performing Arts for the Next Generation zelo dobro obneslo, ko je prireditev povezovala ena od mladih udeleženk, tako da bi lahko tudi na Improfestu mlade še bolj vključili tudi na nivoju same organizacije dogodka.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Urše Strehar Benčina: Poleg odrske izkušnje, ki je pri uprizoritveni umetnosti seveda ključna, se mi zdi Improfest še pomembnejši zaradi občutka skupnosti, ki ga krepi. Mladi se namreč s pomočjo jezika gledališke improvizacije lahko povežejo z različnimi skupinami preko vaj, ki jih igrajo na enak ali podoben način, kar poskušamo utrditi tudi s pomočjo skupnega ogrevanja, ki še pred nastopom poveže vse skupine in posameznike in jim dokaže, da so del nečesa večjega. Improfest je igriv in sproščen način obvladovanja stresne situacije, kjer se mladi izkazujejo z naučenimi veščinami, glavni poudarek pa si želimo, da bi bil ta, da je sodelovanje tisto, ki jim lahko pomaga tudi v situacijah, ko ne vejo, kako naprej. Od vseh vrednot, ki jih s pomočjo gledališke vzgoje spodbujamo v gledaliških skupinah Pionirskega doma, se mi namreč prav ta zdi najbolj ključna, saj spodbuja vzgojo mladih, sočutnih, podpornih in sodelovalnih posameznikov, ki razumejo, da s sodelovanjem lahko pridemo dlje, ublažimo napake in spodrsrljaje ter najdemo nove, skupne poti.

5.3 LITERARNI NATEČAJ BODI PISATELJ/BODI PISATELJICA

VODJA PROJEKTA: Mojca Čampa

1. Vsebina

Literarni natečaj Bodi pisatelj/pisateljica je v letu 2023 potekal že jubilejno 10. leto. Skozi leta se je festival širil, tako z razširjanjem razpisa (pisanje v tujih jezikih, natečaj za dijake, razpis za poezijo) kot tudi s samim obsegom aktivnosti (delavnice za pedagoge in mlade). Natečaju smo v tem šolskem letu priključili natečaj za dramsko besedilo, ki je do sedaj potekal v okviru Otroškega festivala gledaliških sanj.

Razpis je bil na spletni strani Pionirskega doma objavljen v začetku meseca januarja, ko smo ga po elektronski pošti poslali tudi na naslove srednjih in osnovnih šol. Zasnovan je bil nekoliko drugače, saj smo tokrat podali zgolj izhodišče za pisanje – solidarnost. Avtorji in avtorice so pisali o svojih lastnih razmišljanjih na temo solidarnosti, izkušnjah z grajenjem skupnosti, kakšne izkušnje so imeli in kako jo doživljajo sami.

Za mentorje smo v februarju pripravili izobraževalno delavnico, na kateri smo se ukvarjali z vsemi področji natečaja, od poezije do proze. Poudarek delavnic je bil na predajanju znanja mladim literatom, sodelujoči so pridobili nova znanja in orodja za ustvarjanje inovativnih del ter usvojili tehnike pisanja. Delavnice so vodili pesnica in založnica Anja Zag Golob, Andrej Blatnik, preučevalec knjižnih študij in ustvarjalec knjižnih vsebin, dr. Aljoša Harlamov in Simona Semenič, pisateljica, pedagoginja in dramaturginja. Delavnice se je udeležilo 15 profesorice.

Na razpis smo prejeli 6 dramskih besedil, ter 135 pesniških in 85 proznih del. Natečaja se je udeležilo 229 učenek in učencev, iz 47 krajev iz celotne Slovenije. 74 mentorjev iz 68 šol pa je mladim pomagali pri snovanju pisane besede.

Na zaključnem dogodku v Festivalni dvorani, sta odlomke nagrajenih besedil brala igralka Alja Kapun Cvetko in Klemen Kovačič, pesniška dela pa pesnici Barbara Korun in Stanka Hrastelj ter pesnik Pino Pogrjac.

Žirijo so sestavljali: Alenka Veler, urednica za mladinsko leposlovje pri založbi Mladinska knjiga, ter dr. Aljoša Harlamov, glavni urednik Cankarjeve založbe in revije Mentor, ki sta ocenjevala literarna dela v slovenskem jeziku. Tatjana Cestnik in Renata Zamida sta prebrali in ocenili prispevke v angleškem jeziku. Renata Zamida, strokovnjakinja za mednarodno književnost, članica komisije za Evropsko knjižno nagrado pa je brala tudi literarne prispevke v nemškem jeziku. Pesniška dela sta ocenjevala pesnika, Denis Škofič in Barbara Korun, besedila v italijanskem jeziku Luka Lončar ter v španskem Lara Lipnik.

Nagrajence smo razglasili na zaključni prireditvi v Festivalni dvorani, izbrana dela objavili v posebnem zborniku, seznam nagrajencev, obrazložitev žirije in odlomkov pa objavili na spletni strani.

Učenci so se lahko po zaključni prireditvi udeležili delavnic improscenaristike, kreativnega pisanja in poezije. Izobraževalno delavnico za mentorje je vodila pesnica Stanka Hrastelj.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Razširjanje razpisa na več literarnih področjih se je izkazalo za uspešno, saj smo že v prvem letu prejeli izredno kakovostna dramska besedila. Mreža mentorjev, ki spodbujajo mlade k pisanju se širi in veča.

b) Učinkovitost

Sodelovanje na natečaju je brezplačno. Zmagovalci natečaja prejmejo priznanja, knjižno nagrado ter Zbornik nagrajenih del.

c) Dostopnost

Natečaj je namenjen učencem iz celotne Slovenije. Vest o razpisu širimo tudi preko kanalov različnih inštitutov (Cervantes, Goethe,..).

3. Smernice za vnaprej

Natečaju bomo pridružili razpis za najboljše dramsko besedilo v angleškem jeziku. Tekom leta načrtujemo tudi delavnice za otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Mentorjem z izvedbo delavnic nudimo podporo in smernice za delo z mladimi, hkrati pa krepimo njihovo zavest o pisani besedi. Mladim, z brezplačnim natečajem omogočamo, da izrazijo svoje razmišljanje, preberejo dela svojih vrstnikov in se z njimi povežejo.

5.4 FESTIVAL HOKUS POKUS – ZNANOST IN UMETNOST

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

Šestnajsta edicija festivala znanosti in umetnosti Hokus Pokus je tudi to leto ponudila ustvarjalne delavnice znanstvenih ustanov, društev in zavodov. Različnih principov humanističnih, družbenih in naravoslovnih ved danes ne moremo več spremljati in razlikovati ločeno, saj se vse prej naštete discipline v sodobnem času prepletajo in skupaj iščejo nove rešitve, tako na ravni ideje kot tudi na ravni predstavitve. Znanost nam vsakodnevno predstavlja izboljšave, novosti v ponovitvah, ki so kot takšne vir inspiracije tudi umetnikom. Kreativnost ostaja ena od vodilnih disciplin človeštva, ki oplaja tudi naš festival, ki senzorično sledi spremembam in izboljšavam znanstvenikov na vseh znanstvenih platformah.

Tema festivala: Ravnotežje

V tokratni izvedbi smo se spraševali, kaj je ravnotežje kot fizikalni pojem in kaj je ravnotežje kot družbeni pojem.

V letošnji ediciji smo kot spremljevalni program festivala ponudili tudi cirkuško predstavo zavoda Bufeto z naslovom Ravnovesje, ki nam je poskušala odgovoriti na zastavljena vprašanja, predvsem pa omogočiti čim večjemu številu otrok spoznavanje dela znanstvenika in umetnika, ki se mnogokrat prepleta. Umetniški projekt, ki funkcionira samostojno kot uprizoritveno delo, lahko nakazuje uporabno funkcijo ali pa nam ponuja razmislek o nas samih in našem delovanju/sodelovanju.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival je bil izpeljan v celoti, v skladu z zastavljenimi cilji. Prepletanje znanosti in umetnosti se je tudi tokrat izkazalo za dober izziv, tako za izvajalce delavnic, kot obiskovalce. Velika večina obiskovalcev so otroci iz OŠ, ki že vrsto let prihajajo na festival in s tem potrjujejo, da je tovrsten naravoslovni dan dragocenost, ki jo umestijo vsako leto v svoj delovni načrt. Predstava Ravnovesje je obogatila festivalsko dogajanje, navdušenje otrok in učiteljev je bilo zelo veliko.

b) Učinkovitost

Festival je zopet dosegel svoj namen – v dveh dneh se ga je udeležilo skoraj 300 otrok. Program smo tudi tokrat obogatili s profesionalno gledališko produkcijo (predstava Ravnotežje), ki je nastala iz festivalske rdeče niti. Udeleženci dopoldanskega programa (učitelji, šolski otroci) so bili izjemno zadovoljni, izvajalci delavnic so pohvalili brezhibno organizacijo.

c) Dostopnost

Festival je bil brezplačen, v dopoldanskem času ga je lahko obiskala katerakoli skupina otrok iz vrtcev in OŠ iz Slovenije.

3. Smernice za vnaprej

Festival bo tudi v prihodnje ostal brezplačen. Učitelji ta dan beležijo kot naravoslovni dan in na tak način omogočijo otrokom brezplačen obisk delavnic, razstave in interaktivne predstave.

Rdeča nit festivala ostaja povezovanje znanosti in umetnosti – tudi v prihodnje bomo povabili priznanega umetnike/ico, da predstavi otrokom svoj način povezovanja znanosti in umetnosti.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci – otroci OŠ šol in njihovi mentorji – spoznajo skozi določeno temo različne pristope h eksperimentiranju. Učitelji spoznajo nova društva, zavode, samostojne izvajalce, ki jih po navadi kasneje povabijo tudi na svojo šolo. Širša javnost spozna delo konceptualnega umetnika, ki pa je umeščeno v prostore Pionirskega doma in tako dobi drugačno dimenzijo. Umetnik v času razstavljanja predstavi svoje delo tako dopoldanskim organiziranim skupinam kot tudi popoldanskim obiskovalcem.

Učitelji kot glavni razlog za obisk festivala navajajo program festivala, ki ponuja zanimive in raznolike aktivnosti, ki so zabavne saj otroci bolj uživajo v situacijah, ki niso tipično šolske. Prav tako jim je zelo všeč praktična naravnost delavnic, saj lahko učitelji sami preizkusijo idejo v razredu.

5.5 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL

VODJA PROJEKTA: Boris Beja

1. Vsebina

Likovni festival Pionirskega doma LIKfest je v zadnjih letih utrdil svoje poslanstvo. To je vez med neformalnim in formalnim izobraževanjem, institucijami. S pedagogi smo utrdili vezi in postali z njimi sodelavci, saj so prav oni tisti, ki v šolski kurikulum vpeljujejo naše vsebine in teme vsakoletnega natečaja.

Festival se je izvajal z razstavami v prostorih Art Centra, na Komenskega 9. Šole in vrtci so imeli našo podporo in predvsem sem vsak likovni izdelek, ki ga je izbrala žirantka Maruša Meglič, želel predstaviti v razstavišču v najboljših okoliščinah. Po urniku in razporedu so se zvrstile vse enote, ki so se prijavile na festival, najboljši izbor pa smo predstavili še na zaključni razstavi, katero je pospremil barvno ilustriran katalog, ki je sedaj za vse otroke, mentorje in tudi nas opomnik na neko obdobje, ko smo skupaj z mentorji pripovedovali likovne pripovedi na temo Praznovanja. Katalog je bil v letu 2023 prvič opremljen tudi z recenzijami, kar je festivalskemu zborniku dodalo novo nadgradnjo. Recenziji sta napisali likovna pedagoginja OŠ Jožeta Moškriča Sabina Mattersdorfer in izredna profesorica na pedagoški fakulteti mag. Janja Jerčič Jakob.

Tesno sodelovanje z mentorji in pedagogi krepimo z izobraževanji in predavanji. V tem delu festivala mentorje ozaveščamo in spoznavamo z novimi načini posredovanja likovne umetnosti in tudi formalnimi različicami, tehnikami, ki so prilagojene za ustvarjanje v institucionaliziranem izobraževalnem sistemu. Velik pomen je neformalno izobraževanje tudi otrok, kjer jih na otvoritvah razstav, ko se učitelji želijo udeležiti obiska za njih odpremo vrata galerije tudi izven urnika, nagovarjamo z vprašanji s katerimi spodbujamo refleksijo in likovno analizo likovnega dela in predvsem jih nagradujemo in motiviramo.

Šolsko leto 2022/23 je bil likovni festival zapisan praznovanju. Glede na to, da je v tem letu naš javni zavod praznoval 60. obletnico svojega delovanja, sem mentorje povabil, da praznujejo z nami in da si z nami privoščijo likovno interpretirati vsa praznična občutenja, ki jih poznamo v naših preteklih izročilih in sodobnih različicah.

V šolskem letu 2023/24 pa sem za otroke napisal pravljico o tem, kako smo v Ljubljani dobili Zmajski most. Pripovedka je lahko oris, ogrodje za ustvarjanje, sicer pa festival nosi naslov Vizualizacija besede. S tem naslovom želimo poudariti, da je tudi likovna ustvarjalnost pripovedovalka in da si likovno ustvarjalnost vedno tolmačimo, razlagamo z besedami.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Likovni festival je festival, ki spodbuja kreativnost, spodbuja nove likovne tehnike, predvsem pa ne zamejuje otroške ustvarjalnosti. Izvajal pa ga je v celoti en sam zaposlen v javnem zavodu, organizacija, vsebina, dopisi in izvajanje razstav – ob pomoči žirantke, ki je izbrala zaključna dela za katalog in zaključno razstavo. Pomembno se nam zdi, da otroci svoje delo uvidijo v

profesionalnih prostorih, ne več na hodnikih šole ampak v galerijskem prostoru, prilagojenem za njih. In ob tem je pomembno, da svoje lastno delo otrok uvidi tudi med drugimi izbranimi deli. Likovna ustvarjalnost je svojstveno izjavljanje in izjave, ki nam jih dajejo v branje otroci so zelo dragocene, saj se preko razstav učijo tudi javnega nastopanja in na nek način izpostavljanja, odgovornosti. Kot že prej omenjeno, gre za javni nastop, ki smo ga preko otvoritev razstav s pogovori tudi utrjevali. Odziv otrok pa nam pomaga, da lahko še bolj prilagodimo format festivala njim, katerim je festival tudi namenjen.

b) Učinkovitost

LİKfest ne želi izločati, eliminirati ali pa kakorkoli zavirati otrokovega razvoja, prav nasprotno. Želimo ustvarjati in utrjevati odnos najprej do vizualnega in v nadaljevanju do likovnega sveta. Zavedamo se, kako je težko v eni šolski uri udejaniti in realizirati likovni pouk, če ravno sem sam kot ustvarjalec vselej vesel, če s svojim delom tudi vzgajam oziroma približam publiko zanimanje za danes skoraj odrinjene vsebine, likovne forme, premisleke o tem, kaj smo in kam gremo, včasih tudi z omejenim časom. Gradijo se odnosi med nami in vsemi pedagogi, ki so ključni v tem elementu projekta. Naposled se gradi most med nami in otroki, odnos komisije, vseh nas do likovnih del in nenazadnje odnos likovnega dela do prostora v katerem je delo razstavljeno in obstaja svojo novo pot. V tem procesu se vzgajamo mi vsi.

c) Dostopnost

Festival je odprt in na voljo vsem mentorjem vrtcev in osnovnih šol MOL-a, ki se želijo udeležiti našega razstavnega programa. LİKfest je na ogled vsak delovnik od 15.00 do 20.00. Razstavišče je javno dostopno, tudi za osebe z ovirami, ogled razstave pa je brezplačen. Na voljo vsakomur, ki vstopi v poslopje Pionirskega doma na Komenskega 9, tudi našim tečajnikom in obiskovalcem drugih prireditev oz. programov v hiši. Poudariti je vredno, da smo eno redkih razstavišč v mestu, ki omogočamo vpogled v otroško produkcijo tudi ob ponedeljkih.

3. Smernice za vnaprej

Pomembno se je zavedati, da smo odvisni od angažmaja mentorja, saj je on tisti, ki se odloči, ali bo s svojimi učenci sodeloval pri programu in našo vsebino interpretiral učencem, otrokom. Zato je pomembno, da so tudi mentorji deležni velike pozornosti in nenazadnje tudi hvaležnosti iz naše smeri. Zato smo v letu za njih pripravili dvojno izobraževanje in so v naših prostorih prejeli veliko novih izkušenj. Menim, da je velika prednost festivala ta, da ga v osnovi gradimo ustvarjalci in umetniki, kjer so kreativni napredki del našega vsakdana. Tudi v prihodnje bomo veliko pozornosti namenili prav temu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci s festivalom vstopajo v novo polje likovnega – javnega izražanja in nastopanja. Predvsem je potrebno poudariti, da je večina vrtčevskih otrok z obiski naših razstav prvokrat v galerijskem prostoru, na svoji prvi razstavi, kar si na nek način štejemo v veliko čast in zadovoljstvo. Stik z institucionalnim prostorom je zelo pomemben, saj se moramo zavedati, da je otrok v fazi odraščanja institucionaliziran tekom celotnega izobraževalnega procesa, včasih tudi 20 let, zato se mi zdi pomemben naš angažma s katerim jih vpeljemo v sistem razstavljanja in izjavljanja preko likovne materije. Sistem je pisan in barvit, seveda je težko, če je delo katerega otroka izključeno pri razstavnem izboru zaključne prireditve a menim, da je potrebno vztrajati na visoki ravni selekcije, predvsem pa je potrebno postaviti tudi dobra merila pri izbiranju, kar tudi ostane v tiskanem katalogu, kjer je jagodni izbor našega letošnjega festivala.

5.6 MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL ZOOM

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

Dvodnevni filmski festival, ki je v Pionirskem domu potekal že 17. leto zapored, smo tokrat prvič izvedli v mesecu novembru. S prvim januarjem 2023 smo pričeli sprejemati prijave na festival, ki

so bile odprte do konca meseca junija. Letos se je na festival prijavilo 107 otroških in 255 mladinskih filmov. Selektorji Vid Hajnšek, Jelena Dragutinović in Sara Šabec so v tekmovalni program uvrstili 11 otroških in 14 mladinskih filmov. Med izbranimi filmi so žiranti Kolja Saksida, režiser, producent in pedagog, Barbara Kelbl, samostojna ustvarjalka v kulturi, scenaristka in urednica Kinodvorovega šolskega programa ter Aliaksandra Ihnatovich, kulturna delavka, feministična filmska pedagoginja, raziskovalka ter ustvarjalka odločali o najboljših filmih v obeh kategorijah.

V mesecu marcu smo organizirali dvodnevno izobraževanje za pedagoge in pedagoginje na temo animiranega filma. Mentorji izobraževanja so bili Igor Prassel, Špela Čadež in Andreja Goetz. V prvem delu izobraževanja so se udeleženci seznanili z zgodovino in razvojem animiranega filma, ki se je pričel z razvojem optičnih igrač. Ogledali smo si filme, ki jih je ustvarila Špela Čadež in o njih govorili z ustvarjalko. Z njeno pomočjo so se udeleženci seznanili s pisanjem scenarija za kratke forme, se v pisanju preizkusili in s pomočjo različnih tehnik animiranja v drugem delu filmček tudi posneli.

Filme izbrane v tekmovalni program, so si udeleženci festivala lahko ogledali na platnu Festivalne dvorane, v sredo 15. in četrtek 16. novembra. Projekcijam je sledila podelitev nagrad najboljšim. Dvodnevnega dogodka se je udeležilo več kot 200 otrok in mladostnikov, ki so si filme ogledali skupaj s starši, prijatelji, mentorji in pedagogi.

V letošnjem letu smo zanje pripravili tudi filmske delavnice, ki so jim približale filmsko ustvarjanje ter možnost diskusije s člani žirije. Osnovnošolci so se lahko pred projekcijami udeležili delavnic improvizacije, ustvarili pa so tudi svoj animirani film s pomočjo risane animacije. Delavnice so vodile Mistral Majer, Veronika Hana Grubič, Teodora Svet in Doroteja Jemec (Društvo IMPRO), ter Jelena Dragutinović in Janja Kosi (Društvo SLON).

Srednješolci so s pomočjo Vida Hajnška, Darka Sinka, Ize Mlakar, Matjaža Jamnika, Domna Martinčiča, Matica Drakuliča in Tadeja Sinkoviča ustvarili svoj film in se naučili tehnik in pristopov scenaristike, režije, snemanja in montaže.

ZOOM.17 je potekal 15. in 16. novembra v prostorih Pionirskega doma. Festival je obsegal filmske delavnice, delavnico za mentorje, projekcije filmov tekmovalnega programa (slovenske in mednarodne sekcije) ter zaključno prireditev, na kateri smo podelili klape najboljšim mladim filmarjem.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festivalski program je bil zelo dobro obiskan, delavnic in projekcije se je udeležilo več kot 200 otrok in mladostnikov.

b) Učinkovitost

Na kvaliteto prijavljenih filmov vpliva izvedba delavnic, ki jih pripravljamo za mentorje. Urnik festivala je prilagojen izvedbi kulturnega dne, kjer lahko mladi izkusijo kakšen je postopek ustvarjanja filma, nato pa si ogledati filme svojih vrstnikov.

c) Dostopnost

Festival so obiskali osnovnošolci in srednješolci, festival ostaja brezplačen.

3. Smernice za vnaprej

Festival bo v prihodnjem letu praznoval 18. leto obstoja, zato bomo program nadgradili z otroškim programom, ki bo namenjen družinam in mlajšim. Pripravili bomo delavnice za mentorje in otroke.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-lega

V dvodnevnem festivalskem dogajanju dobijo udeleženci priložnost, da pokažejo svoj film in hkrati vidijo dela drugih mladih režiserjev iz celega sveta, kar lahko otroke in mladostnike inspirira in navduši za lastno izražanje skozi film. S pozitivno spodbudo za naprej in konstruktivno kritiko se otroke in mlade spodbuja k nadaljnjemu ustvarjanju, hkrati dobijo neprecenljivo strokovno mnenje za svoj filmski izdelek.

5.7 KALEJDOSKOP – FESTIVAL SODOBNE ODRSKE UMETNOSTI

VODJA PROJEKTA: Saša Lončar

1. Vsebina

Festival povezuje najmlajše plesne umetnike, kjer pridobijo prvo odrsko izkušnjo, pa vse do velikih profesionalnih imen. Vsebina festivala je smiselno zaokrožena celota, ki je namenjena različnim ciljnim skupinam, od staršev, ki se prvič s tovrstno umetnostjo srečajo, skozi otroka, ki je le en delček barvitnega stekla v kalejdoskopu, pa vse do najbolj zahtevne publike, ki so redni obiskovalci sodobne plesne umetnosti.

Festivalski program:

Predstavitel plesne produkcije Pionirskega doma. Zaključni nastopi naši plesalcev od najmlajših, ki štejejo komaj 4 leta do izkušenih plesalcev, ki že vrsto let obiskujejo tečaj plesa v Pionirskem domu.

Gledališko – gibalna predstava V ISKANJU... Prepredeni labirinti naših življenj na različnih ravneh – intimni, skupnostni, družbeni odsevajo čas, v katerem živimo in v nas odpirajo več vprašanj kot odgovorov – česa si želimo manj in česa več? Kaj storiti z občutkom, da svet drvi proti svojemu koncu? Kje najti ideje za ubiranje novih smeri? Kako zbrati pogum za drugačne poti, za aktivacijo, za premagovanje strahov, ki nas hromijo? Kaj nam je zares pomembno in kaj bi nam moralo biti, kaj iščemo?

Ustvarjalci in ustvarjalke: Naja Milivojevič, Neža Staroveški, Maša Macedoni, Lina Berlec, Erin Bregar Sabolič, Taja Vodeb Verk, Marko Engelman, Tara Jenko Bogdanič, Adrian Grošelj, Klemen Filip Cof, Djuna Greta Vidrih, Aljana Marolt, Natan Pajič, Živa Kecelj, Lana Kariž Meško, Ema Sirotič, Pika Črnič, Darma Presiček, Lara Matos

Mentorici: Ana Romih, Urša Strehar Benčina

Dramaturginja: Taja Lesjak Šilak

Glasba: Janez Sagadin, Mišel Kosi

Oblikovanje svetlobe: Simon Bezek

performans Sprehod.

Sprehod je performativna predstava, v kateri se avtor spogleduje z različnimi stanji zavesti.

Mnogoteri so stanja zavesti, s katerimi sprejemamo neskončnost ...In med tem mi misel še vedno kroži in pred mojimi očmi se ustvarja nov obraz. Vsak trenutek sem nekaj drugega. Vsaka bit ima svojo obleko in svoj glas. Vsaka bit bi si mislila, da je večna, ko se uzre v odsevu. Vsak dan se malo sprehaja, malo zapleše in nekaj poje, včasih pa tudi zapoje.

Prvenec Jerneja Šmida je vsak dan in vsako leto, je vsako življenje.

Izvedba, koreografija in ideja: Jernej Šmid

Podpora: Mestna občina Ljubljana in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival je bil uspešno izpeljan, obisk je bil velik kljub »poznemu« datumu, saj sega v sredino meseca junija.

b) Učinkovitost

Glede na vložena sredstva, je bil festival zelo dobro organiziran in izpeljan.

c) Dostopnost

Festival je bil brezplačen za obiskovalce. Poleg izobraževalnih programov smo ponudili publiko raznovrsten program, tako za laično publiko, kot za zelo zahtevno publiko, ki je v Ljubljani zelo že izoblikovana.

3. Smernice za vnaprej

Vsekakor sodelovanje in koprodukcija z društvom Qulenum pri izvedbi festivala sodobne plesne umetnosti bogati ponudbo Pionirskega doma na področju sodobnega plesa za otroke in mlade in jo bomo ohranili tudi v prihodnje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Gledalci so dobili vpogled v začetno stanje ustvarjalnega plesa kot tudi do končne profesionalne izvedbe. Kalejdoskop omogoča medsebojno druženje in mreženje, kjer se mladi in malo manj mladi povezujejo in odpirajo nove platforme, možnosti za izmenjave in gostovanja na različnih mednarodnih festivalih.

5.8 GLASBENI FESTIVAL

VODJA PROJEKTA: Andrej Pekarovič, Eva Moškon

1. Vsebina

Glasbeni festival je vsakoletna prireditev, ki omogoča mladim in neveljavljenim posameznikom in skupinam slovenskih osnovnih in srednjih šol, da nastopajo pred občinstvom vrstnikov in starejših ter jim predstavijo svoje izvajanje kot tudi avtorsko glasbeno ustvarjanje. Za večino je nastop na Glasbenem festivalu prvo srečanje z odrom in občinstvom, za mnoge tudi prva postaja na glasbeni poti, na kateri večina izmed njih nadaljuje. Letošnjo žirijo so sestavljali: soustanovitelj in bobnar ene naših najuspešnejših skupin Dan D – Dušan Obradovič – OBRA; Soustanovitelj in frontman trenutno ene najuspešnejših domačih skupin – skupine MRFY – Gregor Štrasberger ter glasbeni urednik in voditelj na Valu 202 – Jernej Vene.

Seznam 14 tekmovalcev, ki so prišli v izbor festivala: Dora Šandor, Anavrin, Meta Lukan, Top Hats, Gloria Banovič Pajk, Evsiz&Banda, Bina Verbič Šalomon, Harvi, Neli R. Kurnik, Jera Marn, Konj Hlevski in Adam Bundarič, Full House in Lev Klun. Prvo nagrado je prejela skupina Harvi za avtorsko pesem Lover Boy. Posebno omembo je po oceni žirije dobila skupina Evsiz&Banda z avtorsko skladbo Ko bova siva.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Prejeli smo kvalitetne prijave in žirija se je težko odločila o zmagovalni pesmi.

b) Učinkovitost

Ocenjujemo, da bi potrebovali še več finančnih sredstev za promocijske namene, vrednost nagrad, gostujoče glasbenike, žirante in tehnično izvedbo.

c) Dostopnost

Gre za festival na nacionalni ravni. Vabi mlade in mladostnike do 19. leta starosti iz celotne Slovenije. Tudi letos je nadvladalo število prijavljenih avtorskih pesmi nad številom prijavljenih priredb. Tako je festival v ožjem tekmovalnem izboru ponudil 9 avtorskih in 5 prirejenih skladb.

3. Smernice za vnaprej

Želimo si večje prepoznavnosti na festivalski glasbeni sceni in še večje število kakovostnih avtorskih skladb. Želimo si ohranjati visok nivo festivala v produkcijskem in vsebinskem kontekstu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci glasbenega festivala doživijo profesionalni nastop na velikem odru z ekipo odrskih tehnikov in odličnim ozvočenjem. V sproščenem vzdušju torej doživijo koncert, ki je primerljiv z profesionalnimi odri. Za večino nastopajočih je to prvi večji nastop in so pod velikim vtisom ter doživijo nepozabno izkušnjo. Pridobijo na samozavesti, odpravljajo tremo. Nagrada festivala pripomore k vzpodbudnim začetkom. Zmagovalec festivala dobi snemanje skladbe v profesionalnem glasbenem studiu in profesionalno fotografiranje, posebno omenjeni izbranec prejme vokalni mikrofoni.

6 KULTURNI DNEVI

1. Vsebina

Seznam kulturnih dni je nastal kot rezultat dolgoletnega ustvarjanja in delovanja našega zavoda tako na jezikovnem kot kulturnem področju. Pri oblikovanju vseh naših programov združujemo znanje, veščine in želje naših mentorjev, sodelavcev, tečajnikov ter obiskovalcev festivalov in ostalih programov. V Pionirskem domu ponujamo kulturne dneve iz različnih področij: Vizualna umetnost (Animirajmo zgodbo, Grafični relief, Portret) Uprizoritvena umetnost (Pred zaveso, Cirkuški vrvež) Tuji jeziki (Delavnica nemškega jezika in glasbe: Wie geht's, Beethoven?, Delavnica japonske arhitekture, Delavnica španskega jezika in slikarstva – ¡Hola, Gaudi!)

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Vsi kulturni dnevi v letu 2023 so bili uspešno izpeljani, največ kulturnih dni je bilo realiziranih na področju vizualne umetnosti. Izvedenih je bilo 13, končno število udeležencev pa je 740.

b) Učinkovitost

Kulturni dnevi so pomembna vez med neformalnim izobraževanjem in učnimi vsebinami, ki jih ponujajo OŠ programi. Otrokom ponujajo drugačno izkušnjo, pedagogom nove perspektive.

3. Smernice za vnaprej

Tudi v prihodnje bomo nadaljevali s ponudbo kulturnih dnevov. Veliko šol, ki jih obišejo, pridejo tudi na naše festivale in tako spoznavajo delovanje Pionirskega doma.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Učenci postanejo v okviru kulturnega dne aktivni udeleženci in ne zgolj opazovalci kulturnega programa. Poudarek je na pridobivanju izkušenj, saj verjamemo, da le na ta način lahko pri otroku zanetimo iskrico in ga vzpodbudimo k večjemu in trajnostnemu zanimanju za kulturno-umetniške vsebine.

7 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU – CENTRU ZA KULTURO MLADIH

VODJA PROJEKTA: Vesna Tripković

1. Vsebina

Program počitniških šol se izvaja v času poletnih in zimskih šolskih počitnic, in sicer na dveh lokacijah Pionirskega doma istočasno; na Vilharjevi cesti 11 in v prostorih Artcentra na Komenskega 9. Dejavnosti so zasnovane tedensko, vsak delavnik med 7.30 – 16.30. Dnevni urnik vsebuje varstveni del, ki obsega skupno 4,5 ur ter program počitniške šole, ki obsega 6 pedagoških ur na dan. Otroci so deležni treh obrokov; zajtrka, kosila in malice. Programi so primerni za osnovnošolske otroke, med 7. in 13. letom. Dejavnosti so raznovrstne in obsegajo tako jezikovne, kot gledališke, likovne in raziskovalne vsebine.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program počitniških šol je velik in kompleksen, saj je skupno obsegal 6 tednov (poleti) in 1 teden (pozimi) izvajanja in pred tem še nekaj tednov priprav.

Izvedenih je bilo 23 različnih programov; istočasno na vsaki lokaciji po dve različni tedenski šoli, ki so jih izvajali redno zaposleni in zunanji sodelavci. Nabor vsebin je obsegal jezikovne, likovne, filmske, gledališke, raziskovalne in športne dejavnosti. Vsak teden je počitniške šole skupno obiskalo do 48 otrok; torej do 24 na vsaki lokaciji. Pri izvedbi počitniških šol je neposredno sodelovalo okoli 45 zaposlenih in zunanjih sodelavcev, kot podpora projektu pa še kar nekaj več.

b) Učinkovitost

Program je že vrsto let sofinanciran s strani ustanoviteljice MOL, zato je tudi cena ugodna. Poleg cene pa je še vedno pri večini najpomembneje kvalitetno preživeti čas otrok v obdobju počitnic, zato pri nas srečujemo otroke, ki se vrsto let vračajo na počitniške šole.

c) Dostopnost

Programe počitniških šol je obiskalo skupno 278 otrok, starih med 6 in 12 let. Nabor vsebin je raznovrsten in zanimiv, kar privablja otroke različnih starosti in z različnimi interesi.

3. Smernice za vnaprej

Zaradi obširnosti projekta je potrebno sodelovanje z večjim številom zunanjih sodelavcev, študentov, društv in zavodi, kar pomeni večjo finančno obremenitev. Projekt na eni strani sledi temu, da gre za promocijo programov in priložnostnih dejavnosti, ki jih skozi celotno leto izvaja Pionirski dom, na drugi strani pa z vključevanjem sorodnih društev in zavodov poskrbimo, da so vsebine in pristopi zelo raznoliki.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroci v času počitniških šol raziskujejo, spoznavajo nove vsebine, se zabavajo in ustvarjajo. Omogočen jim je varen, kreativen prostor, kjer razvijajo nove interese in gojijo svoje ideje. Projekt predstavlja kvalitetno preživljanje prostega časa med vrstniki, kjer otroci lahko stkejo nova prijateljstva zunaj šolskih klopi.

8 PIONIRSKI TEATER

VODJA PROJEKTA: TADEJ PIŠEK (od januarja do junija 2023)

V letu 2023 (do junija) je bilo v sklopu Pionirskega teatra organiziranih 21 dogodkov. Otroški publiki je bilo namenjenih 9 predstav, odrasli publiki pa 12.

Do aprila si je prireditve ogledalo 2508 gledalcev. Tu notri sta vključeni tudi predstava Fantek in punčka in Evolucija, ki smo ju v skupnem dogovoru ponudili kot otroški predstavi tudi v sklopu Pionirskega teatra. Ocena gledalcev na prireditvah, kjer je vstop prost, temelji v začetku na rezervacijah, ki smo jih preverjali, potem pa na štetju in oceni dežurnega.

Zanimanja za uprizoritev predstav v sklopu programa je bilo ogromno. Veliko umetnikov se je, še posebno v začetni fazi, prijavljalo preko maila, kasneje pa so me kontaktirali direktno preko telefona. Vsem sem ponudil ogled prostorov, predstavil pogoje sodelovanja in se z njimi osebno srečal. Veliko je bilo tudi zgolj povpraševanj ali zanimanja za sodelovanje v drugi polovici leta in v začetku leta 2024 (se pravi v novi gledališki sezoni). Ker je bilo veliko osebnih pogovorov in ker je veliko umetnikov ponudilo več projektov ali pa smo se pogovarjali v celostnih ustvarjalnih procesih (vaje in predstava), težko podam točno število ponujenih predstav. Ocenjujem pa, da smo se pogovarjali o več kot 70. predstavah.

Z vsemi ustvarjalci sem poskušal najti skupno pot. Ker pa so potrebe uprizoritev različne, so nekatere predstave težko izvedljive na naših odrih ali pa nismo našli skupnega termina. O točnem procentu težko govorim, prostor za uprizoritev sem poskušal omogočiti vsem svobodnim ustvarjalcem, seveda tudi v skladu z našimi izvedbenimi zmožnostmi. Ocenjujem, da smo zaenkrat uprizorili približno 50 % prijavljenih predstav.

Pri oblikovanju mesečnega sporeda sem v prvi vrsti izhajal iz skupnega dogovora, ki smo ga določili ob ustanovitvi programa, da število dogodkov v sklopu Pionirskega teatra omejimo nekje od 5 do 10 dogodkov na mesec.

Z vsakim ustvarjalcem sem se srečal na osebni sestanku in ogledu dvorane, kjer smo se pogovorili tudi o projektu ali predstavi, ki bi jo izvedli v sklopu programa Pionirski teater. Prvi kriterij je bil seveda, da gre za samostojno produkcijo. Ker pa svobodni kulturni ustvarjalci velikokrat financirajo svoje projekte tudi z razpisi, se lahko zgodi, da za voljo razpisa sklenejo podporo z javnimi zavodi, ker tako lažje pridobijo sredstva. Ker je program namenjen profesionalnim svobodnim ustvarjalcem, je naslednji kriterij to, da se ustvarjalec s svojim umetniškimi ustvarjanjem preživlja. Ker v nekaterih uprizoritvenih oblikah možnost "formalne izobrazbe" pri nas ni možna (npr. klovnovska umetnost, lutkarstvo, impro ...), sem se pri presoji zanašal na svoje veliko poznavanje svobodne umetniške scene. Ko sem presodil, da gre za profesionalno in svobodno produkcijo, smo se pogovorili o terminih in pogojih izvedbe. Vsak mesec sem se trudil oblikovati žanrsko zanimiv in pester program. Moje mnenje je, da so na odru Pionirskega teatra dobrodošli vsi svobodni profesionalni ustvarjalci, žal pa je bilo prijav številčno toliko, da jih veliko čaka tudi na naslednjo sezono.

Glede na to, da je program Pionirski teater popoln novinec na gledališki sceni, se je glas o nas zelo hitro razširil med profesionalnimi gledališkimi ustvarjalci. Projekti svobodne produkcije so večinoma vezani na razpise za uprizoritvena sredstva s strani Ministrstva za kulturo in MOL-a, ki pa pogojujeta izvedbo projekta do konca koledarskega leta. V marcu so bili objavljeni rezultati novih razpisov in tako imamo za uporabo vadbenih prostorov v drugi polovici leta 2023 zelo veliko povpraševanja vrhunskih umetnikov (Zavod Mismo nismo, Jose, Gledališče Sensorium, Zavod Muzeum, društvo Impro, zavod Transformator, Matija Solce in gledališče Matita, idr.). Zaenkrat pa smo prostore posodili le za krajša obdobja vaj (obnovitvene vaje in podobno). Tako so na naših odrih vadili Maša Kagao Knez, Lea Menard, Gorka Berden, Zavod Buffeto, Raphael Perennoud. V juniju pa bi si želel v prostorih začeti vaje za novo predstavo tudi glasbenik in gledališčnik Josef Nzonbadora – Jose.

Poročilo od septembra do decembra 2023:

VODJA PROJEKTA: STAŠA PRAH

Skupno je bilo v sklopu Pionirskega teatra od septembra do decembra 24 dogodkov, od tega smo morali zaradi bolezni nastopajočih dve predstavi odpovedati, smo pa zagotovili rezervne termine. Za eno predstavo v tem časovnem obdobju, za drugo pa v letu 2024.

Otroški publikli je bilo namenjeno 7 predstav, odraslim pa 17. Na tem mestu naj poudarim, da je od teh 17 dogodkov bila večina takih, ki so bili zelo primerni za mladino, kategorijo občinstva, ki zelo težko najde svoj prostor v vsej ponudbi gledaliških institucij. Za nas je ta populacija še posebej pomembna in se trudimo, da je program namenjen odraslim, v bistvu zelo zanimiv tudi za najstnike.

Število gledalcev na posameznih dogodkih je razvidno iz preglednice. Skupno število gledalcev je 686.

Zanimanja za uprizoritev predstav v sklopu programa je bilo veliko. Večinoma so se umetniki prijavljali preko e-maila, ali pa so me kontaktirali direktno preko telefona. Vsem sem ponudila ogled prostorov, predstavila pogoje sodelovanja in se z njimi osebno srečala. Veliko je bilo tudi zgolj povpraševanj ali zanimanja za sodelovanje v drugi polovici leta 2024 (se pravi v novi gledališki sezoni - podala sem kar nekaj izjav o soorganizaciji projektov, ki so se prijavljali na razpise). Ker je bilo veliko osebnih pogovorov in ker je veliko umetnikov ponudilo več projektov ali pa smo se pogovarjali v celostnih ustvarjalnih procesih (vaje in predstava), težko podam točno število ponujenih predstav. Ocenjujem pa, da smo se pogovarjali o več kot 50. predstavah.

Z vsemi ustvarjalci sem poskušala najti skupno pot. Ocenjujem, da smo zaenkrat uprizorili okoli 70 % prijavljenih predstav.

Pri oblikovanju mesečnega sporeda sem v prvi vrsti izhajala iz skupnega dogovora, ki so ga določili ob ustanovitvi programa, da število dogodkov v sklopu Pionirskega teatra omejimo nekje od 4 do 10 dogodkov na mesec.

Z vsakim ustvarjalcem sem se srečala na osebni sestanku in ogledu dvorane, kjer smo se pogovorili tudi o projektu ali predstavi, ki bi jo izvedli v sklopu programa Pionirski teater. Prvi kriterij je bil seveda, da gre za samostojno produkcijo. Ker pa svobodni kulturni ustvarjalci velikokrat financirajo svoje projekte tudi z razpisi, se lahko zgodi, da za voljo razpisa sklenejo podporo z javnimi zavodi, ker tako lažje pridobijo sredstva. Ker je program namenjen profesionalnim svobodnim ustvarjalcem, je naslednji kriterij to, da se ustvarjalec s svojim umetniškim ustvarjanjem preživlja. Ker v nekaterih uprizoritvenih oblikah možnost "formalne izobrazbe" pri nas ni možna (npr. klovnovska umetnost, lutkarstvo, impro ...), sem se pri presoji zanašala na svoje veliko poznavanje svobodne umetniške scene. Ko sem presodila, da gre za profesionalno in svobodno produkcijo, smo se pogovorili o terminih in pogojih izvedbe. Vsak mesec sem se trudila oblikovati žanrsko zanimiv in pester program. Moje mnenje je, da so na odru Pionirskega teatra dobrodošli vsi svobodni profesionalni ustvarjalci. Poleg osnovnih pogojev sodelovanja, je moj kriterij predvsem različni pristopi in koncepti gledališkega ustvarjanja in poskušati popolniti vse kategorije, ki smo jih z novo sezono vzpostavili. Še vedno imamo največji problem s sodobnim plesom. Predvsem zaradi specifike dvoran; Dvorana Jenko ima večinoma za ples premajhen oder, Festivalna dvorana pa je prevelika, da bi jo s predstavami sodobnega plesa napolnili do te mere, da bi bilo tako za ustvarjalce kot nas smiselno organizirati tovrstne dogodke.

datum	prireditev	dvorana	št. obiskovalcev
6.1.2023	B Kompleks koncert	Dvorana Jenko	8
12.1.2023	Osvobojena	Dvorana Jenko	28
14.1.2023	Mehurčki	Dvorana Jenko	72
21.1.2023	Lotosov cvet	Dvorana Jenko	odpovedano zaradi bolezni
26.1.2023	Bitka pesnikov	Dvorana Jenko	58
28.1.2023	Zgodba o prijateljstvu	Dvorana Jenko	145
4.2.2023	Klovna ne bo	Festivalna dvorana	4
8.2.2023	Fantek in punčka	Festivalna dvorana	430
10.2.2023	Krotilka stolov	Dvorana Jenko	13
14.2.2023	Čudež	Festivalna dvorana	111
17.2.2023	Osvobojena	Dvorana Jenko	17
18.2.2023	Krotilka iluzij (otročka)	Dvorana Jenko	40
23.2.2023	Bitka pesnikov	Dvorana Jenko	23
4.3.2023	Evolucija (60 let PD)	Festivalna dvorana	300
17.3.2023	50.odtenkov ženske	Dvorana Jenko	9
18.3.2023	Deklica in slon	Dvorana Jenko	63
30.3.2023	midva, vidva, onadva	Dvorana Jenko	30
31.3.2023	obračun	Festivalna dvorana	odpovedano zaradi bolezni
3.4.2023	zdrava pamet	Festivalna dvorana	260
14.9.2023	Dobrodelni impro	Dvorana Jenko	34
22.9.2023	Regec in Kvakec	Dvorana Jenko	20
1.10.2023	Regec in Kvakec	Dvorana Jenko	20
21.10.2023	Dama slanih oči	Dvorana Jenko	11
27.10.2023	Branje novih dramskih besedil: MLADI ZMAJI & MLADI VZKRIK	Dvorana Jenko	30
27.10.2023	Pesem za Laro	Festivalna dvorana	Predstava odpovedana
28.10.2023	Umetnost procesa: umetnica na preizkušnji	Dvorana Jenko	15
7.11.2023	Snig	Dvorana Jenko	29

18.11.2023	Jaz sem mala miška, naj me vsak spozna	Dvorana Jenko	26
21.11.2023	NOREIA - koncert	Festivalna dvorana	131
23.11. 2023	Snig	Dvorana Jenko	10
24.11. 2023	Umetnost procesa: umetnica na preizkušnji	Dvorana Jenko	18
25.11. 2023	Zmaj Zakaj	Dvorana Jenko	10
2.12. 2023	Deklica in slon	Dvorana Jenko	5
7.12. 2023	Snig	Dvorana Jenko	9
9.12. 2023	Sprehod	Dvorana Jenko	5
10.12.2023	Shopping and fucking	Dvorana Jenko	Predstava odpovedana in prestavljena na 27.12.2023
12.12.2023	Majhen plašč	Dvorana Jenko	10
16.12.2023	Čarovniški blues	Dvorana Jenko	18
18.12.2023	Shopping and fucking	Dvorana Jenko	32
21.12.2023	Snig	Dvorana Jenko	21
21.12.2023	Hotel Bohemia	Festivalna dvorana	196
22.12.2023	Zver	Dvorana Jenko	5
27.12.2023	Shopping and fucking	Dvorana Jenko	31

9 MEDNARODNI PROJEKTI

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH ŠIRI IN NADGRAJUJE SVOJA PEDAGOŠKA IN KULTURNO-UMETNIŠKA ZNANJA V MEDNARODNEM PROSTORU

V letu 2023 je Pionirski dom – Center za kulturo mladih vodil in sooblikoval ter izvajal programske aktivnosti v petih mednarodnih projektih, treh programa Ustvarjalne Evrope in dveh programa Erasmus+.

Mednarodni projekti sodelovanja, sofinancirani s programa **Ustvarjalna Evropa**:

Že januarja 2023 smo uspešno zaključili mednarodni projekt sodelovanja velikega obsega Svoboda/Liberty, v katerem je bil naš zavod partner v projektu. Hkrati smo tudi uspešno pridobili sredstva za izvajanje novih dveh projektov v programu Ustvarjalna Evropa, podprogram Kultura. Tako smo v letu 2023 nadaljevali z mednarodnim projektom sodelovanja Pesniki sodobnosti – Glasovi prihodnosti, katerega nosilec in prijavitelj je Pionirski dom ter s projektom Pang, v katerem Pionirski dom nastopa kot partner projekta.

1. POETS OF TODAY – VOICES OF TOMORROW/PESNIKI SODOBNOSTI – GLASOVI PRIHODNOSTI

Projekt traja 31 mesecev: od 1. septembra 2022 do 31. marca 2025

POT-VOT je projekt sodelovanja 5 projektnih partnerjev, ki se trudi poezijo in sodobne pesnike in pesnice približati mladim, učiteljem in lokalnim skupnostim v vseh partnerskih državah.

Glavni cilj projekta je razvoj novih performativnih pesniških oblik ter aktivno povezovanje sodobnih pesnikov s srednješolskimi profesorji in profesoricami ter dijaki in dijakinjami. Umetniška ekipa je v vsaki partnerski državi zadolžena za umetniški pesniško-izobraževalni program in je sestavljena iz enega pesnika, dramaturga ter dveh umetnikov iz različnih umetniških področij. Slovensko ekipo sestavljajo:

Anja Zag Golob – glavna pesnica projekta

Staša Prah – dramaturginja

Urša Strehar Benčina – pedagoginja improvizacijskega gledališča

Eva Moškon – pedagoginja solo petja in glasu

Ciljne skupine so sodobni, uveljavljeni pesniki, srednješolski učitelji in mladi – srednješolci, ki se bodo povezali skozi pesniške dogodke, ki bodo v januarju in februarju 2024 izvedeni na njihovih šolah, ter širša lokalna skupnost. Sodelujoči slovenski pesniki in pesnice so: Anja Zag Golob, Veronika Dintinjana, Stanka Hrastelj, Barbara Korun, Dejan Koban, Katarina Gomboc Čeh, Pino Pograjc, Denis Škofič, Lidija Dimkowska, Tina Kozin in Ana Svetel.

Skozi projekt načrtujemo in izvajamo različne umetniške delavnice za pesnike in učitelje, različne literarne dogodke na različnih lokacijah, okrogle mize in dve konferenci. Z vsemi dogodki želimo osvetliti pomen branja v šoli ter okrepiti povezavo med uprizoritveno umetnostjo in poezijo ter krepiti vlogo poezije v naši družbi.

V projektu sodelujejo gimnazije in srednje šole iz različnih slovenskih regij, saj smo si kot enega izmed dodatnih ciljev zadali decentralizacijo oz. širiti dostop do pesniških dogodkov po vsej Sloveniji in ne samo ljubljanski regiji.

V Pionirskem domu smo prepričani, da so pesniki zelo pomembni za kritično mišljenje novih generacij in lahko v javno življenje vnesejo ideje in poglede, ki so pogosto izključeni. V njih se skriva ogromen potencial, ki lahko izobraževalno okolje, ki je sicer zelo togo, potegne iz cone udobja. Zato smo se odločili, da kot najboljšo reklamo za poezijo v razrede srednjih šol pripeljemo živega sodobnega pesnika ali pesnico. Dijaki in dijakinje bodo imeli možnost, da človeka, ki piše poezijo, spoznajo v živo, z njim govorijo, poslušajo neposredno branje njegove ali njene poezije, jih vprašajo vse kar jih zanima, debatirajo o klasikih, predvsem pa lahko pesnik ali pesnica v razred prinese strast do poezije, do njenega branja in pisanja.

Skozi projekt načrtujemo izdajo dveh knjig. Prva knjiga z naslovom *Poets of Today – Voices of Tomorrow selected poems* je izšla v založbi Pionirskega doma v letu 2023. Knjiga predstavlja pesmi petih mednarodnih pesnikov projekta v sedmih jezikih. Nosilni pesniki_ce projekta so uveljavljeni in prepoznani ter pogosto brani avtorji v svojih državah: Anja Zag Golob, Harri Hertell, Radmila Petrović, Małgorzata Lebda in Márton Simon. Tako je pot-vot knjiga poleg promocije branja poezije in spoznavanja s sodobnimi mednarodnimi avtorji in njihovo poezijo, namenjena predvsem založnikom in promociji ter spodbudi k prevajanju in izdajanju pesniških zbirk v tujih jezikih. Knjiga je bila oktobra 2023 predstavljena na največjem in enem najprestižnejših knjižnem sejmu v Frankfurtu, kjer je bila predstavljena na slovenski, finski, poljski in srbski stojnici, kar nam je omogočilo, da dosežemo raznoliko in globalno občinstvo.

Udeležba na Frankfurtskem knjižnem sejmu je bila nedvomno izjemnega pomena za promocijo zavoda, projekta in pesnikov iz več razlogov:

- možnost neposrednega in lažjega stika z založniki iz različnih držav
- možnost širjenja baze bralcev, kar je še posebej pomembno v primeru poezije
- možnost srečanja in neposrednega komuniciranja z bralci
- promocija in znamčenje pesnikov in projektne organizacij
- možnost spoznavanja založnikov
- možnost objave poezije v drugih državah izven neposrednega projektne območja

Obisk frankfurtskega knjižnega sejma je bila priložnost za navezavo stikov z založniki, agenti in distributerji ter promocijo knjige ter pesnikov.

Udeležba na sejmu je bila izjemno pomembna in uspešna izkušnja samopredstavitve, krepitve mednarodne podobe sodelujočih pesnikov in je bila uresničena v okviru širokega kulturnega programa (dveh uradnih dogodkov in veliko neuradnih srečanj).

Poezijo smo promovirali še z dvema dogodkoma, dvema pesniškima nastopoma petih mednarodnih pesnikov. Prvi dogodek smo izvedli v mednarodnem gledališču Frankfurt.

Ta dogodek je privabil okoli 50 udeležencev, vključno z literarnimi navdušenci, kritiki in pesniki. Po predstavi/branju poezije je sledil pogovor. Moderator dogodka je bil nemški pesnik Dirk Hülstrunk, ki je občinstvo tudi vodil skozi nastop mednarodne poezije. G. Hülstrunk je predstavil vseh pet pesnikov/izvajalcev, Harrija Hertella iz Finske, Radmilo Petrović iz Srbije, Małgorzata Lebdo iz Poljske, Mártona Simona iz Madžarske in Veroniko Dintinjano iz Slovenije. Poleg tega je občinstvu predstavil še režiserko dogodka Stašo Prah in vsebinsko vodjo projekta Niko Kovač.

Tako je imelo občinstvo priložnost in možnost slišati vse o nastanku projekta, njegovem poteku, o ideji, dosedanjih rezultatih ter ciljih in prihodnosti projekta. Lahko so se tudi naučili več o ustvarjalnem procesu in načinu postavljanja poezije v formo predstave.

Druga ponovitev je bila na finski nacionalni stojnici, kjer se je zbralo še 60 ljudi, ki so bili priča močnim predstavitvam in sporočilnosti naših pot-vot pesnikov. Ti dogodki niso le spodbudili občutka skupnosti, ampak tudi predstavili potencial sodobne poezije. Pokazali smo, da je poezija privlačna, resnična in kar je najpomembneje, živa.

Ob nastopih in knjižni predstavitvi v Frankfurtu pa je bil projekt deležen tudi medijske pokritosti na nemškem radiu X. V enourni radijski oddaji sta pesnica Veronika Dintinjana in vsebinska vodja projekta Nika Kovač predstavili projekt in razpravljali o projektnem poslanstvu in ciljih. Priložnost branja je dobila tudi Veronika in tako predstavila svoje pesmi v etru.

Naša udeležba na Frankfurtskem knjižnem sejmu je bila izjemen uspeh. Svoje knjige nismo le razdelili ključnim osebam v literarnem svetu, temveč smo z mednarodnimi razstavami, nastopi pesnikov in radijskimi nastopi pritegnili tudi veliko pozornosti.

V letu 2024 pa nadaljujemo z izdajo druge knjige, ki bo pedagoški pripomoček in bo vključeval pesmi 50 pesnikov, ki so del projekta v vseh petih partnerskih državah. V knjigi bodo predstavljene preizkušene dobre prakse, ki so se izkazale za učinkovite in bodo služile pedagogom ter pesnikom za izvedbo pesniških ur na šolah tudi v prihodnje. Knjigo bomo v Pionirskem domu izdali koncem leta 2024.

2. PANG – Performing Arts for Next Generation. Instruction to fight the doomsday/ Uprizoritvene umetnosti za naslednjo generacijo. Navodila za boj ob sodnem dnevu

Projekt traja dve leti: 1. september 2022 – 31. avgust 2024

Odgovarja na probleme marginalizacije in družbene neenakosti med mladimi EU z aktiviranjem njihovega sodelovanja v procesu umetniškega ustvarjanja z uporabo uprizoritvenih umetnosti. Cilj je preseganje geografskih meja in občutka izolacije, ki ga je povzročila pandemična situacija.

Projekt izvajamo 4 organizacije EU, ki prihajamo iz Italije, Portugalske, Estonije in Slovenije ter se ukvarjamo z različnimi uprizoritvenimi umetnostmi. Pionirski dom sodeluje s prepletanjem dveh umetnosti, tj. gledališko improvizacijo in sodobnim plesom.

V letu 2023 so bili poudarki na:

- 1) Vzpostavitev nacionalne/lokalne skupine mladih in izvajanje aktivnih umetniških delavnic z njimi. V Pionirskem domu smo v ta namen združili dve skupini, eno improvizacijskega gledališča in drugo sodobnega plesa oz. ustvarjalnega giba. Obe skupini sta se od januarja do junija 2023 srečevali na ločenih in skupnih vajah pod mentorstvom gledališke pedagoginje Urše Strehar Benčina ter plesne pedagoginje Ane Romih.
- 2) Produkcija in uprizoritev lokalnih predstav na temo »Konec sveta«, kot končni rezultat delavnic v vsaki državi. Premiera predstave se je zgodila v okviru plesnega festivala Kalejdoskop v Festivalni dvorani v juniju 2023.
- 3) Ob procesu priprave produkcije so potekali tudi različni spremljevalni dogodki v prvi polovici leta 2023 in sicer impro večeri na temo Konca sveta, javna intervencija v prostor pred Prešernovim spomenikom ter Pang impro dogodki na Otroškem festivalu gledaliških sanj.
- 4) Koprodukcija instalacije PANG prek mednarodne umetniške rezidence v Estoniji. V procesu nastajanja predstave so mladi ustvarili kar nekaj asociativnega gradiva in materialov, ki služijo njihovim mentorjem kot pomoč in pripomoček pri vzpostavitvi skupne umetniške instalacije. V Talinu so v začetku meseca novembra skozi aktivno soustvarjanje nastale podlage za umetniško inštalacijo, ki bo najprej v mesecu maju 2024 razstavljena in zaživela v Modeni, v juniju in juliju bo gostila v Lizboni in Talinu, svojo razstavno pot pa bo zaključila v Ljubljani v mesecu avgustu 2024.

Projekt se zaključi konec avgusta 2024, ko Pionirski dom gosti vse partnerje v projektu, predstavi umetniško instalacijo širši javnosti in organizira spremljevalni program kot je Pang predstava, okrogla miza in konferenca.

Mednarodni projekti sodelovanja, sofinancirani s programa Erasmus+:

Pionirski dom je v letu 2023 nadaljeval z mednarodnim projektom v okviru Erasmus+ sheme in I am hope/Jaz sem upanje. Uspešni pa smo bili tudi pri pridobitvi sredstev za dve leti trajajoč mednarodni projekt sodelovanja z naslovom Elpis, katerega nosilec je italijanski partner, v katerem smo z izvedbo pričeli v januarju 2023.

3. I AM HOPE/JAZ SEM UPANJE

Trajanje projekta: od 1. maja 2022 do 1. marca 2024

Vodilni partner je organizacija Kulttuurikeskus Piipoo, organizacija, ki ima sedež v mestu Lempäälä na Finskem, Pionirski dom pa je edini partner v projektu.

Projekt je namenjen povezovanju skupin mladih in mentorjev dveh držav (Finske in Slovenije). Projekt temelji na povezovanju mladih iz različnih socialnih okolij ter njihovemu opolnomočenju skozi ustvarjalne tehnike in umetnost. Mladi so skozi projekt dobili priložnost, da na svoj način predstavijo tematiko upanja in brezupa ter skozi dve izmenjavi in delu na skupinah v lokalnem okolju pripravili tudi manifest upanja – kaj potrebujejo mladi, da si bodo upali upati? V letu 2023 sta se tako odvili dve mladinski izmenjavi ter pripravljalne delavnice, kjer sta skupini 8 mladih posameznikov odpotovala na Finsko / v Slovenijo ter skozi različne oblike neformalnega učenja pridobili nove izkušnje, veščine in znanja. Skupina mladih je bila pri nas izbrana s pomočjo javnega poziva, vključevala pa je mlade iz cele Slovenije, saj smo se v ta namen povezali z Dijaškim domom Ivana Cankarja. V letu 2023 sta se odvili obe izmenjavi ter pripravljalne delavnice. Mladi so se urili v sodelovanju, izražanju svojih mnenj, uporabi tujega jezika in komunikaciji z različnimi javnostmi, sodelovali so v ustvarjalnih aktivnostih v različnih prostorih (v naravi, na Finskem tudi na zavodu za zaposlovanje, ki ima program opolnomočenja mladih skozi umetniške dejavnosti, v Dic-u, na gledaliških skupinah v Pionirskem domu, v sklopu filmskega festivala Zoom, ipd.), se med seboj spoznali, pripravili zaključni video "Manifest upanja" ter raziskovali kulturno in naravno dediščino obeh držav.

Znotraj projekta so udeleženi umetniški pedagogi in mladi raziskovali tudi koncepte neperformativnosti in neproduktivnosti, družbenega angažmaja, čuječnosti, socialne vključenosti in sproščenega izkušanja ter učenja. Projekt je tako mladim kot mentorjem omogočil osebno in profesionalno rast, stkal vezi, ki trajajo izven trajanja projekta ter z občutljivostjo, vključevanjem ustvarjalnih aktivnosti v vse faze projekta (npr. projektne sestanke) in pravi ravnesjem med strukturo in fleksibilnostjo utrl nove poti projektnega sodelovanja.

4. "ELPIS" akronim za " Umetniško izražanje, ustvarjanje in družbena inovacija: vloga pedagoga pri dostopnosti do umetnosti«

Projekt traja dve leti; nosilni partner: IDRISI Cultura E Sviluppo, partnerja v projektu Try Theatre, Rijeka in Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

Projekt je namenjen prepletanju neformalnega in formalnega izobraževanja ter povezovanju umetniških in ustvarjalnih vsebin s pomembnimi družbenimi temami.

Ključne besede: prenovljena osrednja vloga kohezije skupnosti, kriza evropskih meja, tesnoba pred vojno, preostali stranski učinki pandemije.

Skozi projekt:

- iščemo odgovore na vprašanja: Kakšna je v tem kontekstu vloga kulturne vzgoje? Kako lahko pedagog usmerja stališča, tako da se učenec nauči upirati, da se lahko zoperstavi inkluzivnim vrednotam?
- Osredotočamo se na sposobnost umetnosti, da na novo oblikuje nove identitete, s čimer krepí čustveno inteligenco udeležencev.
- Snujemo multidisciplinarni kurikulum za udeležence (pedagoge in študente).

V Pionirskem domu smo v letu 2023 pripravljali in preizkušali vključevanje in povezovanje neformalnega izobraževanja s formalnim skozi delavnice pod mentorstvom naslednjih pedagogov in umetniških trenerjev:

- Olivio Grafenauer – osnove gledališke improvizacije za medsebojno komunikacijo, delo v skupini ter sprejemanje napak kot sestavnega dela učenja,
- Ano Vipotnik – ozaveščanje in tehnike dihanja kot osnova za uporabo glasu ter povezovanja s celim telesom,

- Nušo Jurjevčič – povezovanje vizualnega in gibalnega izražanja za ozaveščanje sebe in svojega okolja, vzpostavljanje varnega prostora,
- Uršo Rupnik – spodbujanje lastnega ustvarjalnega gibalnega izražanja ter povezovanja z lastnim telesom za ozaveščanje vzorcev, drugih teles ter prostora,
- Borisom Bejo – primer dela z ustvarjalnim materialom za naslavljanje določene teme, premagovanje strahu pred belino praznega lista ter osredotočenje,
- Boštjanom Franetičem – uporaba glasbe kot samostojnega in podpornega elementa v učnih procesih.

Delavnice so bile namenjene neformalnemu učenju študentov pedagoških smeri, mladinskim delavcem in učiteljem.

Po dveh uspešno izvedenih izobraževanjih, kjer so se z delavnicami predstavili vsi umetniški pedagogi smo v naslednjih treh terminih delavnic (11. 11., 18. 11. in 2. 12.) izvedli tandemske delavnice, kjer sta se po dva umetniška pedagoga med seboj povezala in izvedla poglobljene celodnevne delavnice prepleta dveh umetniških zvrsti.

V letu 2024 bo sledila izdaja brošure kot rezultat izvedbe delavnic.

Vključenost Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih v mednarodne mreže

1. Pionirski dom je član mednarodne mreže AITA

AITA / IATA združuje in povezuje amaterske gledališke skupine, gledališča in organizacije, ki ustvarjajo gledališče v svojem prostem času. AITA / IATA je posvečena umetniškim, kulturnim in izobraževalnim pravicam ljudi po vsem svetu.

2. Pionirski dom je član Eno mreže

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je skupaj s Filozofsko in Pedagoško fakulteto v Ljubljani član ENO mreže. Evropska mreža opazovalcev na področju umetnosti in kulturne vzgoje (ENO) povezuje centre znanja v evropskih državah. Cilj je olajšati izmenjavo ugotovitev raziskav in inovativnih praks, spodbuditi nove raziskave na področju umetnosti in kulturne vzgoje ter podpirati razvoj umetnostne vzgoje v okviru globalnih politik in smernic Unesca za izobraževanje, kulturo in trajnostni razvoj.

V letu 2023 smo v Pionirskem domu sodelovali v mednarodni pilotni izvedbi raziskave fokusnih skupin, kjer smo sodelovali s Portugalci in Poljaki. Fokusne skupine smo izvedli v dveh srednjih šolah in na Pedagoški fakulteti.

INFORMACIJE O RAZISKAVI »Youth Consultation on Education, Art and Cultural Citizenship«

OZADJE: <https://portosantocharter.eu/the-charter/> v letu 2021 je bila v sodelovanju z različnimi deležniki (odločevalci, izobraževalnimi ter kulturnimi institucijami) pripravljena listina, ki je bila podpisana v mestu Porto Santo na Portugalskem, namenjena povezovanju kulturne participacije s procesi demokratizacije. Vsebino listine si lahko ogledate na povezavi.

RAZISKAVA: S strani kolegov iz Portugalske (National Plan for the Arts) so nas znotraj ENO mreže (<https://www.eno-net.phil.fau.eu/>) skupaj s kolegi iz Portugalske in Poljske pozvali k sodelovanju v pilotnem testiranju metodologije raziskave, ki bi pomagala pridobiti vpogled, sugestije in komentarje mladih, ki bodo (po nadaljnji izvedbi raziskave še v drugih evropskih državah) povzeti v amandmaju listine Porto Santo.

CILJ IZVEDBE RAZISKAVE: Glavni cilj treh izvedenih raziskav je bil pridobiti mnenja mladih o vprašanih: Kaj je kultura (in kaj kultura ni) ter zakaj je pomembna? Kje je moje mesto v kulturi in kje bi moralo biti? Kakšna sporočila imam za odločevalce glede dostopnosti do kulture?

NAČIN IZVEDBE: V Sloveniji smo raziskavo izvedli na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji Ljubljana (skupina iz 4. letnika), Biotehniškem centru Naklo (skupina iz 4. letnika) ter na izbirnem predmetu na Pedagoški fakulteti v Ljubljani (kjer so sodelovale študentke in študent iz smeri Razredni pouk, Socialna pedagogika, Specialna in rehabilitacijska pedagogika ter Predšolska vzgoja). Raziskavo sta po metodologiji, ki so jo pripravili na Portugalskem, izvedli facilitatorka Urša Strehar Benčina ter raziskovalka dr. Sinja Čož.

METODOLOGIJA: Metodologija je temeljila na sproščnem skupinskem pogovoru ter spodbujanju različnih načinov izražanja skozi uporabo simbolov (predmetov), različnih materialov in celega telesa (premikanje v prostoru). Cilj pilotne raziskave je bil tudi preveriti metodologijo, opredeliti morebitne izzive ter najti prilagoditve, da se lahko raziskava razširi še v druge evropske države.

REZULTATI: Analiza rezultatov v celoti še ni narejena (cilj je bil pridobiti vsaj primerjavo med skupinami iz Portugalske, Poljske in Slovenije), a lahko na kratko glede na informacije, ki smo jih prejeli v Sloveniji zaključimo, da:

- si mladi želijo biti bolj slišani,
- si želijo več zaupanja ter več vključenosti, predvsem na področju ustvarjanja in organizacije dogodkov,

- si želijo več medgeneracijskega povezovanja,
- se jim zdi področje kulture pomembno, a preslabo urejeno (kultura je delo),
- je spoštovanje raznolikosti pomembno in zahtevno delo, ki zahteva pogovore tudi o neprijetnih temah,
- nimajo veliko zaupanja v odločevalce, zdijo se jim arogantni, premalo izobraženi in nezainteresirani,
- kultura zanje pomeni pripadanje,
- prepoznavajo, da nimajo vsi enakega dostopa do kulture,
- mladi menijo, da prevečkrat tudi sami pozabijo na to, da kulturo soustvarjamo vsi,
- si želijo več pogovorov, kjer bi nekoga zanimalo, kaj imajo povedati.

PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

10

10.1 CELOLETNI PROGRAMI TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

Leto 2023 je bilo v znamenju 60-letnice Pionirskega doma. Praznovanju smo prilagodili tudi naše programe in projekte. Na kulturni dan, 8. februarja – je potekala jezikovno-likovna razstava »Nekoč in danes«, kjer so se tečajniki pri posameznih jezikih osredotočili na nekaj, kar je bilo popularno 60 let nazaj in poskusili narediti paralelo v sedanji čas. Tema praznovanja okroglih 60 let se je ponovila tudi na Podelitvi certifikatov ter 25. maja, ko je namesto tradicionalne zaključne prireditve potekala proslava ob 60-letnici Pionirskega doma. Tečajniki angleškega, nemškega in francoskega jezika so uspešno nastopali na prireditvi. V oktobru smo izpeljali Teden odprtih vrat (brezplačen obisk jezikovno-kulturnih in kulturno-umetniških tečajev z nagradami ob vpisu v nove tečaje). V letu 2023 smo večkrat izvajali mednarodne izpite iz angleščine in španščine, kot pooblaščen izpitna centra Cambridge Assessment English ter Instituto Cervantes. Mednarodnih izpitov je bilo v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 kar za tretjino več. Naši tečajniki dosegajo odlične rezultate. Prav tako je bilo ponovno povečano povpraševanje po učni pomoči in inštrukcijah. Dodatna individualna razlaga z zaupanja vredno osebo je še kako pomembna pri tečajnikih Pionirskega doma. Zlasti osnovnošolci in srednješolci potrebujejo poleg obšolskega tečaja še kakšno dodatno individualno uro pred testi ali pa večmesečno individualno pripravo na maturo. Tako se prilagajamo posameznikom, cilj je vsekakor popolnomočenje otroka ter kasnejše vključitev v ustrezno skupino.

S 1. 1. 2023 je obiskovalo pouk tujih jezikov 533 tečajnikov, število tečajnikov se je z novim šolskim letom 2023/24 pri večini jezikov malce znižalo. Na dan 31. 12. 2023 tako obiskuje tečaje tujih jezikov in kultur 480 otrok. Nekaj dolgoletnih tečajnikov se je tudi izpisalo zaradi obiskovanja drugih dejavnosti, predvsem zaradi neustreznega urnika. Začetnih skupin je letos manj kot prejšnje leto. Povečan vpis beležimo le na kitajščini, ruščini ter latinščini. Verjetno se bo v prihodnosti z novo spletno stranjo Pionirskega doma vpis povečal, saj nas trenutno starši najdejo preko drugih kanalov. Nekateri tečaji so občasno še vedno potekali hibridno – tj. v živo v kombinaciji s poukom prek spleta za posameznega otroka, ki se ni mogel udeležiti tečaja v živo npr. zaradi bolezni. Prav tako nekateri odrasli obiskujejo tečaje na daljavo, predvsem ko gre za priprave na mednarodni izpit.

Naši jezikovno-kulturni predšolski programi so predvsem usmerjeni v omogočanje kakovostnega in ustreznega prvega stika z jezikom znotraj razreda in so pretežno namenjeni razvijanju pozitivnega odnosa ter motivacije za učenje. Glavni cilji pri najmlajših je razvijanje prve zelo bazične komunikacije, pogosto neverbalne komunikacije ter pravilnih odzivov otrok znotraj osnovne tujejezične komunikacije. Otroci hkrati usvajajo osnove glasovnih zakonitosti, specifičnih za posamezen jezik ter njegove melodike. Pomembno je tudi razvijanje kreativnosti in domišljije preko igre ter usvajanje osnov kulturnega ozadja posameznega jezika. Cilj osnovnošolskih programov je krepitev motivacije ter razvijanje vseh komunikacijskih in jezikovnih spretnosti (poslušanje, govorjenje, pisanje in branje). Hkrati pa je cilj vključevanje metod poučevanja vsakega pedagoga posebej. Vsak pusti svoj doprinos. Tečaji vsebujejo kulturne vsebine, zgodovinsko ozadje, seznanitev o podobnostih in drugačnostih življenja, delovanja ter povezovanja slovenske in tuje kulture. Tečajniki se seznanijo tudi z umetnostno-zgodovinskimi značilnostmi dežele, npr. slikarstvom, glasbo, gledališčem, kulinariko ipd. Prav tako vključujemo tudi tuje govoreče učitelje, ki omogočajo najbolj naravno jezikovno situacijo in predstavijo deželo in kulturo svojega maternega jezika. Cilj je usvojitev znanja znotraj določenih kriterijev evropskega jezikovnega okvira od stopnje od A1 do C2. Naši izbrani programi omogočajo

doseganje nekaterih ravni že v zgodnjem otroštvu. Udeleženci lahko preverijo ali so dosegli končni cilj na mednarodnih testiranjih za pridobitev mednarodnega certifikata. Smo namreč pooblaščen izvajalci dveh izpitnih centrov (angleškega: Cambridge Assessment English ter španskega: Instituto Cervantes). Pouk za odrasle poteka na drugačen način, bolj strukturirano, ker so odrasli praviloma zelo storilnostno naravnani ter ciljno usmerjeni na doseganje znanja za opravljanje mednarodnih izpitov ter pridobitev certifikatov. Zadnja leta je na tujih jezikih večje povezovanje z oddelkom za kulturo, kar se je pokazalo kot zelo učinkovito (npr. vključevanje v pouk v začetnem obdobju poučevanja: glasbo, sodobni ples, impro tehnike, likovno umetnost, film...), prav tako poteka sodelovanje in povezovanje jezikovno-kulturnih programov pri počitniških šolah, pri podelitvi certifikatov ter pri zaključni prireditvi tujih jezikov.

• ANGLEŠKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGI: Tamara Fabjančič, Karmen Feher Malačič, Simon Atkins, Monika Mihelič, Maja Peklenik, Nuša Stamejčič, Natalija Novak, Gal Antolin, Metka Godec, Jonathan Rebetz, Anouk Hartmans

1. Vsebina

Tečaji angleškega jezika po svoji vsebini obsegajo vse od prvega strukturiranega stika z jezikom pri predšolskih tečajnikih in mlajših osnovnošolcih, preko utrjevanja in nadgrajevanja znanja pri učencih druge in tretje triade, srednješolski populaciji, študentih in odraslih, do ciljno usmerjenega učenja jezika za namene opravljanja jezikovnih izpitov za potrebe študija ali dela. Da bi pouk potekal čim bolj kakovostno in bi tečajniki vsebino usvojili v čim večji meri, poskušamo že v osnovi sestaviti kar se le da homogene skupine. Tečaji angleškega jezika zaobjemajo starosti primerno obravnavo jezikovnih struktur in veščin, pomemben element pa so tudi vsebine, ki tečajnikom širijo splošno razgledanost in omogočajo spoznavanje kulture in običajev angleško govorečih dežel. V primerih, ko tečajniku glede na obstoječe znanje, starost in učne cilje ne moremo ponuditi ustrezne skupine, tečaj zastavimo v obliki individualnega pouka. Takšna oblika pouka je smiselna tudi v primeru priprav na izpite, ki za razliko od celoletnih tečajev praviloma obsegajo manjše število ur in je njihov cilj predvsem piljenje izpitnih tehnik in ne samo pridobivanje ustreznega nivoja znanja jezika.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagogi leto 2023 ocenjujemo kot uspešno izpeljano. Zastavljeni cilji so bili v veliki meri izpeljani, opazamo napredek v znanju tečajnikov, kar se je potrdilo tudi z uspešnim opravljanjem izpitov. Le-to za tečajnike ni obvezno, a ker se izpitov udeleži zadosti veliko število tečajnikov, je njihov uspeh na izpitih lep pokazatelj splošne kakovosti pouka.

b) Učinkovitost

V letu 2023 smo za pouk angleščine pridobili nekatera posodobljena gradiva, na voljo nam je tudi zadosti referenčnega gradiva in drugega materiala za popestritev in obogatitev pouka. K dobrim rezultatom pripomore tudi osebni angažma pedagogov – npr. za individualni pouk je potrebno veliko skrbnega izbora gradiva in prilagoditev gradiva.

c) Dostopnost

Na tečaje angleščine je bilo ob začetku leta 2023 vpisanih 224 tečajnikov, ob koncu leta, na 31. 12. 2023, pa jih je vpisanih nekoliko manj, 208 tečajnikov.

3. Smernice za vnaprej

Za uspešno in fleksibilno poučevanje jezika bomo morali pedagogi aktivno posodabljeni naše pristope k poučevanju ter biti pripravljeni na spremembe. Gradivo za pouk je potrebno sprotno revidirati, saj nas precej izbranih založniških gradiv vodi k obsežnejši rabi digitalnih pripomočkov. Predvideva se dobra tehnična opremljenost in večnost pedagogov na področju uporabe

računalniških orodij. Bolj kot bomo usposobljeni za rabo le-teh, lažje bomo iz bogate ponudbe kvalitetnih virov črpali aktualne tematike in obogatitvene aktivnosti za naš pouk.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Maje Peklenik (poučuje angleške igralne urice in mlajše osnovnošolce): »Program za mlajši skupini je zelo dobro zastavljen, z vnaprej pripravljenimi karticami namreč lažje usvajajo nove besede, saj jim to postaja rutina. Ko izraze usvojijo, največ delamo na igri vlog, saj se tako najbolj uživajo v situacijo, v kateri bi take izraze izrekli. Skupinske igre pomagajo pri grajenju skupine, saj so nekateri otroci sprva zelo zadržani. Tako se nekateri kljub začetnemu strahu navadijo na sodelovanje s prej neznanimi vrstniki. Skupina A2a je nekoliko drugačna – vsebine v učbeniku in delovnem zvezku so povsem primerne, a so otroci na različnih stopnjah branja in pisanja. Predvsem predstavlja težavo branje v angleškem jeziku, saj so v gradivih uporabljene male tiskane črke, ki jih nekateri še ne obvladajo. To jim predstavlja oviro, ki jim jemlje jezikovno samozavest. Zato se v teh urah nekoliko oddaljujemo od vnaprej pripravljenih vsebin in več pozornosti posvečamo igram, saj menim, da je govor pri tej starosti pomembnejši od pisanja, poslušanje pa od branja. Otroci v takih urah tudi bolj uživajo.«

Mnenje pedagoginje Natalije Novak (individualni pouk, višji razredi OŠ): »Med glavne prednosti individualnega pouka štejem vsekakor to, da se lahko kot pedagog bolje posvetiš učenčevim potrebam in pomanjkljivostim v znanju in ure ustrezno prilagajaš. Pri učencih se da opaziti tudi, da se njihovo zaupanje v lastno znanje iz ure v uro krepi in da vedno bolj samozavestno pristopijo k besedi, se pošalijo in nasmejijo. Učenci pri nas vedo, da pri vsaki uri vstopajo v sproščen prostor, kjer napake ne bodo ocenjevane in kjer je vsako vprašanje dobrodošlo.«

Mnenje pedagoginje Anouk Hartmans (individualni pouk, višji razredi OŠ): »Razlogov za obiskovanje individualnih ur je veliko in tudi pristop do vsakega otroka to odraža. Tisti, ki imajo dober nivo angleščine, velikokrat želijo ohraniti dobro povprečje in napredovati hitreje kot v razredu, a mislim, da včasih manjka ljubezen in razumevanje do tujih jezikov. Mislim, da s tem, da udeležence izpostavimo čim več kulturam preko osebnih zgodb, člankov, intervjujev, ... predstavimo svet kot obširno zakladnico izkušenj in znanja, ki ga lahko dosežemo prav z angleščino. Otroci, ki potrebujejo dodatno pomoč, pa se velikokrat bojijo govoriti angleščino. Dostikrat so obkroženi z vrstniki, ki z angleščino nimajo posebnih težav, ki jim je angleščina 'lahek' predmet. Sproščeno okolje brez pritiska vrstnikov ter učenje skozi igro in sodelovanje pa jim omogoči, da se tega strahu otresejo. V splošnem individualne ure otrokom in mladostnikom nudijo prostor, kjer so izpostavljeni tujemu jeziku in se ga učijo, obenem pa lahko povejo svoje mnenje o trenutnem dogajanju, stiskah v šoli, ...«

Mnenje pedagoginje Tamare Fabjančič (vodi skupine od 1. do 9.r OŠ): »Na to, kaj udeleženci programov pridobijo tekom tečajev v Pionirskem domu, sem tokrat pogledala z druge plati. Vsak otrok v razred prinese svojstveno energijo in ker nam naše okolje, ki je vsekakor bolj sproščeno kot siceršnje šolsko okolje, omogoča, da smo tudi pedagogi bolj sproščeni, si lahko vzamemo čas, da otrokom res prisluhnemo. Otroci čutijo, da lahko pri naših urah povejo svoje iskreno mnenje – le-to pa je bistvenega pomena za profesionalno rast pedagogov. Odziv učencev na določene aktivnosti je dragoceno merilo tega, kaj v razredu dobro funkcionira, česa bi si želeli več in kaj jim morda ni blizu. Od vsakega posameznika, skupine in situacije se je možno veliko naučiti, če se le pedagog ne drži strogo na 'drugem bregu' in je zadosti fleksibilen, da zastavljeni potek ure sproti prilagaja energiji v razredu.«

• NEMŠKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJE: Vera Forsthuber, Neža Zupančič, Urša Praprotnik, Hana Kastelic, Larina Griessler

1. Vsebina

Učenje nemščine predstavlja za marsikoga izziv, zato je pomembno, da pedagogi najdejo najbolj učinkovite učne metode, pristope in da so pripravljeni prilagajanja posameznikom. Pri tem ima pomembno vlogo tudi zgodnje učenje tujega jezika, kjer učenje poteka v veliki meri nezavedno, na igriv in poučen način. S tem otrok pridobi temeljna znanja, na katerih se znanje postopoma

gradi. Mlajši otroci, ki so na stopnji usvajanja branja in pisanja, še vedno potrebujejo veliko sprostitve in igre. Ne glede na starost otrok je pomembno, da se v pouk vključuje čim več vsebin, ki popestrijo zastavljene cilje učne ure. Skozi gibalne in druge igrice se otroci ne le sproščajo, temveč tudi nezavedno učijo, saj se skozi igro obnavlja besedišče in slovnične strukture ter utrjuje pravilna izgovorjava. Ob učenju jezika so pomembne tudi vsebine, ki otroku približajo značilnosti kulture narodov, ki govorijo nemški jezik. Zgodovina, umetnost, glasba, kulinarika, vse to so koščki mozaika, ki poleg jezika skozi leta učenja sestavijo celotno sliko. Najstniki urijo vse štiri jezikovne spretnosti: branje, poslušanje, pisanje in ustno izražanje. Srednješolskim učencem se pedagogi prilagajajo glede na njihove želje oz. potrebe po znanju jezika. Cilj pouka nemščine je komunicirati v praktičnih oz. različnih življenjskih situacijah.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Zastavljeni cilji so bili pri vseh skupinah ter pri individualnih programih doseženi. Pri pouku so pedagogi uporabili raznolike pripomočke za popestritev samega pouka: veliko iger, govornih vaj, predstavitev, učenje preko pesmic, pisanja, risanja, ustvarjanja ipd. Pri razlagi nekoliko bolj zapletenih slovničnih struktur je bilo zelo pomembno, da se učencem pripravi zbirko vaj za utrjevanje in razlago snovi. Glasbeno nadarjeni otroci, ki se učijo nemščine, so uspešno nastopali z glasbeno točko na 60-letnici Pionirskega doma.

b) Učinkovitost

Pedagoginje ocenjujejo, da je bilo poučevanje nemščine v letu 2023 učinkovito. Poudarek je bil vsekakor na utrjevanju in ponavljanju snovi ter na uspešni izvedbi vseh ur. Za večjo učinkovitost tečajev pedagoginje uporabljajo veliko didaktičnih iger, izštevank, rim, pesmi ter avdio-vizualnih materialov.

c) Dostopnost

Nemški pouk je obiskovalo na začetku leta 2023 skupaj 87 otrok (podatek na dan 1. 1. 2023). Konec leta 2023, na dan 31. 12. 2023 je bilo vpisanih enako število otrok, 87.

3. Smernice za vnaprej

Pedagoginje si želijo v prihodnje še naprej graditi pozitiven odnos do jezika pri učencih, razviti ljubezen do nemškega jezika in kulture kot tudi zavedanje o pomenu učenja, razširjanje obzorij, razumevanje in sprejemanje drugih ljudi in kultur. Prav tako si želijo spodbujati notranjo motivacijo za učenje in graditi pozitivno samopodobo učencev. Pedagoginje si želijo, da bi učenci v govorni komunikaciji nemščino uporabljali pogosteje in bolj samozavestno, pa tudi da bi slovnične strukture bolj uspešno pretvorili v prakso. Ali, kot je povzela pedagoginja Larina Griessler: »Svojim tečajnikom bi rada pokazala, da učenje nemščine nista zgolj slovnica in besedni zaklad, temveč razvijanje najrazličnejših sposobnosti in znanj s številnih področij. Na ta način otroci in mladi nezavedno dobijo uvid v kompleksnejše družbene procese in v kasnejših letih situacije v razredu zgolj preslikajo v realno življenje. Če učenje nemščine v zgodnjih letih zanje ni bilo stresno ali celo travmatično, bo tudi odnos do jezika, kulture, zgodovine in nenazadnje do človeka popolnoma drugačen«.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Hane Kastelic: »Udeleženci tečajev lahko uporabljajo nemščino v vsakdanjih situacijah, spoznajo kulturo nemško govorečih dežel, prepoznajo razlike med svojim kulturnim okoljem in okoljem drugih. Prav tako imajo priložnost preizkusiti se v jeziku v varnem okolju, kjer so napake del procesa. Individualni programi učencem omogočajo, da se osredotočijo na točno tisto, kar v tistem trenutku potrebujejo ali želijo, bodisi poskusna izvedba jezikovnega izpita, urjenje komunikacijskih sposobnosti na visoki ravni ali priprava na kontrolno nalogo v šoli.«

Mnenje pedagoginje Urše Praprotnik: »V hitro razvijajočem se svetu, polnem najrazličnejših impulzov, nestrpnosti in nespoštljivosti, je pomembno, da se otroci naučijo stopiti korak nazaj in kritično vrednotiti mnenja in situacije. Prav z učenjem jezikov jim je ponujena ta možnost, saj se ne učijo samo jezika kot takega, ampak spoznavajo tudi kulturni kontekst naroda in njegovo

zgodovino, da so lahko zmožni na spoštljiv način primerjati različne kulture in si ustvariti svoje mnenje. Prav tako želim spodbujati pozitivne asociacije z učenjem tujih jezikov in samostojno učenje tudi prek pametnih telefonov, saj ti predstavljajo vedno večji del življenja otrok in mladostnikov.«

Mnenje pedagoginje Neže Verlič: »Pogosto me učenci sprašujejo: »Zakaj se učim tuji jezik?« Pri tem jim na kratko odgovorim, da zato, ker je učenje tujega jezika izjemna naložba za življenje. Obrestuje se nam od trenutka, ko v tujem jeziku spregovorimo prve besede. Znanje tujih jezikov kaže na fleksibilnost, prilagodljivost, samostojnost, sposobnost in zanimanje za druge kulture. Želim si predvsem, da učenci na učenje nemščine ali katerega koli drugega jezika ne bi gledali kot neko obveznost, temveč kot neko veščino, ki nam bo prišla prav v življenju. Pri tem je poudarek predvsem na odkrivanju učenčevih dobrih področij in razvijanju sposobnosti samostojnega učenja.«

• FRANCOSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJE: Jerneja Avsec, Maja Koražija, Katarina Novak

1. Vsebina

Vsi tečajniki francoščine so letos sodelovali pri projektu bralne značke, ki jo organizira društvo učiteljev francoščine (SDUF). Pedagoginje spodbujajo tudi branje tujejezične literature. V letu 2023 so tečajniki ponovno sodelovali na slaščičarskem tekmovanju Macaron d'Or v organizaciji Francoskega Inštituta v Ljubljani. Prav tako so učenci francoščine pripravili kratek francoski film ob 60-letnici Pionirskega doma, ki je potekala 25. maja 2023. Še vedno se nadaljuje trend gimnazijcev, ki obiskujejo tečaj francoščine kot oporo pri pouku francoščine v sklopu rednega izobraževanja. Zadnja leta so se jim pridružili še osnovnošolci, ki izberejo francoščino kot obvezni oziroma neobvezni izbirni predmet in si želijo poglobljenega znanja. Pedagoginje se trudijo francoščino, ki velja za zahteven jezik, približati tečajnikom s tem, da ustvarijo dinamične, igrive in zabavne ure. Redki tečajniki se udeležijo tudi mednarodnih izpitov iz francoščine.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagoginje ocenjujejo, da so bili zastavljeni cilji v letu 2023 doseženi. Učenci, ki imajo radi francoščino, vztrajajo tudi po več let v Pionirskem domu. Čeprav trend francoščine v zadnjih letih pada, jih je nekaj, ki še naprej vztrajajo z nami in so zelo zadovoljni.

b) Učinkovitost

Pedagoginje se strinjajo, da so bili tečaji učinkoviti. V pouk v razredu bi lahko v prihodnje vnesli tudi več prvin, ki so bile uspešno uporabljene in preizkušene v virtualnem razredu in pri delu na daljavo, ter ga na ta način posodobili ter tako naredili še zanimivejšega in privlačnejšega za učence. Klasični pouk bi lahko na ta način občasno kombinirali z modernejšimi metodami v obliki kvalitetnih aplikacij in interaktivnih iger na spletu.

c) Dostopnost

Pri francoščini se je zmanjšalo število tečajnikov. Začetek leta, na 1.1.2023, je bilo 50 vpisanih tečajnikov, na dan 31.12.2023 pa je trenutno število vpisanih tečajnikov na francoščino 39. Trenutno je na francoščini 6 skupin, precej več pa individualnih ur oz. učne pomoči ter inštrukcij.

3. Smernice za vnaprej

V letošnjem šolskem letu se je izoblikovala zgolj ena začetna skupina. Žal nam to ne prinaša nadaljevanja tečajnikov na dolgi rok. Našo kvaliteto potrjuje dejstvo, da posamezni učenci z nami ostajajo res dolga leta in nam s tem sporočajo njihovo zadovoljstvo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Jerneje Avsec: »Učencem bi rada jezik približala tudi s kulturne plati. Saj se le tega lahko učimo preko poezije, slikarstva, glasbe ipd. Zato je v okviru mojega pouka prisotna tudi udeležba na različnih tekmovanjih, natečajih ter prireditvah. Učenci velikokrat izpostavijo, da kot svojo najšibkejšo točko vidijo govorno izražanje. V okviru pouka lahko na tem področju naredimo velik napredek. Skupine so majhne, med seboj se vsi dobro poznajo, vzdušje je pozitivno in sprejemajoče, tako da imajo idealne možnosti za izražanje in sprejemanje morebitnih napak. Z vajo in v vzpodbudnem okolju so rezultati vedno dobri. Menim, da sta tudi pozitivna in pristna atmosfera ključ do znanja in napredka. V takšnem okolju sprejemamo vsakega posameznika, z njim soustvarjamo učni proces in ga opremljamo z znanjem in tudi drugimi vrlinami.«

Mnenje pedagoginje Katarine Novak: »Posebnost programa v Pionirskem domu je vsekakor v prilagajanju potrebam in interesom posameznih učencev, v majhnih skupinah in poudarku na komunikaciji ter seveda v ponudbi raznovrstnih aktivnosti in dogodkov, ki se izvajajo poleg rednega programa. Predvsem pa program odstopa od klasičnega pouka v tem, da se lahko učenci učijo skozi igro in usvajajo novo znanje na sproščen in zabaven način.«

Mnenje pedagoginje Maje Koražija: »Tečajniki in tečajnice, ki s tečajem zaključijo, pogosto za nadaljevanje šolske poti izberejo gimnazije, kjer poučujejo francoščino in s tem nadaljujejo z učenjem jezika. Program v tečajnikih torej vzbudi širše zanimanje za jezik, ki se nadaljuje tudi, ko zapustijo tečaj. Med urami tudi veliko ustvarjamo in se igramo, kar razvija kreativnost učencev, ki se mi zdi pomembna. Tudi v tem letu smo pripravili zaključni video, kjer so tečajnice s kreativnim pristopom izboljšale svoje znanje francoščine. Prav tako se v sklopu ur francoščine tečajniki, ki jim je neprijetno govoriti pred ljudmi, lahko soočijo s strahom pred javnim nastopanjem v manjši skupini in mogoče na njim bolj prijeten način.«

• ŠPANSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGI: Tadeja Vovk, Katja Petrovec, Monika Nikolić, Eva Vrhovšek, Teja Popovič, Nika Predalič, Urša Meše, Santiago Martín, Tanita Fon Tušar

1. Vsebina

Pri pouku igralnih uric je poudarek na igri, memorizaciji, prepoznavanju besed s slikovnim gradivom ter na ponavljanju. Prav tako so odlični pripomoček pesmice in zgodbe. Pri starejših učencih programi potekajo po predvidenem gradivu, ki se osredotoča na bralno, slušno, pisno ter ustno izražanje. Pri pouku španščine pedagogi namenijo veliko časa tudi ponavljanju in utrjevanju že usvojene snovi. Predelano snov pedagogi utrjujejo z vajami ter z različnimi igrami. Dodatek je avdio-vizualno gradivo prek katerega učenci spoznavajo tudi kulturno plat učenja jezika. Prav tako je pomembno, da tečajniki čim več govorijo v španščini in s tem krepijo ter razvijajo sporazumevalne jezikovne zmožnosti, vadijo izgovorjavo ter bogatijo besedni zaklad. Na višjih nivojih se vključuje naravnega govorca, čigar ure so namenjene predvsem kulturnim vsebinam (spoznavanje Španije, Latinske Amerike, običajev, navad, kulturnih posebnosti posameznih držav), obenem pa krepijo govorne in konverzacijske sposobnosti tečajnikov. Tečajniki španščine so tudi v letu 2023 opravljali mednarodne izpite DELE Escolar in bili uspešni, en tečajnik je opravil celo nivo C1.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagogi poročajo, da so programe v letu 2023 izvedli uspešno, da so pri pouku osvojili zastavljene cilje in da tečajniki ostajajo še naprej motivirani za učenje španskega jezika. Predvsem se kažejo rezultati na španščini s tem, da večina tečajnikov na španščini opravi v času nekajletnega izobraževanja vsaj osnovni nivo mednarodnega izpita – šolski izpit DELE A1 escolar, nakateri pa tudi višje nivoje. Otroci so ponosni, ko prejmejo certifikate na svečani podelitvi certifikatov. Hkrati so tečajniki španščine ponovno opravili bralno značko ter sodelovali pri kulturno-jezikovni razstavi ob 8. februarju.

b) Učinkovitost

Pedagogi menijo, da je bil program učinkovit. Pri pouku španskega jezika je pomembno, da tečajniki prek igre in jezikovno-kulturnega ustvarjanja krepijo veselje do španskega jezika, čeprav so večkrat v skupinah otroci različnih starosti (npr. od 10 do 15 ali pa od 7 do 11 let). Manjše skupine otrok namreč omogočajo bolj individualen pristop.

c) Dostopnost

Na začetku leta, januarja 2023, je obiskovalo pouk španščine 68 tečajnikov, konec leta, na 31.12.2023 pa se je število tečajnikov zmanjšalo na 57 tečajnikov.

3. Smernice za vnaprej

Pedagogi menijo, da so smernice v prilagajanju potrebam in željam tečajnikov ter nadaljevanju z obstoječim delom. Predvsem je pomembno, da se tečajniki znebijo strahu in sramu pred napakami, saj jim lahko to odvzame priložnost za učenje. Pedagogi ob obstoječih programih pogosto uporabljajo tudi druge načine poučevanja, kot so igra, glasba, ples, teater ipd., za učenje in krepitev zanimanja za jezik in kulturo ter veselja do njiju. V skupinah, kjer tečajniki hodijo na tečaj že več let, je pomembno vpeljati še več konverzacije in prostega ter spontanega ustnega izražanja o najrazličnejših temah.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Teje Popovič: »Najbolj pomembni cilji programa so pridobitev samozavesti v izražanju in zaupanje v lastno znanje tujega jezika, predvsem pa želja in motivacija za usvajanje jezika, spoznavanje ciljne kulture in vsega, kar bi privedlo do uporabe jezika v vsakodnevnih situacijah in nadaljnjem življenju. Zdi se mi, da je eden bolj perečih problemov današnje družbe, s katerim se spopadajo predvsem mlajše generacije, krajša zmožnost koncentracije. To nas kot pedagoge spodbuja k zasnovi čim bolj dinamičnih in zanimivih ur, ki bi pritegnile pozornost učencev in učenk. V ure zaradi tega skušam vpeljati tudi ustrezno dozo humorja, ki služi kot nekakšna občasna »dekompresija«, ki olajša učenje in naredi ure bolj sproščene. Največja prednost programov Pionirskega doma je bolj poglobljeno in individualno učenje jezika, ki se lahko doseže le z učenjem v manjših skupinah. Tovrsten način usvajanja jezika omogoča tudi prilagajanje programa in vsebin, ki niso popolnoma omejene z učnim načrtom, kot velja v osnovnih ali srednjih šolah.«

Mnenje pedagoginje Eve Vrhovšek: »Glede na to, da so programi v Pionirskem domu večinoma interesne dejavnosti, menim, da se z individualnim in interaktivnim pristopom vsi trudimo, da te interese ne le ohranimo, temveč tudi razvijamo. Tako se tudi sama trudim, da bi udeležencem predala znanje na način, na katerega se najlažje učijo, in jim predstavila, koliko priložnosti imamo vsakodnevno za novo znanje, ne le s sedenjem za knjigami in izpolnjevanjem delovnih listov. Pri tem mi veliko pomaga tudi notranja motivacija vsakega udeleženca, njihove kritike, pohvale, želje in predlogi. Zaradi njih in zanje sem namreč tam, tako da mi njihovo mnenje veliko pomeni in mi omogoča neprestano izboljševanje kakovosti programa in s tem kakovostnejši pouk. Hkrati tako ustvarjamo prijetno okolje, kjer lahko vsak brez strahu pove svoje mnenje in ima priložnost za napredovanje.«

Mnenje pedagoginje Tanite Fon Tušar: »Udeleženci programa pridobijo nova znanja glede kulture špansko govorečega sveta, ki je zelo pester in raznolik. Španskega jezika se učimo skozi kontekst vsakdana in primerjave našega kulturnega okolja s španskim in latinoameriškim. Do poučevanja jezika pristopam na sproščen način, skozi pogovor, igro ter z medsebojnim sodelovanjem z udeleženci. Skozi pretekle mesece so se učenci povezali v homogene skupine, kjer med seboj sodelujejo, si pomagajo in se skupaj učijo skozi igro, gibanje, glasbo in video vsebine ter likovni material. Posvečam se temu, kar otroke in najstnike zanima, kar radi počnejo, kakšna glasba in filmi so jim všeč ter jim poskušam učenje španskega jezika približati z njihovega zornega kota. Učenje slovnice in priprave na izpite tako kombiniram z uporabo sodobnih tehnologij in medijev. Opažam, da udeleženci radi obiskujejo učne ure in dobro napredujejo v takšnem učnem okolju. Kot izvajalec izvenšolske dejavnosti se trudim v poučevanje vključiti inovativne in alternativne prakse ter dati možnost učencem, da se učijo v svojem tempu, v pozitivnem okolju, kjer se učijo tujega jezika, ker si tega želijo, ne ker morajo in to zanje predstavlja pozitivno izkušnjo.«

Mnenje pedagoginje Nike Predalič: »Tečajniki od ur odnesejo to, da na kar se da prijeten in sproščen način pridobivajo znanje. Španski jezik in kulturo jim želim čim bolj približati, saj se zavedam, da kot učiteljica nosim breme, da lahko snov predstavim tako, da vzbudim zanimanje ali pa ga povsem izgubijo. Tečajniki so z mojim pristopom zelo zadovoljni, kar je razvidno tudi v tem, da pogosto kar sami sprašujejo o španski kulturi, zato pogosto debatiramo tudi o tem, s čimer pravzaprav vadijo tudi konverzacijo in razumevanje na splošno ter bogatijo svoj besedni zaklad. Obe skupini sta krasni, med seboj in z mano so se zelo lepo ujeli, zato mi je poučevanje tu res v veselje, ker tečajniki prihajajo zaradi iskrene želje po učenju novega tujega jezika, kar se vidi tudi v njihovi (prej omenjeni) radovednosti in samoiniciativnosti.«

• ITALIJANSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGI: Janez Malačič Pflaiderer, Anika Logar, Špela Prinčič, Luka Lončar, Sara Štiglic, Michele Lozer

1. Vsebina

Cilj programa je motivirati učence za spoznavanje italijanske kulture in jezika ter spoznavanje besedišča in osnov komunikacije. Predšolski program je usmerjen predvsem v razvijanje pozitivnega stika z italijanskim jezikom. Igralne urice so hkrati zabavne in poučne. Pedagogi razvijajo osnovno komunikacijo, uvajajo glasovne zakonitosti, melodiko italijanskega jezika, razvijajo kreativnost in domišljijo ter usvajajo osnove kulturnega ozadja. V mlajših osnovnošolskih skupinah se učijo italijanskega jezika tudi s pomočjo risanja, pesmic, iger ter majhnih gledaliških predstav. Starejši se jezika učijo bolj analitično in sistematično, kjer najprej utrjujejo slušno in bralno razumevanje, nato pa tudi preko konverzacije ter pisanja. Veliko je ponavljanja preko igre. Dolgoročni cilj programov je, da učenci dosežajo znanje znotraj kriterijev evropskega jezikovnega okvira od stopenj A1 – B1. Pri pouku za srednješolce in odrasle je poudarek na jezikovni komunikaciji, konverzaciji, slovnici in omogočanju opravljanja mednarodnih izpitov kot sta CILS 1- 2 in PLIDA 1 - 2.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagogi se strinjajo, da so bili cilji doseženi. Pomembno je, da se tečajniki (tako najmlajši kot starejši) učijo jezika na sproščen način in da z veseljem prihajajo k pouku. Utrjevanje snovi se je izkazalo za zelo učinkovito, saj sprotno ponavljanje že naučenega pripomore k boljšemu pomnjenju in razumevanju. Veliko vlogo na urah ima tudi slušno gradivo, najbolj pa si snov zapomnijo preko medsebojnega dialoga. Veliko vlogo ima tudi vključevanje kulturne plati v obstoječi pouk.

b) Učinkovitost

Pedagogi menijo, da so bili programi učinkoviti. Ali, kot je na kratko povzela pedagoginja Špela Prinčič: »V dobi interneta, Zooma in podobnih pripomočkov, nič ne premaga tečajev v živo, v učilnicah. Preko računalniških zaslonov bi bili tujci, tako pa se lahko lažje spustimo na bolj osebno raven in poskrbimo za potrebe vsakega otroka. Ker je tečajnikov v skupinah manj, je odnos med nami še bolj oseben in posledično je vzdušje prijetnejše. Pri učenju je pomembno, da se tečajniki dobro in varno počutijo ter da se ne bojijo sodelovati, poleg tega pa se morajo počutiti sprejeti in slišani.«

c) Dostopnost

Na italijanščino je bilo na začetku leta 2023 vpisanih 41 otrok, ob koncu leta, na 31. 12. 2023 pa je vpisanih nekaj manj tečajnikov, in sicer 38.

3. Smernice za vnaprej

Pomembno je, da otroci dobijo dobre osnove znanja jezika. Italijanščino pedagogi tečajnikom približajo tudi preko kulture, saj jezik ni samo jezik, ampak predstavlja narod kot celoto in je njihov

povezovalni člen. Učenje jezika ni le učenje besed in slovnice, ampak tudi spoznavanje italijanske kulture. V tem duhu se bodo pedagogi trudili tudi v prihodnje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Anike Logar: »Biti učitelj tujega jezika je privilegij in izjemna odgovornost, saj predstavljamo stik s kulturo in jezikom, ki ga tečajniki še ne poznajo. Našo vlogo in naš pristop bodo vsaj nekaj časa enačili tudi s kulturo in jezikom, ki ju spoznavajo. Prav tako ni zanemarljivo dejstvo, da so naši tečaji pravzaprav popoldanske ali večerne aktivnosti, ko se lahko zgodi, da so nekateri zaradi napornega dne včasih utrujeni. Ravno zato začetek ure namenim njihovem počutju, da lahko na podlagi tega malce prilagodim potek pouka. Najpomembneje se mi namreč zdi, da tečajniki z veseljem pridejo k pouku, kjer znanje pridobivajo na različne načine, v manjših skupinah, ki omogočajo bolj individualen pristop.«

Mnenje pedagoga Janeza Malačiča Pflaidererja: »Tečaji italijanskega jezika so programsko tako dodelani, da vključujejo dolgoročno učenje, ki omogoča najboljše rezultate in doseganje tekoče uporabe tujega jezika. Vsi učenci, ki vztrajajo na dolgoletnem učenju italijanščine v naših tečajih pridobijo znanja, ki so trajna in omogočajo uspešno in samostojno uporabo vseh pridobljenih jezikovnih spretnosti (pisanje, branje, poslušanje, govorjenje) pri komunikaciji v tujem jeziku ter tudi pri svojem nadaljnjem študiju ali delu. Nekateri pa se odločijo tudi, da opravljajo mednarodne izpite. V letošnjem letu sta to PLIDA 2 in Celi B1.«

• JAPONSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGI: Nataša Zamida, Petra Blajhribar Kubo, Klemen Senica, Pia Kos, Kaja Kavčič

1. Vsebina

Prvi pogoj za uspešno učenje japonskega jezika je poznavanje pisave, ki je precej drugačna od abecede. Pri začetnikih so prvi meseci posvečeni predvsem učenju zlogovnih pisav hiragane in katakane, ki ju je potrebno ponavljati skozi celotno šolsko leto. Poleg učenja po obstoječem programu pedagogi tečajnikom predstavijo tudi japonsko kulturo, glasbo, film in literaturo. Tudi v letu 2023 so pedagogi skupaj z japonskimi študenti iz Univerze v Tsukubi izvedli delavnico, na kateri so tečajniki skozi igro spoznavali nove besede in igrali različne situacije, vse v interakciji z japonskimi študenti, kar je za tečajnike prav posebna izkušnja.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Čeprav so se tečajniki občasno soočali s padci motivacije in bili preobremenjeni zaradi šolskih obveznosti, so pedagogi na koncu večinoma uspešno dosegli zastavljene cilje. Udeleženci tečaja so bili odzivni in so novo snov usvajali z lahkoto. Z njihovim aktivnim sodelovanjem – od dialogov in nastopov pred tablo do skupnih vaj pred začetkom pouka – je bilo vzdušje dinamično in zabavno. Vsak tečajnik je imel priložnost pokazati svoje znanje, kar je povečevalo zanimanje in motivacijo pri vseh. Čez poletje so kar nekaj snovi pozabili, tako da je bil drugi del leta namenjen predvsem ponavljanju ter utrjevanju že osvojene snovi. Tečajniki kažejo veliko zanimanje za učenje in podajajo predloge in želje za učno snov vsak teden.

b) Učinkovitost

Tečaj je že več let dobro zastavljen, zapleta se pri njegovi implementaciji, saj so tečaji neobvezni, hkrati pa tečajniki (in starši) pričakujejo, da ne bo pretirano zahteven, saj so otroci že precej obremenjeni s šolskimi obveznostmi. Tako da se pedagogi še dodatno prilagajajo vsakemu posamezniku ter željam skupine. Pedagogi uporabljajo učbenik in delovni zvezek Marugoto, saj sta strukturirana na način, kjer učenec lahko spozna tako jezik kot tudi kulturo Japonske, kar poveča zanimanje. Snov je v obeh izčrpna in podana na način, kjer lahko pouk poteka na učinkovit način. Različne vaje v delovnem zvezku pomagajo pri razumevanju snovi, kar se kaže pri učencih. Tečajniki japonskega jezika se namreč srečajo s popolnoma novim jezikom in pisavo, ki bi ju težko usvojili brez strukturirano zastavljenega učbenika. Učbenik Marugoto je namenjen prav tujim začetnikom, brez predhodnega znanja in je tako tudi zastavljen.

c) Dostopnost

V začetku leta 2023 je japonščino obiskovalo 19 tečajnikov, konec leta 2023 pa jo je obiskovalo 18 tečajnikov (na dan 31.12.2023).

3. Smernice za vnaprej

V prihodnjem letu bodo pedagogi namenili več pozornosti še eni japonski pisavi, učenju novih pismenk, besed in slovnice. Namen imajo nadaljevati z utečenim učnim pristopom, ki vključuje veliko iger in ponavljanja, saj se je izkazal kot zelo učinkovit pristop. Dodali bodo še več vsebin, delavnic, kot na primer učenje o japonski zgodovini, kulturi, v obliki predstavitev in diskusij z različnimi nalogami, kjer tečajniki pridobljene informacije na delavnici raziščejo in predstavijo sami. Prav tako je pedagogom pomembno mnenje učencev o tem, kaj jih zanima in kaj bi se radi učili, zato jih bodo tudi v prihodnje spodbujali, da izražajo želje o snovi oziroma temah, katere bi radi obravnavali, saj se je le-to do sedaj izkazalo kot učinkovito.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Petre Blajhribar Kubo: »Tečajniki se večinoma prvič srečajo z japonskim jezikom, ki je skorajda v vseh aspektih drugačen od našega. Spoznavajo japonske pisave hiragano, katakano in pismenke, ter skozi slovnična pravila in strukturo japonskega jezika odkrivajo tudi podobnosti s slovenskim jezikom, kar se izkaže za zabavno in sproščujoče. Popolnoma novega jezika se ne da osvojiti brez poznavanja kulture, zato namenjamo precej časa tudi spoznavanju japonske kulture in družbe. Z učenjem novega jezika in kulture tečajniki spoznavajo tudi nova dejstva o svoji kulturi. Spoznanje, da dve na prvi pogled popolnoma različni kulturi lahko sobivata, jim bo koristilo v nadaljnjem življenju, prav tako kot nova poznanstva, ki so jih in jih še bodo sklenili v okviru tečaja.«

Mnenje pedagoga Klemna Senice: »Kot sem omenil že lani, je moj primarni cilj, da tečajniki in tečajnice pridobijo osnovno znanje japonščine in s tem samozavest, da so se sposobni naučiti jezika, ki je tako drugačen od slovenščine. Hkrati jim želim predstaviti tudi japonsko kulturo, ki je kljub globalizaciji še precej neznana pod Alpami. Večina jih sicer delček japonske kulture že pozna, a so vedno navdušeni nad novimi dejstvi in spoznanji. Del tečajnikov razvije tudi prijateljstva, ki presegajo sam okvir Pionirskega doma.«

Mnenje pedagoginje Pie Kos »Mislim, da učenci od ur odnesejo znanje ne le o jeziku, temveč tudi o kulturi Japonske. Pomembno je namreč, da se poleg jezika seznanimo tudi s kulturo in navadami ljudi, saj nam to omogoča globlji vpogled v življenje različnih kultur. Poleg tega lahko učenci iz učilnice izstopijo z novimi poznanstvi, novimi prijatelji, s katerimi si delijo podobne interese. Skozi skupno učenje, ki poteka bolj sproščeno, si učenci lahko oddahnejo od stresa, katerega prinese šola, vendar vseeno pridobijo novo znanje. Stvari, katere se naučijo, pa nato lahko delijo tudi s svojimi bližnjimi, in tako delijo znanje o tujih kulturah tudi naprej. Zato upam, da se bomo tudi vnaprej lahko tako vestno skupaj učili o državi, tako drugačni vendar nadvse zanimivi, kot je Japonska.«

• RUSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJE: Daša Cerar, Katja Štefanič, Natalija Šterk

1. Vsebina

V začetnih, mlajših skupinah poteka pouk preko igre, prebiranja pravljic, slovanske mitologije, pesmic in širše ruske kulture ter tudi preko spoznavanja praznikov in običajev. V nadaljevalnih skupinah se tečajniki učijo cirilice in bogatijo svoje besedišče, tako da postopoma prehajajo na govorno komunikacijo in lahko že samostojno odgovorijo na preprosta vprašanja. Preko premišljeno izbranega slikovnega in besedilnega gradiva pričnejo tečajniki usvojeno znanje povezovati v smiselno celoto in uporabne veščine. Glavni poudarek je na pravilni izgovorjavi, razumevanju besedil in širjenju besednega zaklada. Preko iger in različnih dinamik se učenci naučijo suvereno predstaviti v ruščini, predstaviti družinske člane in jih opisati. Pišejo v tiskani cirilici. Učbenik Поехали je razdeljen na poglavja in vsebuje besedila, slušne in pisne naloge, razlago novih snovi, sklanjatvene in spregatvene vzorce. V tem šolskem letu ni več tolikšnega

poudarka na besedišču, ampak tudi na sklanjanju in spreganju. Pridobivanje znanja in obravnavane teme so poleg vnaprej pripravljenega plana dela izhajale tudi iz njihovega lastnega interesa – učenci so na ta način imeli priložnosti sooblikovati program s svojimi idejami in željami.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil izveden v skladu z zastavljenimi cilji. Načrtovane teme so bile obravnavane. Pri nekaterih temah je bilo za samo izvedbo porabljenih več ur, kot je bilo sprva načrtovano, saj se pedagoginje prilagajajo vsakemu posamezniku posebej, saj vsak dojema stvari različno hitro.

b) Učinkovitost

Kljub trenutni situaciji v svetu so se pedagoginje trudile, da je ves čas prevladovalo pozitivno ozračje na tečaju, kar je tečajnike še bolj navdušilo za obiskovanje tega svetovnega jezika. Program je bil učinkovit, velik poudarek pa je bil na ponavljanju že usvojene snovi.

c) Dostopnost

Naštete skupine je obiskovalo na začetku leta 5 otrok (podatek na dan 1. 1. 2023), ob koncu leta 2023 pa obiskuje ruščino 6 otrok.

3. Smernice za vnaprej

Pedagoginje bodo še naprej sledile zanimanjem in željam otrok. V nadaljevanju bodo učenci usvojili nekatere spregatvene in sklanjatvene vzorce, poudarek bo na novih uporabnih temah in pravilni fonetični izgovorjavi. Novo znanje bodo tečajniki usvojili preko dobro začrtanih programov s pomočjo didaktično podkrepjenih metod. Prav tako bo poudarek na utrjevanju govornih in pisnih veščin. Pedagoginje bodo namreč namenile več časa prav pogovoru ter spoznavanju jezika in kulture.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Natalije Šterk: »Učencem želim ruščino približati na čim bolj naraven način – preko igre, pogovora, poslušanja. Zaradi majhne skupine je usvajanje znanja hitrejše, pristop je veliko bolj individualen. Poleg samega jezika učenci spoznavajo tudi kulturo in običaje ruskega naroda, kar jim po mojih izkušnjah samo še bolj približa sam jezik in dožemanje le-tega.«

Mnenje pedagoginje Katje Štefanič: »Udeleženec tečaja pridobi osnovno besedišče v ruščini in prične razvijati kompetenco branja in pisanja v ruščini. Večina samostojnega dela je kreativno naravnana (ustvarjanje lastne jezikovne kartice, risanje stripa, risbic, izdelava kolaža, ustvarjanje lutkovne predstave), kar promovira kreativno reševanje izzivov ter sprotno utrjevanje jezikovnih kompetenc. Učenci ravno tako pridobijo osnovno poznavanje ruske kulture, umetnosti in praznikov, saj je kulturno ozadje ravno tako pomembno pri spoznavanju in učenju jezika.«

• KITAJSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJA: Anja Ahčin

1. Vsebina

Kitajski jezik je zahteven in kljub temu, da je učbenik prilagojen otrokom, so vsebine dokaj težke za razumevanje. V vseh skupinah so se učili manj pismenk. Pedagoginja je posvečala več pozornosti lažjim in predvsem uporabnim pismenkam. Posledično so jih otroci in mladostniki dokaj z lahkoto osvojili. V začetni skupini so se učili šteti, pozdravljati, uporabljati vljudnostne fraze, se predstaviti ter predstaviti svoje družinske člane. V nadaljevalni skupini so že sestavljali bolj kompleksne stavke (npr. kako se naroči hrano v restavraciji) in tvorili dialoge (npr. barantanje na tržnici). Prav tako so posvečali ure spoznavanju kitajske kulture. Spoznali so kitajsko novo leto in izdelali okrasje ter razložili simboliko živali, ki predstavlja novo leto. Učbenika sta namenjena otrokom, ki ne poznajo kitajskega jezika. Pri kitajščini je potrebno sprotno učenje in ponavljanje, če se želi doseči napredek. Začetna skupina, ki se je vpisala v septembru, je za učenje kitajščine izredno talentirana. Pesmice se učijo na pamet in tako še hitreje osvojijo osnove.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagoginja Anja meni, da je bil program uspešno izveden: »Program sem uspešno izpeljala, bolj kot sem predvidevala na začetku. Večinoma smo predelali zastavljeno snov in so obvladali snov prejšnjih ur. Otroci so manj manjkali in predvsem so se v letošnjem letu skupine povečale, na 4 učence, v glavnem so tečajniki fantje.«

b) Učinkovitost

Pedagoginja Anja Ahčin meni, da je bil program učinkovit. Če je bila vsebina (slovnica oz. težje pismenke) prezahtevna, smo naredili nekaj minut pavze in nadaljevali. Otroci so nove besede in novo znanje hitro sprejemali in se hitro učili. Vidno so uživali pri učenju pesmic. Večinoma so bili zelo motivirani in so redko manjkali.«

c) Dostopnost

Pouk kitajskega jezika je na začetku leta obiskovalo 8 otrok, na koncu leta pa jo obiskuje kar 11 udeležencev (na 31.12.2023). Vpis se je povečal.

3. Smernice za vnaprej

V začetni skupini se otroci hitreje učijo s pesmicami, tako da je večji poudarek na pesmicah in igri. Več poudarka je tudi na izgovorjavi, na tonih, ki so ključni za komunikacijo. Nato sledijo pismenke za vajo, ki tečajnikom vzamejo več časa. Branje brez pinyinja bo v prihodnosti nov izziv za učence. Do sedaj je bil pod pismenkami vedno pinyin, kar je velika pomoč pri branju. Pinyin je latiniziran zapis pismenke, ki nam je v pomoč pri učenju dokler določene pismenke ne poznamo. V nadaljevalni skupini bodo kmalu predelali učbenik in začeli z novim. Krepili bodo besedni zaklad in urili dialoge ter samostojno izražanje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Anje Ahčin: »Napredovali so vsi otroci in so večinoma znali, ko smo ponavljali staro snov. Klima v razredu je bila prijetna, otroci so se dobro razumeli. Da se otroci veselijo kitajščine, so potrdili tudi starši. Kljub šolskim obremenitvam, so bili otroci redno prisotni na tečaju. Ustvarjalni pristop v Pionirskem domu je zelo pomemben, saj otroci tako spoznavajo Kitajsko ne samo skozi jezik ampak tudi skozi običaje, kulturo. Z ustvarjalnimi delavnicami smo prikazali raznolikost kultur in pomembnost običajev, ki so tako zelo drugačni od naših. Skozi ustvarjalen in drugačen (improviziran) pristop učenja otroci na sproščen način osvojijo znanje in tako jim učenje zahtevnih besed predstavlja veselje in ne napor.«

• LATINSKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJA: Živa Kham Omahen

1. Vsebina

Individualni nadaljevalni tečaj poteka po učbeniku Lingua Latina per se illustrata in delno po Oerbergovi metodi, ki predvideva učenje latinščine kot govornega jezika in temu primerno prinaša v latinščini tudi razlago slovničnih vsebin in besedišča. Učenca pedagoginja spodbuja k samostojnemu delu in ga usmerja v učenje z delom. Ta način dela učencu zelo ustreza in je učinkovit: deluje motivacijsko in zbuja zanimanje učenca; spodbuja k povezovanju znanj z različnih področij, med jeziki ipd. Drugi individualni tečaj latinščine obiskuje mlajši učenec, ki preko stripov spoznava latinščino in starorimsko kulturo ter civilizacijo. Slovnice je na tej stopnji malo, vsaka lekcija pa prinaša tudi vsebine iz bogate grško-rimske antike, od kulturno-civilizacijskih do mitoloških. Pedagoginja uporablja enake metode in pristope pri vseh tečajih, veliko se prilagaja vsakemu posamezniku ter dodaja razne igre v obstoječi pouk, saj je igra pri latinščini zelo učinkovita. Tretja je individualna učna pomoč gimnazijki, ki želi poglobiti znanje latinščine in izboljšati oceno. Snov je tukaj odvisna od potreb učenke, na željo in potrebo pedagoginja pripravi dodatne vaje ali razlago.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi trije programi so uspešni: učenci redno in radi hodijo na ure, aktivno sodelujejo, dobro napredujejo, kažejo samoiniciativnost in izražajo konkretna zanimanja in želje. Cilji so pri vseh treh ustrezno zastavljeni, njihovo doseganje je bilo primerno, mestoma preseženo.

b) Učinkovitost

Učinkovitost individualnega tečaja je v tem, da se v krajšem času predela več snovi in da je delo individualnejše. Prednost in učinkovitost individualne oblike dela je pri utrjevanju, saj učitelj lahko odlično sproti spremlja znanje in napredek učenca, zaznava njegove šibke točke, kjer mu nudi dodatno podporo, in njegove močne točke, s katerimi si lahko pomaga pri napredovanju. Raznolikost gradiv in didaktični pripomočki (npr. spomin, flash card, Story cubes, namizne družabne igre) so dobro motivacijsko pomagalo in hkrati igrivi učitelji na nezavedni ravni.

c) Dostopnost

V začetku leta 2023 sta latinščino obiskovala dva tečajnika, na koncu leta pa trije tečajniki. Ker so tečaji intenzivnejši, individualnejši in učinkovitejši, je več prostora za raziskovanje in ustvarjalnost.

3. Smernice za vnaprej

Ob pregledu dosežkov, pridobljenega znanja in splošnega napredka učencev pedagoginja meni, da je program zelo dobro zastavljen. Veljalo bi naročiti latinsko revijo, ki prinaša »sodobno« latinščino, razmisliti o zakupu večjega paketa možnosti v Kahootu in raziskati Memrise in podobne platforme.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Žive Kham Omahen: »Udeleženec pridobi razbiranje informacij, etimološke osnove, epigrafske osnove, jezikoslovne vsebine, spoznavanje sorodstvenih vezi med jeziki, razumevanje jezikovnih prvin, širjenje besednega zaklada, boljše poznavanje materinščine, natančnost, zbranost, logično mišljenje, urjenje spomina, sintetično in analitično mišljenje, povezovanje področij, ustvarjalnost, elokventnost, kulturno-civilizacijske vsebine, mitološke vsebine.«

• HRVAŠKI JEZIK IN KULTURA

PEDAGOGINJA: Brita Bautin

1. Vsebina

Pouk hrvaškega jezika je potekal individualno. Tako kot do konca decembra je pedagoginja tudi v letu 2023 uporabljala učbenik Učimo hrvatski in dodajala veliko lastnih priprav. Učenec je ob koncu prejšnjega šolskega leta dosegel raven znanja A2+. Med vsebinami je bila obravnavana tudi književnost in sicer t. i. jeans proza, značilna za 70. leta 20. stoletja. V novo šolsko leto se učenec žal ni več vpisal.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji so bili doseženi. Usvojeni so bili vsi glavni časi in skladienske strukture, zajeten kos besedišča z raznih področij življenja, obravnavana je bila celo književnost.

b) Učinkovitost

Vložek pedagoginje je predvsem časoven. Ob zastarelih ali drugače neustreznih učbenikih za učenje hrvaščine je dobra priprava nujna.

c) Dostopnost

Programa se je udeležil en učenec. Pouk je potekal enkrat tedensko. Učenec v drugi polovici leta 2023 ni nadaljeval.

3. Smernice za vnaprej

Dobro bi bilo pridobiti nove učence. Do takrat smernic ne moremo postaviti, saj so te odvisne od vpisa poslušalcev programa – učencev.

2. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Brite Bautin: »Poleg jezika se udeleženec sreča tudi s kulturo, ki Slovincem ni tako zelo oddaljena, jo pa relativno slabo poznamo. Pouk hrvaščine, jezika, za katerega mnogi, sploh starejše generacije, menijo, da se ga nima smisla učiti, češ da ga moramo avtomatsko znati, mora delovati na principih medkulturnega povezovanja, kontrastiranja, primerjav med kulturama in primerjav med jeziki. To je pri jezikih, ki so si tako zelo sorodni, kot sta si sorodni slovenščina in hrvaščina, še toliko bolj pomembno, saj je znanje s tem sistematizirano.«

• SLOVENSKI JEZIK IN KULTURA (Slovenščina za tujce)

PEDAGOGINJE: Živa Kham Omahen, Urša Meše, Brita Bautin

1. Vsebina

Dejavnosti in vsebino pouka pedagoginje prilagajajo potrebam in željam slušateljev, njihovi starosti, (pred)znanju, zanimanjem (šola, prehrana, prosti čas), času (npr. prazniki) in okoliščinam. Ta način dela deluje motivacijsko, zbuja zanimanje učencev in jih spodbuja k opazovanju slovenščine v vsakdanjih situacijah. Zaradi strukturiranosti slovničnih vsebin v osnovi pedagoginje sledijo učbeniku iz serije ABC, odvisno od stopnje tečaja. Po potrebi, glede na želje slušateljev in primerno času leta dodajajo besedišče aktualnih področij. Tečajnike spodbujajo k aktivnemu sodelovanju in k samostojnemu delu. Velik poudarek je na aktivni uporabi naučenega prek igre in dialoga. Pri urah tečajniki ustno opisujejo dogodke, ljudi, slike ipd. Aktivno rabo jezika doma nadgrajujejo s pisanjem. Pedagoginje jih ves čas spodbujajo naj se v vsakodnevnih situacijah potrudijo čimveč govoriti v slovenščini.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Pedagoginje menijo, da je program slovenskega jezika uspešen. Cilj je razviti in opremiti tečajnike z jezikovnimi kompetencami, ki jim bodo omogočile pisno in ustno izražanje v slovenskem jeziku, postopno razumevanje jezika in nekaterih aspektov slovenske kulture, predvsem pa uspešno vključevanje v slovenski šolski sistem, zato pa potrebujejo dobro razumevanje in poznavanje slovenskega jezika. Cilji so bili ustrezno zastavljeni, njihovo doseganje je potekalo po načrtu.

b) Učinkovitost

Prednost in učinkovitost večje skupine je pri utrjevanju, saj učenci spodbujajo drug drugega, posameznik ni ves čas izpostavljen, hkrati učenje poteka tudi na nezavedni ravni. Prednost manjše skupine je možnost individualnejšega pristopa, boljši vpogled v posameznikovo znanje in odgovarjanje na vprašanja, potrebe posameznika.

c) Dostopnost

Na začetku leta je obiskovalo slovenščino za tujce kar 26 tečajnikov iz Ukrajine, katerim smo nudili brezplačne tečaje (podatek na dan 1. 1. 2023). V drugi polovici leta so postali tečaji plačljivi (po znižani ceni). Število vpisanih se je zmanjšalo in konec leta (31. 12. 2023) obiskuje slovenščino za tujcev 9 tečajnikov.

3. Smernice za vnaprej

Pri učenju jezika je ključnega pomena njegova redna aktivna (upo)raba, zato so različni didaktični pripomočki dobrodošli. Didaktični komplet Lingopoly, ki smo ga nabavili in uvedli v 2023, se

izkazuje za uporabnega in učinkovitega; deluje kot motivacija, omogoča bolj razgiban pouk, vnaša zabavni vidik, spodbuja k aktivnosti. V prihodnje pedagoginje načrtujejo uporabo didaktičnega pripomočka Story cubes, ki je namenjen spodbujanju in usmerjanju aktivne rabe jezika, spodbuja pa tudi ustvarjalnost in domišljijo. Prepoznavanje zahtevnejših vsebin predpostavlja pedagoški izziv za nadgradnjo učnih metod in načina dela ter občutka, kateremu delu snovi se bolj podrobno posvetiti in mu nameniti več razlage. Program ni ustaljen in se vsakič prilagaja potrebam vpisanih.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Mnenje pedagoginje Urše Meše: »Menim, da tečajniki z obiskovanjem tečaja dobijo večji občutek pripadnosti okolju, v katerega so nedavno prišli, kar jim olajšuje to življenjsko spremembo, ki zanje zagotovo ni bila najlažja. S takšno vnemo in odnosom, ki ju tečajniki imajo, bodo v bodoče vse lažje premostili zid, ki jim ga tuji jezik predstavlja in tako uspešno vstopali v svet, ki jih obkroža ter se v njem svobodno razvijali.«

Mnenje pedagoginje Žive Kham Omahen: »Udeleženec spregovori v slovenščini in se v njej lahko sporazumeva (ustno in pisno) tudi zunaj tečaja, v t. i. vsakdanjem okolju in življenju. Ob učenju slovenščine kot sporazumevalnega jezika v Sloveniji, udeleženec pridobiva veščine in sposobnosti tudi na drugih področjih, kot so razbiranje informacij, jezikoslovne vsebine, spoznavanje sorodstvenih vezi med jeziki, širjenje besednega zaklada, logično mišljenje, urjenje spomina, sintetično in analitično mišljenje, povezovanje področij, ustvarjalnost, elokventnost, spoznava slovensko kulturo in civilizacijo, navade in tradicije... Program je zastavljen tako, da čimbolj odgovarja tudi na (jezikovne) potrebe posameznika, kar mu omogoča kar najhitrejši napredek in vstop v samostojno aktivno rabo jezika. Hkrati ima znotraj tega programa vsak udeleženec priložnost, da preveri stopnjo svojega znanja (t. i. skupni evropski referenčni okvir).«

10.2 MEDNARODNI IZPITI

IZVAJANJE MEDNARODNIH IZPITOV TER IZPITNA CENTRA CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH IN DELE (INSTITUTO CERVANTES)

Karmen Feher Malačič, Tamara Fabjančič, Tadeja Vovk

1. Vsebina

PIONIRSKI DOM JE URADNI IZPITNI CENTER:

2019 – Uradni izpitni center Cambridge Assessment English (Authorised Exam Centre) – angleški jezik

2014 – Uradni izpitni center DELE z licenco Instituta Cervantes – španski jezik

Pridobljeni certifikati omogočajo:

- večje možnosti za vpis na srednje šole, gimnazije in univerze,
- boljše možnosti pridobitve štipendije ter
- boljši dostop do izobrazbe po vsej Evropi in širše.
- boljše delovne priložnosti, delovno in študijsko mobilnost, delo in študij na daljavo preko spleta po celi Evropi in svetu.

Naši tečaji in programi avtomatično vključujejo tudi pripravo na mednarodne izpite na različnih stopnjah od A1-C2. S tem sledimo uveljavljenim smernicam SEJO/CEFR, ustvarjamo dodano vrednost ter potrjujemo kakovost naših tečajev in našega dela na mednarodnem nivoju, saj so certifikati mednarodno prepoznani ter uvrščeni v jezikovno shemo SEJO/CEFR.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V izpitnem centru CAE in DELE smo v 2023 razpisali maja in novembra izpite iz španščine DELE ter marca, junija in decembra izpite Cambridge iz angleščine. Ponudili smo različne nivoje od A1 do C2. Na mednarodne izpite se prijavljajo že obstoječi notranji tečajniki ter zunanji kandidati, ki so se pogosto odločali tudi za tečaj priprave na posamezno stopnjo izpita. Tečaje izvajamo v skupinah ter kot individualni pouk, v živo in na daljavo ter v skladu z razpoložljivimi zmožnostmi ter željami strank.

Tabela: Število kandidatov

Mednarodni izpit	2022	2023
DELE	20	41
CAMBRIDGE ENGLISH	115	150

b) Učinkovitost

Priprave na mednarodne izpite pri splošnih jezikovnih tečajih Pionirskega doma so vključene v ceno tečaja. Cene pripravljanih tečajev za odrasle so skladne s sprejetim cenikom. Cene izpitov so skladne s stroški izvedbe izpitov. Licenci za izvajanje mednarodnih izpitov Cambridge English in DELE pomembno prispevata k razpoznavnosti Pionirskega doma kot visoko kakovostne ustanove z dodano vrednostjo, saj licenca pomeni pomembno referenco. Izpitni centri tako izvajajo izpite v skladu z visokimi standardi, po katerih so le-ti tudi poznani po celem svetu. Število prijavljenih na izpite je ustrezno trenutni tržni zmogljivosti.

c) Dostopnost

Mednarodni izpiti iz angleškega in španskega jezika so dostopni tako notranjim uporabnikom (že obstoječim tečajnikom Pionirskega doma) kot zunanjim uporabnikom – posameznikom, podjetjem, inštitucijam, organizacijam, rezidentom, nerezidentom in tujcem. Do sedaj smo beležili kandidate iz Slovenije kot tudi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Italije, Francije, Poljske, Madžarske in Švice.

3. Smernice za vnaprej

Povečanje razpoznavnosti ter promocije za izpite za ciljno javnost oz. publiko:

- obstoječa notranja javnost
- strokovna javnost
- splošna javnost

• PODELITEV CERTIFIKATOV

1. Vsebina

Podelitev certifikatov je letna in tradicionalna slovesna prireditev na kateri podelimo certifikate vsem tečajnikom Pionirskega doma, ki so opravili mednarodne izpite iz tujega jezika. V letošnjem letu je podelitev potekala 5. aprila 2023. Podelitev je bila izvedena v prostorih Festivalne dvorane. Program prireditve je vključeval podelitev certifikatov ter knjižnih nagrad Pionirskega doma, pomembne goste tujih inštitucij, njihove nagovore ter spremljevalni glasbeni program, ki so ga izvedli učenci petja in glasbe Pionirskega doma. Program je povezoval voditelj in igralec Toni Cahunek.

Število tečajnikov, ki je opravljalo mednarodne izpite:

Jezik	Izpit	Število kandidatov
Angleščina	Pre A1 Starters, A1 Movers, A2 Flyers, B1 Preliminary for Schools, B2 First for Schools	35
Nemščina	Goethe Zertifikat B1	2

Francoščina	Delf Prim A1	2
Španščina	Dele Escolar A1	8
Japonščina	JLPT N5	1

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Dogodek je bil uspešno izveden in je dosegel željeni učinek. Dogodek predstavlja v prvi vrsti praznovanje dosežkov tečajnikov Pionirskega doma. Poudarja trdo delo in rezultate učencev in učiteljev ter jih vzpodbuja k prizadevanju za doseg še večjih uspehov. Hkrati je to tudi pozitivno sporočilo o zavezanosti Pionirskega doma k uspehu svojih tečajnikov ter odličnosti pri jezikovnem izobraževanju.

b) Učinkovitost

Dogodek je promocijska priložnost za pridobivanje novih tečajnikov, kot tudi za ohranjanje obstoječih. Dobitniki ali njihovi sorojenci se lahko odločijo za vpis na podlagi dokazanega uspeha pri samem posamezniku ali pri drugih preteklih tečajnikih. Gostitev priznanih tujih inštitucij ter njihovih predstavnikov odpira vrata za mreženje in navezovanje stikov, le-to pa lahko privede do potencialnih sodelovanj, izmenjav ali novih priložnosti za Pionirski dom in prejemnike certifikatov.

c) Dostopnost

Javnega dogodka se je udeležila večina kandidatov ter njihovih družinskih članov.

3. Smernice za vnaprej

Podelitev certifikatov je tradicionalna prireditev, ki se izvaja že več kot dvajset let. Pionirski dom že vsaj petindvajset let uspešno pripravlja svoje tečajnike (do sedaj že vsaj 3000 kandidatov) na mednarodne izpite in je v tem času postal mednarodno priznan pripravljalni center ter licenčni izpitni center za izpite iz kar dveh tujih jezikov (angleščine in španščine). V prihodnje bomo še naprej ohranjali pripravo na mednarodne izpite kot tudi tradicijo proslave uspehov ob tem.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Udeleženec programa si za svoj trud pri učenju tujega jezika pridobi certifikat, ki dokazuje znanje v ravni, ki jo je opravljal, opredeljeni po Skupnem Evropskem jezikovnem okviru. Certifikat je mednarodno priznana listina, ki omogoča boljše študijske in delovne priložnosti doma in v tujini. Certifikat je tečajnikom pomembno priznanje za njihovo delo in učenje, motivacija za nadaljnje učenje tujega jezika na tečajih Pionirskega doma ter zaupanje Pionirskemu domu, našim programom ter učiteljem.

- **Priprava materiala za revijo PIL (VESELA ŠOLA)**

1. Vsebina

Na Oddelku za tuje jezike in kulture za revijo PIL opravljamo celoletno vsebinsko pripravo strani v nemškem in angleškem jeziku. Vsebina je tudi sestavni del tekmovanja Vesele šole v nemškem in angleškem jeziku, ki se izvaja v osnovnih šolah po celotni Sloveniji. PIL izhaja od septembra do junija. Vsebino pripravljata Karmen Feher Malačič v angleščini ter Vera Forsthuber v nemščini.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt se uspešno in kakovostno izvaja že nekaj let.

b) Učinkovitost

Pionirski dom je promoviran v reviji preko oglasov ter na spletnih straneh Vesele šole kot tudi preko dogodkov, kot je zaključna prireditev Vesele šole. Pionirski dom ob tej priložnosti podarja bone za dejavnosti Pionirskega doma ter brezplačno udeležitev v jezikovnih in kulturnih dejavnostih.

c) Dostopnost

Revija je namenjena širši javnosti, prednostno mlajši populaciji, t. j. učencem osnovnih šol. Osnovne šole se tudi aktivno vključujejo v projekte Vesele šole ter prijavljajo svoje učence na tekmovanje, ki poteka v angleškem in nemškem jeziku.

3. Smernice za vnaprej

V skladu s pogodbo bomo delo nadaljevali še naprej.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Bralci revije se izobražujejo in širijo obzorja v tujem jeziku – revija je tematska. Sodelovanje pri oblikovanju te revije je velikega pomena z vidika izvajanja stroke Pionirskega doma, kot tudi z vidika uspešne promocije Pionirskega doma.

• KULTURNI DAN – 8. FEBRUAR (Razstava: Nekoč in danes)

1. Vsebina

Glede na to, da je v letu 2023 Pionirski dom praznoval okroglih 60 let smo se na oddelku želeli navezati na to temo. Odločili smo se, da bomo ob 8. februarju zavrteli čas za 60 let nazaj. Naslov razstave je bil Nekoč in Danes/Then and now/Antes y Ahora/Autrefois et Aujourd'hui. Učenci in njihovi mentorji so razmislili za teh nekaj desetletij nazaj, kaj se je v dotični državi dogajalo v tistem času. Kar se tiče vsebine, so se lahko naslonili na karkoli v okviru kulturnega področja. Torej: glasba, film, gledališče, impro, literatura, ples, znanost, umetnost, moda ipd. Osredotočili so se na nekaj, kar je bilo popularno 60 let nazaj in poskusili narediti paralelo v sedanji čas.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt je bil uspešno izveden. Na koncu je sledila razstava izdelkov na hodnikih Pionirskega doma.

b) Učinkovitost

Projekt je bil učinkovit, saj je vključen v obstoječi pouk, kjer se ustvarja na temo kulturnega dne. Tečajniki tujih jezikov so se izredno potrudili pri likovnem delu.

c) Dostopnost

Sodelovale so različne skupine pri vseh jezikih. Razstavo so si poleg tečajnikov, ki obiskujejo naše tečaje, ogledali tudi njihovi starši ali spremljevalci in širša publika. Dogodek je bil publiko najavljen tudi preko FB in v našem spletnem novičniku.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bodo likovni izdelki tečajnikov tujih jezikov vključeni v druge projekte.

• JEZIKOVNO-KULTURNI DNEVI

1. Vsebina

V okviru Evropskega dneva jezikov smo že četrto leto zapored za učence (devetošolce) z OŠ Antona Martina Slomška z Vrhnike ter prvič letos za otroke iz Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana (ZGNL) izvedli jezikovno-kulturne delavnice. Želja učiteljev in otrok je bila, da preživijo pester dopoldan ob zanimivih jezikovno-kulturnih dejavnostih. V ta namen so se pedagogi z oddelka za tuje jezike in kulture povezali s kolegi z oddelka za kulturo in sestavili raznolik program, ki je zapolnil štiri pedagoške ure. Tako se je povezala angleščina z gledališčem, francoščina s slikarstvom, japonsščina s kiparstvom ter kitajščina s kiparstvom. Učenci so se večinoma odločali za jezike, ki jih še ne poznajo, tako so se prvič srečali s kitajskimi in japonskimi pismenkami,

spoznavali so nenavadne inštrumente in vrteli čopiče v stilu francoskih impresionistov ter se šli gledališče po angleško.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Jezikovno-kulturni dnevi so bili dobro organizirani in izpeljani. Še posebej smo veseli krasnega odziva otrok iz ZGNL, saj gre pri njih za specifično populacijo – poleg slušno prizadetih otrok so na delavnicah sodelovali tudi otroci za avtizmom, vedenjskimi motnjami in socialno ogroženi otroci. Izrazili so željo, da bi se čimprej spet videli in ponovili delavnice.

b) Učinkovitost

Delavnice so bile za otroke iz osnovnih šol plačljive. Stroški za izvedbo delavnic so obsegali plačilo nekaterim zunanjim sodelavcem za pomoč pri izvedbi in nakup materialov, ki so jih pedagogi potrebovali za delo.

c) Dostopnost

Iz ZGNL nas je obiskalo 46 otrok, iz OŠ Vrhnika pa 68. Razdeljeni so bili v 4 skupine, glede na izbiro delavnice.

3. Smernice za vnaprej

Tovrstni projekti so se izkazali za zelo uspešne z dveh vidikov. Za še boljše delovanje pedagogov Pionirskega doma je pomembno medsebojno sodelovanje, tako med kolegi znotraj posameznih oddelkov, kot tudi s kolegi iz drugih oddelkov. Izkazalo se je, da potrebujemo izmenjavo mnenj in pedagoških zamisli. Drug, še bolj pomemben vidik, so otroci. Le-ti potrebujejo »pobeg« iz vsakdanjosti, iz običajnega šolskega sistema. Veseli smo, da jim lahko ponudimo osmišljeno in kvalitetno ponudbo.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-tega

Otroci so v evalvaciji zelo pohvalili kulturno-jezikovne delavnice. Na vprašanje: »Kaj mu/ji ni bilo všeč, ali bi kaj spremenil/a?«, je večina odgovarjala tako: »Nič ne bi spreminjal, vse je bilo super, vse je bilo odlično, vse mi je bilo všeč, nimam drugega komentarja, spremenila bi to, da bi se to še večkrat ponovilo...« Otrokom vsaka izvenšolska sprememba ogromno pomeni, še posebej cenijo druženje, socializacijo in obšolsko sprostitvev.

• TEDEN ODPRTIH VRAT

1. Vsebina

Teden odprtih vrat se je razvil iz Tedna jezikov, ki smo ga na Oddelku za tuje jezike in kulture prvič priredili začetek oktobra 2022. Vsako leto 26. septembra namreč poteka Evropski dan jezikov in v Pionirskem domu smo pripravili kar Teden jezikov. Teden jezikov je bil namenjen brezplačni predstavitvi jezikovnih tečajev ter pridobivanju novih tečajnikov v skupinah, kjer je manj kot 7 vpisanih. Glede na to, da se tudi na kulturno-umetniških programih v septembru in oktobru še polnijo skupine, smo se odločili in oktobra 2023 izvedli širši projekt, in sicer Teden odprtih vrat (Teden jezikov ter Teden kulture skupaj). Pedagogi so pripravili nekoliko drugačne, interaktivne ure in delavnice, namenjene prav vsem, ki so prišli prvič na neko dejavnost.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Projekt je bil ponovno uspešno izveden, saj se je tretjina obiskovalcev vpisala na dejavnosti.

b) Učinkovitost

Projekt je bil učinkovit, saj je vključen v obstoječi pouk in je namenjen še večji prepoznavnosti Pionirskega doma.

c) Dostopnost

Sodelovale so različne skupine pri različnih dejavnostih. Obiskovalcev je bilo okrog 30 in rezultat je bila tretjina novo vpisanih v jezikovno-kulturne in kulturno-umetniške tečaje. Teden odprtih vrat je bil zadnji teden dobro promoviran, predstavil se je tudi v oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija.

3. Smernice za vnaprej

Teden odprtih vrat bi načeloma lahko potekal vsako leto prvi ali drugi teden oktobra, torej v času, ko se skupine še polnijo. V ta namen se pripravi dodatna podpora ter promocija dogodka.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Otroci dobijo možnost brezplačnega obiska različnih delavnic in lepih nagrad ob vpisu na nove tečaje.

11 VSEBINSKE OPREDELITVE VEČ LOKACIJ ZAVODA in opredelitev programa v letu 2023

a) Vilharjeva 11 in 15

V častitljivem Baragovem semenišču na Vilharjevi 11 in 15 v Ljubljani domuje sedež Pionirskega doma ter programi: učenje tujih jezikov, Mladi raziskovalci, učenje petja in inštrumentov, film, cirkus, ples in gledališče. Poleg rednih programov smo v letu 2023 prirejali tudi lastne prireditve, kot sta pustovanje in Mulceraj, ter premiere gledaliških predstav. Prostori so tudi ustaljene lokacije naših festivalov, delavnic, izobraževanj, EU projektov, počitniških šol, kulturnih dni in tradicionalnih plesov. Po tržnih cenah jih tudi dajemo v najem.

➤ Festivalna dvorana

Festivalno dvorano smo v preteklem letu polnili z raznoliki dogodki zunanjih organizatorjev. Da je zanimiva za najem, dokazuje podatek, da je bila v letu 2023 bolj zasedena kot leta prej. Nove stranke dokazujejo, da se zavest o uporabnosti in dostopnosti širi. Cene najema so primerljive s konkurenco, z vložkom v delno posodobitev opreme pa smo ji še povečali vrednost. Prednost je tudi velika kapaciteta gostov, ki jo premore. Primerna pa je tudi za manjše število obiskovalcev, saj lahko dvorano prilagodimo s predelno zaveso.

➤ Mala dvorana

Mala dvorana je tudi v letu 2023 ostala priljubljena lokacija za delavnice, izobraževanja, rojstne dneve, tečaje, izpite iz tujih jezikov ter spremljevalne programe festivalov. Prav tako je že drugo leto zaporedoma novembra in decembra pri nas gostovalo dobrodelno društvo Trije zimski botri, ki so v Mali dvorani zbirali darila za otroke iz socialno ogroženih družin. Dvorano smo oddajali v najem društvom, organizacijam in Filozofski fakulteti za izvajanje njihov programov in predavanj.

➤ Baletna dvorana in gledališka dvorana

Prostora smo uporabljali za plesne, gledališke, glasbene, cirkuške tečaje Pionirskega doma. Oddajali smo ju tudi društvom, organizacijam in posameznikom za izvajanje njihovih programov.

b) Art center na Komenskega 9

V prostorih se izvajajo tečaji risanja, slikanja, kiparjenja in grafike, pa tudi glasbe. Gledališka dvorana v pritličju stavbe ostaja v letnem najemu Hiše otrok in umetnosti. Hodniki so v letu 2023 gostili več razstav naših tečajnikov. V mansardi smo organizirali sestanek Sveta zavoda, lastna izobraževanja, predstave, dogodke ob izdaji publikacij, vaje in delavnice. Prostor pa smo zaradi njene večnamenskosti tudi uspešno oddajali.

c) Dvorana Jenko na Miklošičevi 28

Dvorana, ki smo jo leta 2022 prenovili, tako da je dobila gledališki oder in vso potrebno infrastrukturo, je v letu 2023 služila kot osrednji prostor za izvajanje druge sezone programa Pionirski teater. Tako so se v prostoru odvile številne predstave, koncerti, plesi in nastopi. Vzporedno pa se je še vedno uporabljala za izvajanje plesnih dejavnosti Pionirskega doma – program sodobnega plesa, pa tudi kot nadomestni prostor za pripravo in vadbo lastnih produkcij.

Oblikovanje cen najema lokacij

Februarja 2023 smo spremenili ceno najema tehnične opreme in dodatnih storitev v Festivalni dvorani. Cene najema dvoran nismo spreminjali. Cenik je osnovan glede na vrsto najema, čas trajanja prireditve, obliko prireditve, zahtevnost scenarija prireditve in tehnično zahtevnost prireditve. Posebne popuste smo priznali izobraževalnim in dobrodelnim ustanovam.

12 IZVAJANJE KOMUNIKACIJSKEGA NAČRTA PIONIRskega DOMA V LETU 2023

Načrt je zajemal vse vidike pojavnosti naše organizacije, zato smo se ga lotili sistematično.

Cilji so bili:

- večja vidnost blagovne znamke Pionirski dom
- prepoznavnost kvalitete programov in načina dela
- postali smo Unicefova varna točka. Veseli nas, da so nas prepoznali kot varno okolje za otroke in mladostnike
- postati referenca in sogovorniki na področju pedagogike otrok in mladih ter podajanju kulturnih vsebin na njim prijazen način
- približati kulturne vsebine čim širšemu krogu
- navdušiti še več otrok za ustvarjalno preživljanje prostega časa in jih odvrti od ekranov
- širjenje informacij o raznoliki ponudbi, ki jo ponujamo
- ažurno obveščanje o vsebinah, projektih in dogodkih
- poudarek na izvirnem in osebnem pristopu do vsakega tečajnika
- spodbujati mlade k avtorskemu delu na področju glasbe, literature, gledališča in vizualne umetnosti
- povezovanje med različnimi programi Pionirskega doma
- povezovanje z zavodi velike mestne družine MOL
- povezovanje z zavodi in inštitucijami s podobno vsebino
- vedno več pozornosti namenjamo izobraževanjem in dodatnim usposabljanjem pedagogov in jih opolnomočiti pri delu z mladimi
- postati zagovornik otroka, saj pri nas vedno najdejo zavetje
- navdušiti upokoјence za aktivno in kreativno preživljanje prostega časa

Tiskani mediji

V letu 2023 smo povečali število objav v tiskanih medijih:

- večji intervjuji v Delu, prilogi Ona, Dnevniku, reviji Ljubljana, magazinu SBC (revija, ki jo izdaja Klub slovenskih podjetnikov)
- več manjših novic in napovednikov glede programov in festivalov v dnevnikih časopisih in otroških ter mladinskih revijah
- recenzije in vtisi iz prireditve ob 60. letnici zavoda
- oglaševanje v časopisih, prilogah časopisov, otroških in mladinskih revijah
- oglaševanje v specializiranih revijah
- oglaševanje naših storitev najemanja prostorov v specializiranih publikacijah (event revije in poročne revije)

Spletna stran Pionirskega doma (in celostna grafična podoba), tedenski novičnik

Posodobili smo spletno stran in jo optimizirali, da so vsebine hitreje dostopne. Isto podobo smo uporabili tudi na promocijskih materialih, da postaja grafična podoba Pionirskega doma vedno bolj prepoznavna in vidna. Spletno stran bomo v kratkem prenovili. Ob koncu leta 2023 smo naredili plan in potek celotnega procesa prenove strani. Nadaljujemo s pošiljanjem tedenskega novičnika ob četrtkih, v katerem obveščamo o dogajanju in vabimo na prihajajoče dogodke. S kampanjami na socialnih omrežjih si večamo bazo prejemnikov.

Spletna stran Pionirskega teatra

Z začetkom druge sezone Pionirskega teatra smo posodobili spletno stran in jo optimizirali, da so dogodki hitreje dostopni in razvrščeni glede na žanr.

Socialna omrežja

Postajamo vedno bolj prisotni na družabnih omrežjih, osredotočili smo se na Facebook in Instagram, ki sta pri naši ciljni publiko najbolj priljubljeni omrežji. Objavljamo raznolike prispevke o naših dejavnostih, predstavah, kulturnih dnevih, festivalih, počitniških šolah in ostalih vsebinah. Ker so naši tečajniki aktivni na različnih tekmovanjih, na katerih posegajo po odličjih, naše sledilce o tem informiramo in tako širimo vest o naši uspešnosti – naši tečajniki so tako ambasadorji znanja in ustvarjalnosti. Različne video vsebine iz mednarodnih projektov, naših rednih programov in predstav objavljamo tudi na YouTubu. Z decembrom 2023 smo postali aktivni tudi na omrežju TikTok, na katerem poskušamo vsebine približati tudi mladim, ki so prav tako naša ciljna publika in obiskovalci naših programov. Ker ima TikTok Mestne občine Ljubljana veliko sledilcev, nam MOL pomaga in nameni prostor na svojem profilu, da so nekatere naše prireditve še dodatno izpostavljene.

Oglaševanje

Pionirski dom postaja vedno bolj prepoznaven in viden v Ljubljani in širši okolici. Prisotni smo na mestnih plakatih TamTam, na osvetljenih Citylight plakatih, na velikih plakatih Billboard, pojavili smo se tudi na dinamičnih digitalnih oglasnih mestih v centru Ljubljane. Naš oglas je bil dobro viden tudi na mestnem avtobusu in na notranjih ekranih, kamor vnašamo naše aktualne vsebine. Oglasi za dejavnosti, dogodke in festivale so izpostavljeni na Radiu 1 in Radiu 2, prisotni smo tudi v različnih radijskih oddajah in na televiziji. Redne kampanje smo podkrepili s plačljivi objavami na Facebooku in Instagramu in jih dopolnili še z Google oglaševanjem. Veseli nas, da so naše počitniške šole vedno dobro obiskane, saj se nemalo udeležencev vpiše na redne programe v Pionirskem domu. Naše letake izpostavljamo v knjižnicah, na ljubljanskem Turistično informacijskem centru, v Mestni hiši, bazarjih, v šolah in vrtcih, lokalih, glasbenih trgovinah, frizerskih salonih, trgovinah, študentskih servisih, fotokopirnicah, hostlih, hotelih in otroških trgovinah.

Z oglasi za najem prostorov v Pionirskem domu smo prisotni v različnih revijah (poročne revije, poslovne revije, planerji dogodkov) in na poročnih spletnih platformah ter portalih.

Sodelovanje z Mestno občino Ljubljana

Redno in uspešno sodelujemo s Odsekom za odnose z javnostmi Mestne občine Ljubljana. Tedensko objavljajo naše vsebine v svojem novičniku in nas izpostavijo na spletni strani ljubljana.si. Z različnimi prispevki o festivalih in dogodkih se pojavljamo tudi v revijah Ljubljana in Urban. Prisotni smo še v glasilu Moj Bežigrad, kjer se predstavimo Ljubljančanom v neposredni bližini Pionirskega doma. Ob večjih dogodkih v Pionirskem domu smo prisotni na TikToku Mestne občine Ljubljana.

Partnersko sodelovanje z Akademijo za varuške s spletnim portalom Kam z mulcem in spletno stranjo Moja občina

V letu 2023 smo začeli sodelovati z novoustanovljeno Akademijo za varuške. Na svojih izobraževanjih izpostavljajo naše vsebine in se zanimajo za otroške dogodke v okviru Pionirskega teatra. Nadaljujemo tudi s sodelovanjem s portalom Kam z mulcem. Na spletni strani smo redno prisotni tako z otroškimi predstavami in festivali kot tudi z našimi dejavnostmi. Dogodke objavljamo tudi na spletni strani Mojaobcina.si. Ker je spletna platforma dobro obiskana in zajema raznovrstne dogodke in novice, se še dodatno širi vest o Pionirskem domu.

60 letnica Pionirskega doma

Pionirski dom je v letu 2023 obeležil 60 let svojega neprekinjenega delovanja. Tekom leta je bilo tako na sporedu več dogodkov, s katerimi smo se poklonili jubileju. Praznovati smo začeli **4. marca**, na dan, ko je bil pred 60. leti Pionirski dom ustanovljen. Sobotno dopoldne je popestrila otroška predstava *Evolucija.*, ki ji je sledil večerni *družabni ples*. **25. maja** smo pripravili osrednjo

prirediv, s katero smo počastili obletnico. Nastopili so naši tečajniki, svoje spomine so z občinstvom delili tudi Saša Pavček, Nika Kovač, Aleš Valič, Igor E. Bergant in dr. Janez Bogataj – nekdanji tečajniki Pionirskega doma, ki so poudarili, da jim je ravno Pionirski dom začrtal nadaljnjo poklicno pot. *Ustvarjalni otrok*, pregledna razstava, ki je med **21. julijem in 4. septembrom** krasila Jakopičevo sprehajališče v Tivoliju, je obiskovalca popeljala skozi večplastno bit Centra za kulturo mladih. Izbrani trenutki in občutki, ki smo jih v 6 desetletjih ujeli v objektiv, so na 80 razstavnih panojih prikazali raznolikost in bogat razvoj dejavnosti. V okviru razstave smo izdali še publikacijo *Ustvarjalni otrok*, album z vsemi deli, ki so bila na ogled v ljubljanskem mestnem parku. Jubilejno leto smo sklenili **9. novembra** z novo predstavo *A ME SLIŠIŠ ?!?*. Predstava obravnava žgočo problematiko najstnikov in njihove zasvojenosti z digitalnimi orodji. Na pomenljiv datum 9. 11. »911, klic na pomoč« smo mlade povabili k debati in razmisleku o škodljivosti in posledicah uporabe zaslonov.

Celoletno dogajanje je pokrilo veliko medijev, ki so nas zvesto spremljali na vseh dogodkih našega jubileja. Pojavili smo se v Delu, Dnevniku, Slovenskih novicah, reviji Ona, Reporter, Lady, Stop, na spletnih straneh Sta, Mmc Rtv, Odkrito.si, S121, na televizijah POP TV in TV Sloveniji, ter na različnih radijskih postajah, na Radiu 1, Radio Slovenija 1 ter na Radiu Slovenija 3.

V počastitev pomembne obletnice, smo v začetku 2023 k logotipu Pionirskega doma dodali 60 let. Dodatek ob logotipu je eden od naših mentorjev slikarstva ročno zapisal in s tem poudaril ustvarjalnost in tradicijo Pionirskega doma.

Nagrada Mestne občine Ljubljana za leto 2023

Pionirski dom je 9. maja, ko Ljubljana slavi svoj mestni praznik, na slavnostni seji MS MOL dobil nagrado Mestne občine Ljubljana. Postati nagrajenec Mestne občine Ljubljana je za nas velika čast in priznanje. Je potrditev in spodbuda, da bomo tudi v prihodnje, z našimi srčnimi pedagogi, stremeli k najvišji kakovosti storitev in si prizadevali ostati zvesti otroku.

B – RAČUNOVODSKO POROČILO

UVOD

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe).

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah,
- Zakon o računovodstvu,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.
- Navodilo o predložitvi letnih in zaključnih poročil ter drugih podatkov poslovnih subjektov

Naloge računovodsko finančnega sistema zavoda so opredeljene v:

- Pravilniku o računovodstvu z dne 28. 11. 2007 in spremembe in dopolnitve 2010
- Sodilu za obračun amortizacije osnovnih sredstev za tržno dejavnost
- Sodilu za razporejanje odhodkov na dejavnosti
- Sodilu za pasivne časovne razmejitve – kratkoročno odloženi prihodki iz naslova tečajnin.

Podatki vseh izkazov temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah skladno s citiranimi predpisi.

Računovodski izkazi so sestavni del tega poročila in so dosegljivi na spletni strani <http://www.ajpes.si>.

Računovodsko poročilo obsega računovodske izkaze in pojasnila ter razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

Računovodsko poročilo, skladno s 6. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe, v nadaljevanju: pravilnik), obsega:

- bilanco stanja,
- izkaz prihodkov in odhodkov ter
- pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov sta pripravljena na predpisanih in s pravilnikom določenih obrazcih, ki so dosegljivi na spletni strani <http://www.ajpes.si>.

Pojasnila k izkazom določa 15. člen pravilnika, ki določa:

obvezni prilogi k bilanci stanja:

- pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil.

obvezne priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Naštete priloge so prav tako pripravljene na predpisanih obrazcih, ki so dosegljivi na spletni strani AJ PES.

Računovodska pojasnila, ki jih opredeljuje 15. člen pravilnika, vsebinsko odgovarjajo in povzemajo določbe 26. člena pravilnika.

1 POJASNILA

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2023 IN PRILOGAMI

Bilanca stanja prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov po stanju na dan 31. 12. 2023. Podrobnejša vsebina, členitev in oblika bilance stanja je predpisana s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podlaga za prikaz so poslovne knjige, ki so usklajene s popisom.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Prikazana so dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju po sedanji vrednosti:

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	LETO 2022	LETO 2023	INDEKS 2023/2022
Dolgoročne premoženjske pravice	466,56	373,25	80,00
Zemljišča	277.922,06	277.922,06	100,00
Zgradbe	1.814.793,82	1.750.715,61	96,47
Oprema	103.289,28	105.293,61	101,94
SKUPAJ	2.196.471,72	2.134.304,53	97,17

Amortizacija se obračunava posamično z uporabo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja je določena v Navodilu o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Zemljišče se ne amortizira. Prav tako se ne amortizira stavba na Vilharjevi cesti 11, ker je bila razglašena za kulturni spomenik.

Stroški amortizacije se pokrivajo v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, v breme pasivnih časovnih razmejitev, če gre za donacije in tekočih stroškov glede na sprejeto sodilo, ki je opredeljeno v Pravilniku o računovodstvu.

Pri redni letni inventuri ni bilo ugotovljenih viškov ali primanjkljajev. Odpisana osnovna sredstva se bodo v skladu s sklepom sveta zavoda komisijsko uničila in odstranila.

Pionirski dom ne izkazuje dolgoročnih finančnih naložb in terjatev iz poslovanja.

Med dolgoročnimi sredstvi izkazujemo dolgoročne premoženjske pravice – računalniški programi za delo v računovodstvu in ostalo. Za neopredmetena dolgoročna sredstva v poslovnih knjigah izkazujemo posebej nabavno vrednost in posebej popravek vrednosti. Popravek vrednosti se je povečal zaradi obračuna amortizacije za leto 2023 po predpisanih stopnjah in odpisov po inventuri.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva:

NABAVE IN VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA V LETU 2021	NABAVNA VREDNOST		
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	0,00		
OPREMA	51.145,40		
SKUPAJ	51.145,40		
VIRI FINANCIRANJA NABAV OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2021	PRESEŽEK PRIH. PREJŠNIH LET	DONACIJE	MOL
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00	0,00	0,00
STAVBE	0,00	0,00	0,00
OPREMA	14.556,87	6.588,53	30.000,00
SKUPAJ	14.556,87	6.588,53	30.000,00

Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve

- **Denarna sredstva v blagajni** - izkazujemo gotovino v višini blagajniškega maksimuma za tekoče poslovanje.
- **Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah** izkazujemo stanje sredstev na podračunu pri UJP št. 01261-6030358081.
- **Kratkoročne terjatve do kupcev** se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve se lahko kasneje zmanjšajo s popravki vrednosti, če obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Popravki vrednosti se oblikujejo na podlagi posamične presoje izterljivosti določene terjatve. Terjatve se izkazujejo v bilanci stanja v znesku, zmanjšanem za njihove popravke vrednosti po sklepu sveta zavoda.
- **Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta** so terjatve do ustanovitelja in ostalih uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine.
- **Druge kratkoročne terjatve** - izkazujemo terjatev do državnih in drugih institucij (refundacije nadomestila za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego pri ZZS, terjatve do države za odbitni davek na dodano vrednost ipd.).
- **Aktivne časovne razmejitve** - Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo vnaprej plačane odhodke.
- **Zalog nimamo.**
- **Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo:**
Neporavnane terjatve imamo iz naslova tečajnine ter oddaje poslovnih prostorov in Festivalne dvorane v uporabo. Terjatve, ki jih nismo uspeli izterjati z izvršbami smo odpisali po sklepu Sveta zavoda. Za terjatve za katere obstaja dvom o izterljivosti smo naredili popravek vrednosti. Terjatve, ki jih nismo mogli izterjati s pomočjo opominov smo za večje dolžnike vložili izvršbe oziroma so še v fazi izterjave.
- **Podatki o obveznostih** - na dan 31. 12. 2023 ne izkazujemo spornih in dvomljivih obveznosti. Obveznosti se plačujejo ažurno in se upošteva plačilni rok.
- **Viri sredstev, uporabljen za vlaganja** v opredmetena in neopredmetena sredstva predstavlja presežek prihodkov iz prejšnjega leta, ki je bil po sklepu sveta zavoda razporejen

za investicije, namenska sredstva za investicije od Mestne občine Ljubljana ter prejete donacije.

- **V bilančni postavki kratkoročnih pasivnih časovnih razmejitev** imamo evidentirane kratkoročno odložene prihodke iz tečajnine za pokrivanje odhodkov leta 2024.
- **Dolgoročne pasivne časovne razmejitve** imamo evidentirane odložene prihodke iz naslova EU projektov, ki bodo pokrivali odhodke v letih 2024 in 2025.
- **Naložbe prostih denarnih sredstev** nimamo.
- **Zunaj bilančna evidenca:** Zunaj bilance ne vodimo nobenih evidenc.

1.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2023

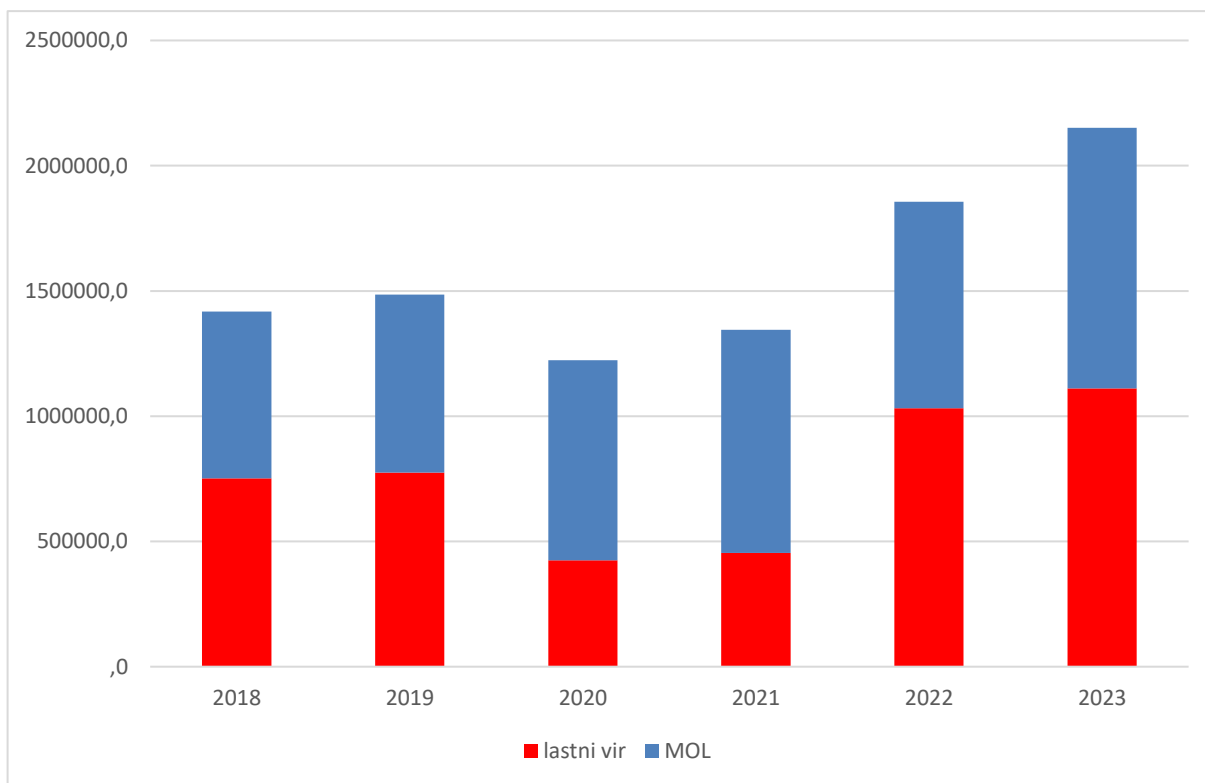
Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka.

1.2.1 Prihodki

Delež prihodkov iz proračuna Mestne občine Ljubljana v celotnem prihodku Pionirskega doma je v letu 2023 znašal **48,34%**, medtem ko je bil v letu 2022 ta delež nižji in je znašal **44,43%**. Mestna občina Ljubljana financira plače za devetnajst zaposlenih ter del sredstev za materialne in programske stroške. Prejeta sredstva za programske in materialne stroške iz proračuna MOL so v primerjavi z letom 2022 višja za **25,00%**. Plače preostalih devetih zaposlenih in večino materialnih stroškov je Pionirski dom pokrival s prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Leto	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Skupaj	1.417.642	1.485.068	1.223.854	1.344.259	1.856.666	2.151.373
Lastni vir	752.135	774.420	424.354	454.259	1.031.666	1.111.373
MOL	665.507	710.648	799.500	890.000	825.000	1.040.000

Pregled razmerja med **lastnimi** viri in sofinanciranjem **MOL** 2018-2023:

Prikaz prihodkov po kontih glede na javno službo in trg:

KONTO	SKUPAJ	JAVNA SLUŽBA	NA TRGU
760	2.125.424,29	1.936.093,45	189.330,84
761	126,32	126,32	0,00
762	16.502,50	16.502,50	0,00
763	6.071,76	6.071,76	0,00
764	3.248,00	3.248,00	0,00
SKUPAJ PRIHODKI	2.151.372,87	1.962.042,03	189.330,84
%	100,00	91,20	8,80

PRIHODKI	Realizacija 2022	Realizacija 2023	FINANČNI NAČRT 2023	INDEKS R/FN
	1	2	3	2/3
A. PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.854.128,23	2.125.550,61	2.052.600,00	103,55
1. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	559.152,25	774.445,11	685.000,00	113,06
1.01. Prihodki od prodaje storitev na trgu – lastne prireditve	112.605,99	159.658,98	140.000,00	114,04
1.02. Prihodki od uporabe Festivalne dvorane	113.555,68	147.952,17	130.000,00	113,81
1.03. Prihodki od prodaje storitev - tečajnina	332.990,58	466.833,96	415.000,00	112,49
2. Prihodki iz proračuna	840.073,32	1.043.661,17	1.040.000,00	100,35
2.01. Sredstva za projekte (javni razpisi)	15.073,32	3.661,17	0,00	0,00
Ministrstvo za kulturo	13.666,52	3.661,17	0,00	0,00
UL AGRFT	0,00	0,00	0,00	0,00
MOVIT	1.406,80	0,00	0,00	0,00
2.02. MOL Oddelek za kulturo	825.000,00	1.040.000,00	1.040.000,00	100,00
stroški dela	570.000,00	690.000,00	690.000,00	100,00
splošni stroški delovanja	130.000,00	160.000,00	160.000,00	100,00
investicijsko vzdrževanje	0,00	10.000,00	10.000,00	0,00
programski materialni stroški	125.000,00	180.000,00	180.000,00	100,00
3. Prihodki za projekte (javni razpisi) - EU PROJEKTI *	370.944,74	221.686,05	242.000,00	91,61
4. Prihodki od uporabe in najemnin poslovnih prostorov ter opreme	44.682,50	40.740,76	40.000,00	101,85
5. Prihodki od donacij, sponzorjev	35.049,18	40.634,90	40.000,00	101,59
6. Drugi prihodki od prodaje (obratovalni stroški SMG,..)	4.168,39	4.256,30	4.500,00	94,58
7. Prihodki od prodaje blaga in storitev	57,85	126,32	1.100,00	11,48
8. Prihodki iz javnih financ zaradi COVID-19 (čak. na delo, karantena...)	0,00	0,00	0,00	0,00
B. FINANČNI PRIHODKI	2.538,27	16.502,50	16.000,00	103,14
1. Prihodki od obresti in drugi finančni prihodki	2.538,27	16.502,50	16.000,00	103,14
C. DRUGI PRIHODKI	0,00	6.071,76	6.000,00	101,20
1.01. Prejete odškodnine (odškodnina zavarovalnice, ...)	0,00	0,00	0,00	0,00
1.02. Drugi prihodki (izterjane odpisane terjatve iz prejšnjih let in drugi izr. prih.	0,00	6.071,76	6.000,00	101,20
Č. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0,00	3.248,00	0,00	0,00
1.01. Drugi prevrednot. prihodki (odškodnina zavarovalnice, ...)	0,00	3.248,00	0,00	0,00
E. PRIHODKI SKUPAJ	1.856.666,50	2.151.372,87	2.074.600,00	103,70

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2023 je razvidno, da so bili ustvarjeni celotni prihodki v višini **2.151.372,87 EUR**. Celotni prihodki v letu 2023 so v primerjavi z načrtovanimi višji za 3,70%, v primerjavi s prihodki preteklega leta pa so višji za 15,87%.

Primerjava realizacije prihodkov v letu 2023, v primerjavi s Finančnim načrtom, je 103,70%, kar pomeni, da smo Finančni načrt zastavili dokaj realno.

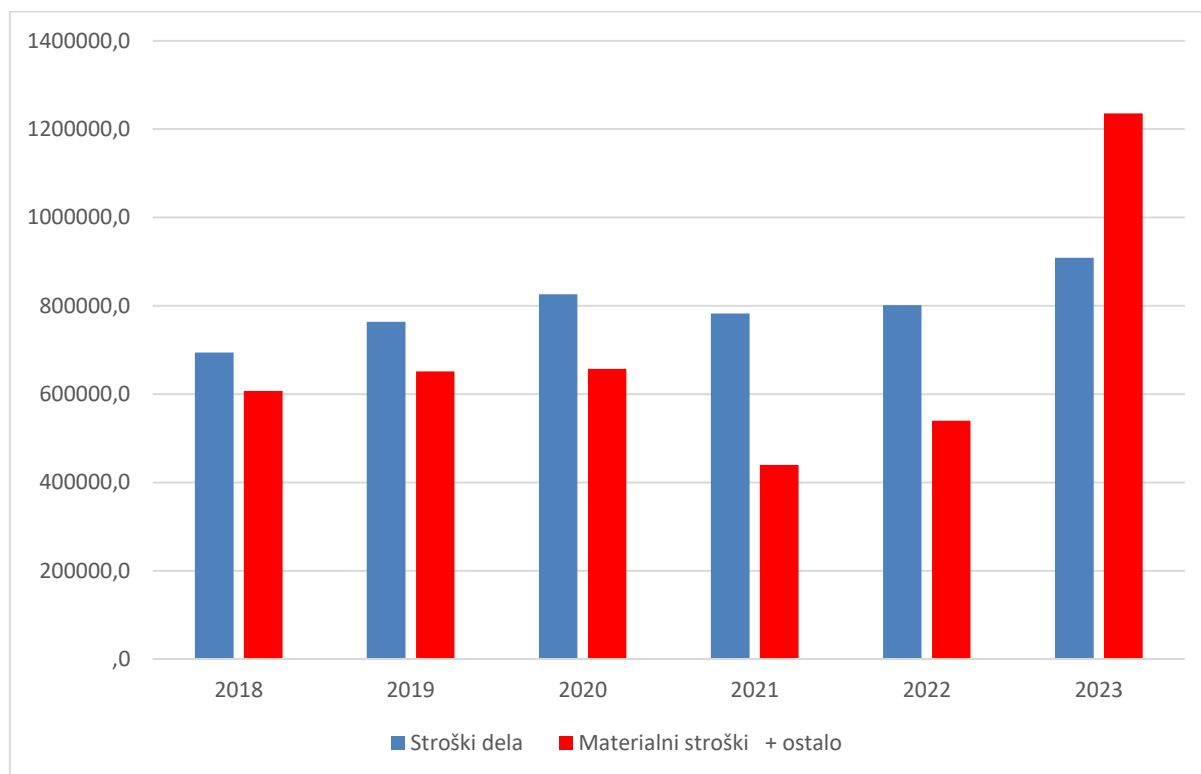
1.2.2 Odhodki

Celotni odhodki realizirani v letu 2023 so znašali **2.144.517,40 EUR** in so bili višji za 3,49% v primerjavi s Finančnim načrtom za leto 2023, kar pomeni, da smo Finančni načrt zastavili dokaj realno.

V strukturi odhodkov predstavljajo stroški materiala in storitev 57,16% celotnih odhodkov, stroški dela 42,37%, ostali stroški in odhodki pa predstavljajo 0,47% celotnih odhodkov.

Leto	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ODHODKI (skupaj)	1.415.006	1.483.748	1.222.212	1.341.503	1.849.821	2.144.517
Stroški dela	763.960	826.342	782.637	801.519	863.217	908.613
Stroški materiala in storitev + ostalo	651.046	657.406	439.575	539.984	985.568	1.235.904

Prikaz razmerja med stroški dela in materialnimi stroški 2018-2023

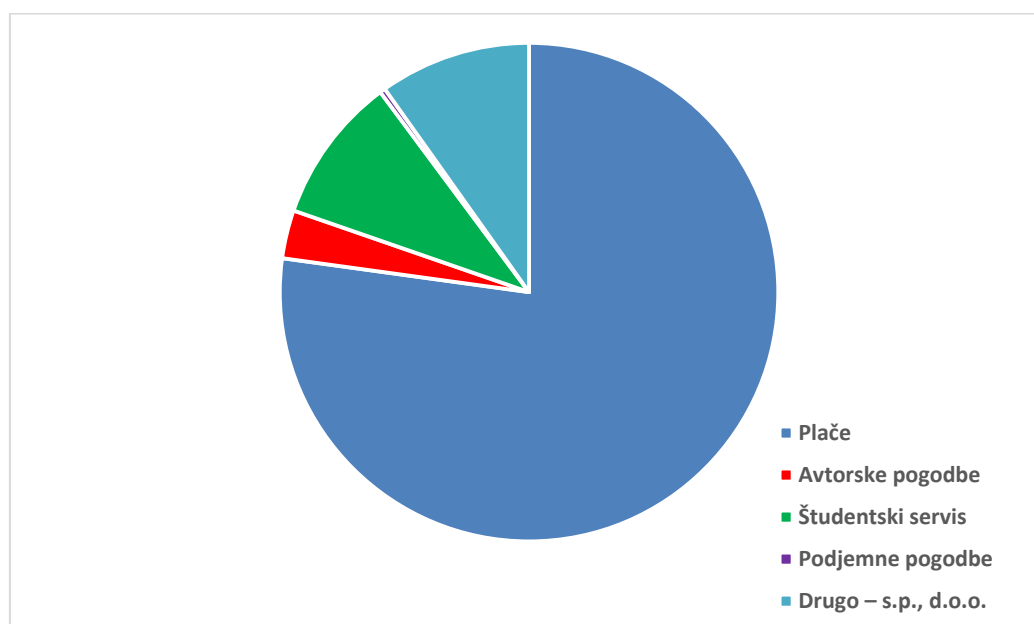
ODHODKI	Realizacija	Realizacija	FINANČNI	INDEKS
	2022	2023	NAČRT 2023	R/FN
	1	2	3	2/3
A. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	981.245,08	1.225.769,97	1.120.200,00	109,42
stroški materiala	48.838,96	102.335,78	65.000,00	157,44
električna energija	23.038,62	21.771,93	25.000,00	87,09
ogrevanje	48.992,66	50.058,82	50.000,00	100,12
prevozne storitve (vzdrževanje,popravila,...)	1.084,51	5.665,10	3.000,00	188,84
tekoče vzdrževanje	20.446,84	33.290,21	32.000,00	104,03
investicijsko vzdrževanje	5.736,24	14.097,61	15.000,00	93,98
uporaba prostorov in opreme	0,00	0,00	0,00	0,00
reklama in propaganda	26.531,60	52.182,51	50.000,00	104,37
komunalne storitve (odvoz odpadkov in poraba vode)	6.633,94	8.390,84	7.000,00	119,87
storitve varstvo pri delu	3.623,48	2.118,95	3.500,00	60,54
dnevnice za službena potovanja, nočnine, druga povračila	563,75	3.898,14	1.000,00	389,81
kilometrina	574,50	1.170,28	1.000,00	117,03
stroški storitev	324.258,59	509.553,38	463.000,00	110,05
delo preko študentskega servisa	56.003,05	112.013,57	70.000,00	160,02
stroški strokovnega izobraževanja	884,41	33.507,25	38.000,00	88,18
reprezentanca	943,12	3.830,82	4.000,00	95,77
stroški zavarovanja	0,00	0,00	0,00	0,00
stroški bančnega in plačilnega prometa (provizije)	664,55	892,98	1.000,00	89,30
telefon, poštnina	9.071,48	13.696,66	11.000,00	124,52
podjemne pogodbe, občasno delo upokojencev	6.003,76	4.126,12	3.500,00	117,89
avtorski honorarji	39.282,88	36.865,82	40.000,00	92,16
sejnine	1.063,16	584,09	1.100,00	53,10
Stroški materiala in storitev EU projekta	357.004,98	215.719,11	236.100,00	91,37
B. STROŠKI DELA	863.217,21	908.612,67	944.708,40	96,18
plače	583.843,81	638.839,33	660.000,00	96,79
nadomestila plač	10.476,52	10.670,38	15.000,00	71,14
prispevki in druge dajatve od plač	100.661,87	107.070,60	112.000,00	95,60
povračila stroškov prevoza na delo in z dela	27.535,93	23.457,74	28.000,00	83,78
stroški prehrane med delom	31.092,47	37.601,05	36.162,00	103,98
regres za dopust	41.343,59	33.533,64	35.500,00	94,46
sredstva za delovno uspešnost	11.248,37	18.631,30	24.780,00	75,19
sredstva za nadurno delo	607,47	5.051,13	1.500,00	336,74
jubilejne nagrade	757,26	735,04	666,40	110,30
solidarnostna pomoč	0,00	0,00	0,00	0,00
odpravnina (upokojitev, delo za DČ)	22.050,52	242,01	6.000,00	4,03
kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	13.248,39	12.049,64	13.500,00	89,26

plačilo za delo sindikalnega zaupnika	1.656,78	1.520,87	1.700,00	89,46
drugi stroški dela (druženje zaposlenih)	1.825,50	3.450,88	4.000,00	86,27
Stroški dela EU projekta	16.868,73	15.759,06	5.900,00	267,10
C. AMORTIZACIJA	3.902,16	4.999,70	5.000,00	99,99
Č. DRUGI STROŠKI	395,00	100,00	720,00	13,89
drugi stroški (članarine, str.iz prejšnjih obrač. obdobj, sodne takse)	395,00	100,00	720,00	13,89
D. FINANČNI ODHODKI	5,72	47,72	20,00	238,60
odhodki za obresti	3,00	18,56	10,00	185,60
stotinske in tečajne izravnave	2,72	29,16	10,00	291,60
E. DRUGI ODHODKI (odškodnine,....)	0,00	4.167,98	1.000,00	416,80
F. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	537,72	0,00	0,00	0,00
odhodki zaradi oslabitve terjatev; poračun deleža DDV	537,72	0,00	0,00	0,00
CELOTNI ODHODKI	1.849.302,89	2.143.698,04	2.071.648,40	103,48
DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (DDPO)	518,05	819,36	500,00	163,87
CELOTNI ODHODKI Z UPOŠTEVANJEM DDPO	1.849.820,94	2.144.517,40	2.072.148,40	103,49

Stroški dela zaposlenih in dela zunanjih sodelavcev po pogodbah v letu 2023:

1	Plače	908.612,67
2	Avtorske pogodbe	36.865,82
3	Študentski servis	112.013,57
4	Podjemne pogodbe	4.126,12
5	Drugo – s.p., d.o.o.	115.701,89
	Skupaj	1.177.320,07

Struktura plačil za delo v zavodu:

Stroški amortizacije so v letu 2023 znašali 4.999,70 EUR in se nanašajo na tržno dejavnost.

Med druge stroške spadajo še razne članarine, sodne takse, odhodki za obresti, drugi finančni odhodki ter drugi odhodki, med njimi tudi davčno neprizani.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se običajno nanašajo na dokončni odpis terjatev do kupcev, ki ga potrdi Svet zavoda.

1.2.3. Presežek prihodkov nad odhodki

V letu 2023 smo z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb (DDPO) ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **6.855,47 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal Svet zavoda.

1.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz vsebuje podatke v obračunskem obdobju in predhodnem obračunskem obdobju. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na:

- prihodke za izvajanje javne službe
- prihodke od prodaje storitev na trgu
- odhodke izvajanja javne službe
- odhodke prodaje storitev na trgu.

Ta obrazec je evidenčni izkaz, ki vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter tržne dejavnosti. Za razmejevanje odhodkov na javno službo in tržno dejavnost smo uporabili sodilo, ki je bilo sprejeto na Svetu zavoda.

Prihodki po načelu denarnega toka za leto 2023 znašajo **1.880.450,36 EUR**, odhodki pa **2.133.396,10 EUR**.

Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka za leto 2023 znaša **252.945,74 EUR**. Presežek odhodkov nad prihodki je posledica porabe sredstev za stroške za namene EU projektov, prihodek le-teh pa smo evidenčno knjižili v preteklem letu.

1.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Naziv	ZNESEK javna služba	ZNESEK trg
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	1.936.093,45	189.330,84
Prihodki od prodaje blaga in materiala	126,32	0,00
Finančni prihodki	16.502,50	0,00
Drugi prihodki	6.071,76	0,00
Prevrednotovalni poslovni prihodki	3.248,00	0,00
CELOTNI PRIHODKI	1.962.042,03	189.330,84
Stroški materiala	147.673,10	29.830,93
Stroški storitev	974.427,28	73.838,66
Stroški materiala in storitev	1.122.100,38	103.669,59
Plače in nadomestila plač	595.590,65	50.135,41
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	100.600,77	8.567,13
Drugi stroški dela	132.145,06	21.573,65
Stroški dela	828.336,48	80.276,19
Amortizacija	0	4.999,70
Drugi stroški	100,00	0,00
Finančni odhodki	46,09	1,63
Drugi odhodki	3.824,66	343,32
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0,00	0,00
CELOTNI ODHODKI	1.954.407,61	189.290,43
DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (DDPO)	819,36	0,00
CELOTNI ODHODKI Z UPOŠTEVANJEM DDPO	1.955.226,97	189.290,43
Presežek prihodkov	6.815,06	40,41

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti so posebej izkazani prihodki in odhodki od izvajanja javne službe in posebej prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.

Prihodki po vrstah dejavnosti

Javna služba se financira iz proračunskih in ne proračunskih sredstev.

Iz proračunskih sredstev so sredstva namenjena za plače devetnajstih zaposlenih ter za program in delno povračilo materialnih stroškov.

Večji del ne proračunskih sredstev predstavljajo plačila za tečaje.

Višina ustvarjenih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe znaša **1.962.042,03 EUR**, kar predstavlja **91,20%** vseh prihodkov, ustvarjeni prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini **189.330,84 EUR** pa predstavljajo **8,80%** vseh ustvarjenih prihodkov. Relativno majhen del v

strukturi celotnih prihodkov za izvajanje javne službe in od prodaje storitev na trgu predstavljajo finančni prihodki in drugi prihodki, skupaj znašajo **1,21%** celotnih prihodkov.

Tržno dejavnost predstavljajo prihodki od oddaje poslovnih prostorov in Festivalne dvorane v uporabo.

Odhodki po vrstah dejavnosti

Celotni odhodki za izvajanje javne službe v letu 2023 znašajo **1.955.226,97 EUR** in predstavljajo **91,17%** celotnih odhodkov, celotni odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa znašajo **189.290,43 EUR** in predstavljajo **8,83%** celotnih odhodkov.

1.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

V tem izkazu ne izkazujemo finančnih terjatev in naložb.

1.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA

V izkazu računa financiranja na dan 31. 12. 2023 izkazujemo zmanjšanje sredstev na računu v višini **252.945,74 EUR**, in sicer razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov.

DODATNA RAČUNOVODSKA POJASNILA, ki jih opredeljuje 15. člen pravilnika, vsebinsko odgovarjajo in povzemajo določbe 26. člena pravilnika

1. Sodila, uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu

Javni zavod Pionirski dom evidentira prihodke in odhodke, povezane z javno službo, ločeno od prihodkov in odhodkov doseženih z delovanjem na trgu.

Prihodki, povezani z izvajanjem javne službe, se izkazujejo vsi prihodki, prejeti iz sredstev javnih financ, prihodki iz naslova prodaje vstopnic, donacije, tečajnine, finančni prihodki, drugi prihodki ter prevrednotovalni poslovni prihodki.

Prihodki doseženi na trgu so prihodki iz naslova oddaje Festivalne dvorane in drugih prostorov v uporabo.

Zavod je v letu 2023 razporejal odhodke na dejavnosti :

- na podlagi neposrednih stroškov dejavnosti (po stroškovnih mestih) in
- ugotavljanje spremenljivega dela splošnih stroškov (določanje na podlagi ključa).

2. Dolgoročne rezervacije

Zavod ne oblikuje dolgoročnih rezervacij.

3. Presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov

V letu 2023 zavod ob upoštevanju davka od dohodka pravnih oseb (DDPO) izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini **6.855,47 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal Svet zavoda.

	Realizacija 2022	Realizacija 2023
Prihodki skupaj	1.856.666,50	2.151.372,87
Odhodki skupaj	1.849.820,94	2.144.517,40
Presežek prihodkov	6.845,56	6.855,47

4. Metoda vrednotenja zalog gotovih proizvodov in zalog nedokončane proizvodnje

Zavod nima proizvodne dejavnosti.

5. Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlogih za neplačila

Zavod ima na dan 31. 12. 2023 v bilanci stanja izkazane naslednje kratkoročne terjatve i sicer do kupcev 133.175,29 EUR, do uporabnikov enotnega kontnega načrta 107.671,22 EUR in druge terjatve 13.419,27 EUR. Terjatve do kupcev se nanašajo na oddajanje dvorane in ostalih prostorov v uporabo ter tečajnino. Zavod ugotavlja, da se je uspešnost izterjave dolga izboljšala tudi na račun ažurnega vlaganja izvršb za dolžnike tečajnin. Večina terjatev se poravna v rokih.

Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljajo terjatve do ustanovitelja za plače za mesec december 2023, za programske stroške za mesec november 2023 ter za splošne stroške delovanja za mesec december, ki bodo nakazana v januarju 2024 in terjatve do drugih uporabnikov EKN za storitve opravljene v decembru in rokom plačila v januarju 2024.

Druge kratkoročne terjatve so:

- terjatve za vstopni davek na dodano vrednost v višini 9.909,18 EUR,
- terjatve do ZZZS za refundacijo bolnih v višini 81,04,
- ostale terjatve v višini 3.429,05 EUR.

Aktivne časovne razmejitve predstavljajo kratkoročno odložene odhodke v višini 1.924,37 EUR.

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo vnaprej plačane naročnine na revije, priročnike in plačane licence za protivirusne programe.

6. Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo in vzroki za neplačila

Zavod na dan 31. 12. 2023 izkazuje naslednje kratkoročne obveznosti v višini **398.575,39 EUR**:

- za prejete predujme 678,35
- do zaposlenih 62.351,21
- do dobaviteljev 171.680,91
- druge obveznosti 40.928,14

- do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.969,91
- pasivne časovne razmejitev	120.966,87

Obveznosti do zaposlenih predstavljajo plače za mesec december, ki bodo izplačane v januarju 2024. Obveznosti do dobaviteljev ter do uporabnikov EKN predstavljajo neplačane obveznosti, ki imajo rok plačila v januarju 2024. Obveznosti se poravnava tekoče.

Na pasivnih časovnih razmejitev imamo evidentirane kratkoročno odložene prihodke v višini 120.966,87 EUR iz naslova tečajnin za pokrivanje odhodkov ter vnaprej vračunane odhodke v letu 2024.

7. Viri sredstev, uporabljenih za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)

Za vlaganja v opredmetena in neopredmetena dolgoročna sredstva so bila uporabljena sredstva prejeta s strani ustanovitelja, sredstva iz naslova presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let ter prejete donacije.

8. Naložbe prostih denarnih sredstev

Prosta denarna sredstva zavoda, ki so na računu, se dnevno vežejo preko nočnega depozita v skladu s predpisi.

9. Razlogi za pomembnejše spremembe sredstev

Do sprememb stalnih sredstev je prišlo zaradi pridobitev in odtujitev sredstev in obračunane amortizacije v letu 2023. Zavod je v letu 2023 obračunal amortizacijo v višini 113.243,79 EUR in jo v višini 108.003,74 EUR pokrival v breme obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje, v višini 240,05 EUR pokrival v breme sredstev prejetih iz donacij in v višini 4.999,70 EUR v breme odhodkov.

Spremembe stalnih sredstev so v pojasnilih k bilanci uspeha.

10. Vrste postavk, ki so zajete v znesku, izkazanem na kontih izven bilančne evidence.

Zavod nima izven bilančnih evidenc.

11. Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Zavod takih osnovnih sredstev nima.

12. Drugo pomembno za predstavitev poslovanja zavoda

Zakon o fiskalnem pravilu (ZFisP), ki je pričel veljati konec leta 2015, v 5. členu določa, da se morajo presežki, ki jih posamezna institucionalna enota sektorja država ustvari v posameznem letu, zbirati na ločenem računu in se smejo uporabiti samo za namene, ki jih določa ZFisP.

Presežek se izračuna tako, da se presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti, namenska sredstva na časovnih razmejitvah ter neporabljena sredstva za investicije. Tako izračunan presežek se evidentira ločeno znotraj podskupine kontov 985-presežek prihodkov nad odhodki.

Pionirski dom ni ugotovil presežka prihodkov za leto 2023 v skladu z ZFisP.

Ljubljana, februar 2023

Pripravil: David Perović